

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha číslo
78 180. Wien št. 105 241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telet št. 190.
Kokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Popoln preokret v Rumuniji

**Titulescu je zvečer povsem nepričakovano vrnil man-
dat, nakar je sestavil vlado profesor Jorga**

Bukarešta, 18. aprila. d. V razvoju ru-
munske vladne krize je nastal v večer-
nih urah senzacionalen preokret, ki je
vzbudil v političnih in diplomatskih
krogih živahne komentarje. Dočim se
je še danes dopoldne zadrževalo, da je
Titulescu sestavil vlado osebnosti ter
da je že predložil kralju listo nove vla-
de, se je zvečer izvedelo, da se je tudi
ta Titulescova misija izjalovila.

Po Titulescu designirani ministri so
se dopoldne že sestali k seji, na kateri
so razpravljali o programu vlade. Šele
naknadno se je izvedelo, da je bila ta
seja v prvi vrsti posvečena vprašanju
sestave vlade. Kralj je pozval Titu-
lescu, naj sprejme v svojo vlado Arge-
toana, ki velja za osebnega zaupnika
kralja, kot notranjega ministra. Titules-
cu je to zahtevo odklonil z utemeljitvi-
jo, da v tem primeru ne bi mogel raču-
nati na podporo parlamenta. Po tej se-

ji je Titulescu odšel na dvor in vrnil kra-
lju mandat.
Ob 5. popoldne je kralj poveril sesto-
vo nove vlade prof. Jorgi. V političnih
krogih je krožila zvečer naslednja mi-
nistrska lista, ki jo bo Jorga še nočjo
predložil kralju v podpis:

predsedstvo in prosveta: prof. Jorga;
zunanje zadeve: poslanik Ghica;
notranje zadeve: Carmanacescu;
finance: Argetoianu;
trgovina: Manoilescu;
pravosodje: Harmangu;
vojna: general Amzan;
javna dela: dr. Cantacuzene;
promet: Vilkovici;
poljedelstvo: Giscescu.

Ta lista oficijelno še ni potrjena, ven-
dar pa se zatrjuje, da bo vlada še nočjo
zaprisežena, nakar bo kralj takoj pod-
pisal ukaz o razpustu parlamenta in
razpisu volitev.

Odmev Briandovega gospodarskega načrta

**Briandov predlog o gospodarski organizaciji Evrope je
bil v splošnem simpatično sprejet**

Pariz, 18. aprila. d. »Petet Parisien«
piše, da ima Briandov načrt za osnove
gospodarske interesne skupnosti predvsem
namen ustvariti podlago dejanskemu go-
spodarskemu sodelovanju Evrope. »Matine«
pravi, da določa ta načrt uspešno razdeli-
tev kmetijskih in industrijskih proizvodov
evropskih držav, dočim piše »Journal«, da
se je pod vplivom grožnje priključitve Av-
strije k Nemčiji posreželo dovesti evrops-
ke države do večjega razumevanja skup-
nih potreb. Francija bo v tem primeru da-
la vzgled, ker bo znižala svoje carine na
kmetijske proizvode. Tudi pri ostalih drž-
avah se kaže ista pripravljenost za odpo-
moč splošni stiski s sistemom prednostnih
carin.

»Echo de Paris« in »Figaro« pravita, da
Briandov načrt za enkrat še ni dozorl,
vsekakor pa se je posreželo ustvariti eno-
tarno fronto agrarnih držav vzhodne Evrope,
dočim je problem prednostnih carin šele
naznan.

Berlin, 18. aprila. s. Od poučene strani
se je zvedelo, da nemška vlada ni prejela
doslej iz Francije nobenih migljajev. Na
vsebinsko Briandovega načrta proti nemško-
avstrijski carinski uniji. Poročila raznih
listov, da je izval Briandov načrt v Nem-
čiji, posebno pa pri dr. Curtiusu mnogo
skrbí, so popolnoma napačna. Nemčija po-
zdravlja vsako aktivno delo z druge stra-
ni, ki bi prineslo pozitiven rezultat. Vse-
kakor bo Nemčija vsak nasprotni načrt te-
meljito proučila, ali je sploh izvedljiv, pri
tem pa seveda ne bo odnehala od svojega
načrta za carinsko unijo z Avstrijo.

Angleški glas o bloku agrarnih držav

London, 18. aprila. s. O načrtu carinske
unije med Češkoslovaško, Poljsko, Rumu-
nijo in Jugoslavijo, o katerem je v petek
zjutraj poročal pariški »Matine«, piše diplo-
matski dopisnik »Daily Herald« med dru-
gim:

V londonskih oficijelnih krogih ne vedo
za takšen načrt in angleška vlada tudi v
tej zadevi ni dala nobenih migljajev. Kljub
temu vesti o taki carinski uniji niso never-
jetne. Ze precej časa se je med Rumunijo
in Jugoslavijo vrše razgovori o carinski
uniji in tudi vse štiri omenjene države so
že medsebojno razpravljale o gospodar-
skih problemih. Če bi prišlo do te napo-

vedane carinske unije, bi si stali v Evropi
nasproti dve veliki carinski uniji.
Dopisnik vprašuje, ali bi ta pojav vodil
do združitve ali pa do velike gospodarske
vojne ali pa tudi do nadaljnjega napredka
na poti do evropske unije. Možno je, meni
dopisnik, da tega načrta Poljska sploh ne
smatra za resnega in je morda samo grož-
nja, ki naj bi Avstrijo prestrašila, da bi se
odpovedala carinski prilagoditvi z Nem-
čijo.

Za Madžarsko bodo odločilni agrarni interesi

Budimpešta, 18. aprila. d. Pariška vest,
da namerava Briand postaviti nasproti na-
črtu avstrijsko-nemške carinske unije
splošno evropsko koncepcijo, se v tukajš-
njih političnih in gospodarskih krogih ži-
vahno komentira. Pariški list »Oeuvre«
poroča, da je madžarska vlada že odgo-
vorila Briandovemu pozivu, naj se pridru-
ži novemu načrtu. Kakor se doznava iz
dobro poučenega vira, je francoska vlada
vprašala Madžarsko, kakšno stališče
vzame glede na avstrijsko-nemško carin-
sko unijo. Madžarska vlada je odgovorila,
da zavzema za enkrat rezervirano stali-
šče, glede na vprašanje, kako bi na Ma-
džarskem sprejeli francosko pobudo za
vzhodno-evropsko carinsko unijo, pa je od-
govorila, da ima Madžarska predvsem pred
oči svoje gospodarske interese, ki bodo
tudi odločilni za njeno končno stališče.

Predsednik madžarske centrale poslo-
dajalcev, član senata dr. Franc Chorin je
izrazil mnenje, da bo preteklo še precej
časa, preden bodo uresničeni različni na-
črti o gospodarskem sodelovanju posamez-
nih držav. Pri odločitvi Madžarske ne bo
odločilni samo interesi industrije ali pa
kmetijstva, temveč skupni interesi drža-
ve. Pri tem bodo seveda igrali svojo vlo-
go tudi politični momenti.

Predsednik budimpeštanske trgovske in
obrtno-zbornice dr. Anton Eber je izjavil,
da se mora Madžarska pač pridružiti oni
formaciji, v kateri bodo interesi njenega
agrarnega izvoza najboljše zaščiteni. V se-
danjem trenutku pa je nemška kakor tudi
francoska kombinacija še tako meglena,
da je nemogoče zavzeti končno stališče.
Gotovo je samo to, da bodo Madžarsko
vodili pri tem interesi javnega agrarnega
izvoza, ki je zanjo življenjskega pomena.

Avstrija prepovedala uvoz ruskih jajc

**Kot odgovor je Rusija prekinila pogajanja za naročila pri avstrijski
industriji**

Dunaj, 18. aprila. d. Minister za kmetij-
stvo dr. Dollfuss je izdal odloč., s katerim
prepoveduje v bodoče vsak uvoz ruskih
jajc, pri čemer se sklicuje na veterinarsko
odredbo iz l. 1909. Ta prepoved je imela
za posledico, da je ruska vlada prekinila
takoj vsa pogajanja za naročila pri avstrijski
skladi industriji. Gre za vsoto 10 milijonov
šilingov. Vest o prepovedi uvoza ruskih
jajc v Avstrijo je izzvala med avstrijskimi
industriji veliko nezadovoljstvo. Avstrijski
skladi industriji, zlasti zastopniki industrije
strojev, energično protestirajo proti odlo-
ku ministra dr. Dollfussa in trdijo, da bo-
do morali odpustiti večje število delavcev,
če bodo ruska naročila odpovedana. Ra-
zen tega opozarjajo, da je uvoz ruskih jajc
v Avstrijo le malenkost, da jih je bilo

od početka leta uvoženih le 26 vagonov,
dočim jih prihaja iz Poljske vsak teden
25 do 30 vagonov. Na drugi strani izvažajo
Rusi znatne količine jajc v Nemčijo, na
leto 2400 vagonov, in prav toliko množine
tudi v Anglijo, zaradi česar se v Avstriji
ne more govoriti o kakem ruskem dum-
pingu.

Dunaj, 18. aprila. AA. Na današnji seji
ministrskega sveta so razpravljali o pro-
testu sovjetsko-ruske vlade zaradi prepo-
vede uvoza ruskih jajc v Avstrijo. Odbor
ministrov, ki ga je imenoval ministrski
svet, je razpravljal že danes o tem vpraša-
nju in bo stopil tudi po podkanclar dr. Scho-
ber v zvezo s sovjetskimi poslaniki na
Dunaju da se odstranijo nastale težkoče.

Mednarodni agrarni kreditni zavod

Ženeva, 18. aprila s. O velikem namera-
vanem agrarnem kreditnem zavodu, ki naj
bi bil ustanovljen pod okriljem Društva
narodov, poroča danes tajništvo Društva
narodov oficijelno, da bo nameravani za-
vod ustanovljen kot delniška družba. Za-
vod bo dovoljeval dolgoročne in kratko-
ročne posojila na državne hipotekarne kre-
dite, ki se bavijo s poljedelskimi krediti,
ter trgovač z obligacijami do višine kredit-
nih dovolitev. Kapital novega zavoda bo
znašal 50 milijonov dolarjev. Prva tranša
v višini 5 milijonov dolarjev bo razpisana
takoj, ko bodo uveljavljene mednarodne
konvencije.

Obnova ruske trgovske mornarice

Moskva, 18. aprila. AA. Molotov je kot
predsednik vrhovnega sveta in za delo in
obrambo predložil vrhovnemu gospodar-
skemu svetu in ljudskemu komisarju za
promet spomenico, v kateri zahteva, naj se
izdajo ukrepi za obnovo nekdanje ruske
trgovske mornarice. Molotov noudarja, da
je 90 odst. ruskega izvoza navezanega na
vodno pot, da pa je ruska trgovska mor-
narica pri tem prevozu le malenkostno
udeležena. Na ruskih ladjah naj postane
kapetan zopet odločilni čimbelj in odgo-
vorni vodja, ki se morajo pokoriti ne sa-
mo mornarji, marveč tudi strojniki.

BOLGARIJA NA RAZPOTJU

**Včeraj je bilo s kraljevim ukazom razpuščeno Sobranje — Vlada
bo prihodnje dni podala ostavko — Rešitev krize bo odločilne važ-
nosti za bodočnost Bolgarije**

Sofija, 18. aprila. AA. Bolgarska agenci-
ja poroča: Kralj Boris je zaključil sedanje
zasedanje parlamenta. Ceremonija je bila
posebno svečana, ker je bila kraljica Gio-
vanna prvič v parlamentu. Kralj je preči-
tal prestolno besedo ter naglasil dejstvo,
da sta dve zakonodajni dobi mogli v za-
konito predvidenem roku zaključiti svoje
zakonodajno delo. To je znak, da so se
razmere stabilizirale in normalizirale. Kralj
je priznal aktivnost parlamenta na zakono-
dajnem polju. Naglasil je gospodarsko
krizo, ki jo mora Bolgarija skupno z osta-
limi državami prebroditi. Delal je, da rade-
volje prizna, da so bili napravljeni z napa-
ri vsi koraki, da država pride iz tega stan-
ja. Pri prihodu in odhodu so kralja in
kraljico živahno pozdravljali.

Sofija, 18. aprila. g. V parlamentarnih
krogih računajo z vladno krizo v pričetku
prihodnjega tedna. Menijo, da bo kralj
najprej sestavil vodilno vlado, ki naj bi
bila po izvršenih novih volitvah nadome-
ščena z novo.

Sofija, 18. aprila. r. S kraljevim ukazom,
ki ga je prečital v zbornici kralj Boris
osebno, je bilo danes razpuščeno Sobranje.
Ce ne motijo vsa znamenja, je stopila Bol-
garija s tem na preokretnico, ki bo osnovne
važnosti za nadaljnji razvoj notranjih in
morda tudi zunanje-političnih odnosov Bol-
garije.

Nobena izmed balkanskih držav ne pre-
življa tako težke in tako resne notranje
krize kakor Bolgarija, kjer je kriza prav
za prav latentna že od padca režima Stam-

bojskega. Andrija Ljapčev, predsednik
Demokratskega sogovora, je že dolgo na
krmilu državne uprave, vendar pa ni znal
povesti Bolgarije po poti, ki bi dovela dr-
žavo do notranje politične in gospodarske
konsolidacije. Ostra politična nasprotstva
med strankami in zunanji politični odnoša-
ji so dovedli državo v nevzdržne razmere,
tako da se je moral g. Ljapčev, dasi težke-
ga srca, končno vendarle odločiti, da da
krmilo iz rok. Zatrjuje se, da je to posled-
nica odločnega koraka kralja Borisa, ki je
med pravoslavniimi velikonočnimi prazniki
incognito potoval po državi in se na lastne
oči prepiral, da so razmere take, da je ra-
dikalna izprememba na krmilu države nu-
jno potrebna. Ljapčev se je temu vse do
zadnjega upiral, vendar pa se je moral
končno pod silo razmer udati. Včeraj je
imela vlada dolgotrajno sejo, na kateri je
bilo sklenjeno, da bo Ljapčev takoj po raz-
pustu Sobraanja podal ostavko celokupne
vlade.

Kako se bodo razvijali dogodki dalje, je
za enkrat še težko reči. V političnih krogih
zatrjujejo, da obstoja tudi v Sofiji ten-
denca po narodni koncentraciji. Izgledi za
to pa so zelo mali. O tem se v političnih
krogih razpravlja že vse zadnje tedne. Ve-
lik del vladnih krogov je mnenja, da je
mogoča samo širša koalicijska vlada. Spor-
no pa je vprašanje, kdo naj ima v tej vla-
di, ki bo vodila tudi volitve, vodilno vlogo.
Demokratski sogovor hoče ostati še na-
dalje center političnega življenja, dočim je
opozicija, zlasti pa demokratska stranka
Malinova, mnenja, da je Sgovor dolgal in
da mora sedaj preiti vodstvo državne po-

litike na demokratsko stranko. Ljapčev si
je dosedaj na vse načine prizadeval, da bi
se izognil vladni krizi vsaj tako dolgo, da
bi prišlo do sporazuma med Demokratske-
skim Sgovorom in demokratsko stranko.
To mu doslej ni uspelo.

Jedro vladne krize pa je prav za prav v
tem, da se prepreči zemljoradniškemu sa-
vezu prihod na oblast. Kralj Boris je že
davno ugotovil potrebo izpremembe, ki bi
nudila ventil za vedno večje nezadovolj-
stvo med narodom in dala zunanji in go-
spodarski politiki Bolgarije nov kurz. Jas-
no pa je, da bi vsaka druga vlada razen
vlade demokratskega bloka prožila zemlja-
radniškemu savezu ne samo možnost, da se
oprosti političnega pritiska, pod katerim je
že vse od prveta l. 1923, marveč da bi
mu neizogibno omogočila pot, da dobi nad-
moč in morda celo vso oblast v državi. To
pa bi lahko postalo skrajno nevarno za se-
danjo državno politiko. Baš zaradi tega je
tudi kralj Boris v takem položaju, da ne
more podvesti nikakih odločnejših kora-
kov. Vsega tega se prav dobro zaveda tu-
di g. Ljapčev, dasiravno ne ve nikakega
ugodnega izhoda iz sedanjega položaja.
Zavedajoč se, da bo odločilne važnosti,
kdo bo imel v rokah volilno vlado, se je g.
Ljapčev postavil na stališče: ali jaz pred-
sednik volilne vlade ali pa gre Demokra-
tski Sgovor v opozicijo. Tako postavil je
na alternativa seveda zelo otežkoča raz-
plet in rešitev vladne krize. Položaj je sil-
no zamotan in težaven in vsako proroča-
vanje je nemogoče. Rešitev bodo prinesli
prihodnji dnevi, ki pa prav tako lahko re-
de tudi razna presenečenja.

Nemški eksperiment s preferenčnimi carinami

**Če bo prišlo do sporazuma z Rumunijo, bo predlagala
enake ugodnosti tudi Jugoslaviji**

Berlin, 18. aprila. d. Pod gornjim naslo-
vom objavlja »Berliner Tageblatt« od 17.
t. m. zanimivo poročilo o poteku nemško-
rumunskih trgovinskih pogajanj, ki so se
pričela še pred objavo dunajskega pakta
in ki so bila na rumunsko željo nedavno
prekinjena. Nemčija je v teh pogajanjih
stavila Rumuniji predlog za uvedbo prefe-
renčnih carin za uvoz rumunskega žita,
predvsem ječmena in koruze. Pri tem ob-
staja, kakor zatrjuje »Berliner Tageblatt«,
sporazum, da se enake preferenčne ugod-
nosti dajo na podlagi novih pogodb tudi
Madžarski, Jugoslaviji in Bolgariji. Za en-
krat še ni znano, kako daleč namerava
Nemčija popustiti od svojih visokih zaščit-
nih agrarnih carin za omenjene države.
Pri predlaganem preferenčnem sistemu ni-
so predvideni nikakoli kontingenti.

Težkoče pri pogajanjih so se pojavile za-
radi rumunskih zahtev v pogledu olajšanja
izvoza živine, zlasti svinj in nekaterih dru-
gih agrarnih proizvodov. »Berliner Tage-
blatt« je mnenja, da tu sporazum ne bo

preveč težak, čeprav nemške veterinarske
inštanace odločno odklanjajo take ugodno-
sti. Kot protiuslugu zahteva Nemčija zniž-
janje visokih rumunskih carin na večje
število nemških industrijskih izdelkov.

Največja težkoča novega pogodbenega
eksperimenta pa obstoja v tem, da bo za
to pogodbo potrebno dobiti pristaneek vseh
držav, s katerimi ima Nemčija pogodbe s
klavzulo o največjih ugodnostih. Pri tem
bi delale težkoče predvsem prekomorske
agrarne države. Kanada in Avstralija tu
ne prideta v poštev, ker s tema dvema drža-
vama Nemčija nima klavzule o največjih
ugodnostih, pač pa Zedinjene države in Ar-
gentina. Potrebna bodo diplomatska poga-
janja z vsako prizadeto državo zaradi pri-
stanka na izjemo od največjih ugodnostih
preferenčnih carin. Če ne bo mogoče dose-
či preferenčnih carin, tedaj namerava
Nemčija staviti Rumuniji, Madžarski in Ju-
goslaviji predlog, da se nemško-avstrijska
carinska unija razširi vzdolž Dunava (?)

Avstrija čaka na ženevsko odločitev

**Avstrijska vlada izjavlja, da so pogajanja z Nemčijo o
carinski uniji začasno prekinjena**

Dunaj, 18. aprila. d. K vesti agencije Ha-
vas, po kateri je Avstrija podala glede na
avstrijsko-nemško carinsko unijo formalno
zagotovilo, da bodo pogajanja o njej do
proučitve zadeve po svetu Društva nardo-
v in študijski komisiji evropske unije
prekinjena, poročajo z uradnega mesta:

Glede na predlog angleškega zunanjega
ministra Hendersolina, naj se med Avstrijo
in Nemčijo sklenjeni dogovori o pričetku
pogajanj za prilagoditev carinskih in trgo-
vsko-političnih razmer prouče meseca maja
v pravem oziru od sveta Društva narodov,
je avstrijska vlada v soglasju z nemško
vlado in v skladu s svojim pristankom, da
ne bo prej ustvarila nobenega fait accom-
pli, na vprašanje inozemskih poslanikov
odgovorila, da bo počakala na razgovore v
svetu Društva narodov, za katere se je iz-
javila pripravljeno, in sicer tudi zato, ker
je med tem zaprosila z internimi deli.

Berlin, 18. aprila. d. Vest agencije Havas,
po kateri je avstrijska vlada formalno za-

gotovila da bodo pogajanja o avstrijsko-
nemški carinski uniji do proučitve v Žene-
vi odgodena, se v tukajšnjih merodajnih
krogih komentira z izjavo, da se po svoje-
časnem na Dunaju določenem programu
oficijelna obojestranska pogajanja sploh še
niso pričela in da zato tudi niso mogla biti
prekinjena, kakor bi se moglo tolmačiti iz
francoskega poročila. Dosedanje izvajanje
dunajskih dogovorov je bilo po programu
omejeno le na tehnične priprave obeh vlad
za prihodnja pogajanja.

V krogih zunanjega ministrstva izjavlja-
jo, da se trenutni razgovori referentov o
formuliranju carinske pogodbe v skladu z
izjavo državnega kancelarja Brüninga an-
gleškemu poslaniku nikakor ne bodo preki-
nili. Nemčija stoji slej ko prej na stališču,
da predlagana pravna razprava o načrtu
carinske unije v Ženevi ne more imeti no-
benega vpliva na tekoča pogajanja o ca-
rinski uniji.

Iz španske republike

Pariz, 18. aprila. AA. Havas poroča iz
Bilbao: Nacionalni desničarji avtonomne
stranke Baskov so sklenili proglasiti avto-
nomno baskovsko republiko. Vlada je po-
slala tja četo vojakov, da ta pokret udusi.

Pariz, 18. aprila. AA. Havas poroča iz
Madrida: Novi španski finančni minister
je izjavil, da bo republikanska vlada spo-
štovala vse finančne obveznosti prejšnjih
vlad. Finančni minister je nadalje izjavil,
da nima republikanska vlada nikakih na-
menov omejevati svobodo denarnega po-
slovanja.

Pariz, 18. aprila. AA. Havas poroča iz
Gibraltarja, da so tjakaj prispeli mnogo-
številni avtomobili iz Sevilje, ki so pripel-
jali begunce iz Španije.

Pariz, 18. aprila. AA. Iz Madrida poro-
čajo: Pooblašteni ministri Španije v Ber-

linu, Londonu, Varšavi in Oslu so podali
ostavko.

Pariz, 18. aprila. AA. Iz Madrida poro-
čajo, da je general Berenguer, predsednik
španske vlade po padcu Prima de Rive, do-
spel v Lizbono.

Auguste Gauvain umrl

Pariz, 18. aprila. h. Danes je umrl eden
največjih francoskih novinarjev Auguste
Gauvain, ki je bil velik prijatelj Jugosla-
vije.

Uvedba enotne obleke v Rusiji

Moskva, 18. aprila s. Sovjetska vlada
namerava s prvim majem uvesti enotno
obleko za vse moške po državi. V kratkem
bo razstavila poskusne kroje, da bi jav-
nost izrekla mnenje o novi enotni obleki.

Nj. Vel. kralj za delavstvo

Beograd, 18. aprila. d. Nj. Vel. kralj, ki
se stalno zanima za razvoj in delo soci-
alnih in humanitarnih ustanov, je blagovoli
pokloniti o priliki pravoslavne velike noči
10.000 Din upravnemu odboru fonda za
zaščito delavskih ustanov. Na ta način je
postal Nj. Vel. kralj prvi veliki dobrotnik
moškega in ženskega delavskega zavetišča
v Beogradu.

Konferenca agrarnih držav v Beogradu

Beograd, 18. aprila. AA. Po že prej do-
ločenem načrtu s sestane stalni odbor za
proučevanje gospodarskih problemov agrar-
nih držav Srednje in Vzhodne Evrope, ki
je bil ustanovljen na konferencah v Var-
šavi in Bukarešti, 14. t. m. v Beogradu. Na
tem sestanku bodo razpravljali o raznih
poljedelskih vprašanjih in določili skupno
stališče teh držav v vprašanju mednarod-
ne konkurence v poljedelstvu.

Zakon o kmetijskih šolah in kmetijskih zbornicah

Beograd, 18. aprila. AA. Kmetijsko mi-
nistristvo je končalo svoja dela pri načrtu
zakona o kmetijskih šolah in o načrtu za-
kona o kmetijskih zbornicah. Prihodnji
mesec bo sklicalo ministristvo konferenco
kmetijskih strokovnjakov, na kateri pri-
deta v razpravo oba zakonska načrta in bo
sprejeta definitivna redakcija, da bosta
lahko predložena vrhovnemu zakonodajne-
mu svetu.

Industrija in socialno zavarovanje

Beograd, 18. aprila. AA. Centrala indu-
strijskih korporacij je poslala vlogo mini-
strstvu za socialno politiko in narodno
zdravje, v kateri prosi, naj se skliče anke-
ta, ki bo razpravljala o konkretnih predlo-
gih zastraan prispevkov pri nesrečah po ta-
beli nevarnosti, ki je dodana predlogu za-
kona za socialno zavarovanje. Po predlogu
Centrale industrijskih korporacij naj bi se
te konference udeležili zastopniki mini-
strstva za socialno politiko in narodno
zdravje, delodajalskega odbora centrale
industrijskih korporacij in SUZOR-ja.

Premestitve v poštni službi

Beograd, 18. aprila. p. Z odlokom resor-
nega ministra so premešteni v področje
ljubljanske poštne direkcije: k pošti Ljub-
ljana I. Franc Leben iz Valjeva; na Bled
II. Ljudmila Povše iz Ljubljane I.; v Vel.
Lašce Josip Glažar iz Maribora I.; na Viš
Maria Kocjančič iz Ljubljane I.; v Zagreb
II. Abacij Vonnina iz Ljubljane I.; na Je-
senice Anton Korenc iz Valjeva; v Kranj-
sko goro Hilda Čop z Jesenic; v Kranj Ma-
rija Dular iz Novega mesta; v Ljubljano I.
Marija Kunst iz Maribora in Justina Maru-
šič z Bleda; v Kranj Kristijan Jeglič iz Ma-
ribora II.; v Škofjo Loko Ljura Vlah iz
Ljubljane I.; v Ljubljano III. Vladislava
Mikuš iz Ljubljane I.; v Maribor I. Milena
Perše iz Gor. Radzone; v Maribor II. Jo-
sip Rupnik iz Ljubljane I.; v Mursko So-
boto Avgustina Juh iz Ljubljane I.; v
Rimsko Toplice Marija Petrič iz Ljubljane
I. in v Škofjo Loko Ivan Peternel z Ble-
da II.

Strogi trošarinski predpisi

Beograd, 18. aprila. AA. Davčni oddelek
finančnega ministrstva je izdal nujno
okrožnico vsem oddelkom finančne kon-
trole, da pri prevozu vina iz mesta v me-
sto najstrožje izvajajo predpise trošarin-
skega pravilnika, ker bodo drugače pokli-
cani na odgovor.

Nemiri in boljševiki

V aprilski številki berlinskega časopisa »Sozialistische Monatshefte« je izšel zanimiv članek Julia Kaltscheka: »Die deutsch-bolschewistische Politik«, ki pravi, kako trezno presojajo nemški socialistični intelektualci politično zvezo med nacionalističnim Berlinom in boljševiško Moskvo. Iz članka posnemamo nekatere važnejše misli in trditve.

Uvodoma omenja pisec marčevu potovanja nemških industrijcev v Moskvo in njih slavošpeve sijajnemu sprejemu, ki so jim ga pripravili boljševiki. Ob tej priliki je bilo dogovorjeno, da sovjetska Rusija naračijo pri nemški industriji za 300 milijonov mark raznega blaga, kar naj bi znatno ublažilo brezposelnost med nemškimi delavstvom. Toda v penoče vino navdušenja za boljševiško Moskvo je kmalu kanilo par kapljic vode. Pokazalo se je, da Rusija ne more takoj plačati več kot 20 odst. za ostalo pa predlaga plačnine roke, ki so ponekod dolgi dve leti in pol. Potemtakem bi morala ta naročila financirati Nemčija sama. Toda nemški industrijci se ne upajo prevzeti naročil sovjetskih prijateljev in najeti posojila, dokler ne prevzame država jamstvo za 70 odst. Industrijski barjani, ki se sicer toliko bolj bore za vmešavanje države v industrijske zadeve, v tem primeru ne morejo nikamor čez. Priznava ne podpre z g. rancijami. Celotni riziko nemške industrije na tekočih kreditih v kupčiji z Rusijo cenijo že zdaj na več kot 600 milijonov mark; država sama je že ob koncu lanskega leta jamčila za okroglo 500 milijonov mark. S stotinami milijonov ki jih je Nemčija zabil v boljševiško gospodarstvo, so se nemškemu gospodarstvu odtegnila ogromna sredstva.

Jasno je, da tega ni mogoče razložiti zgolj z gospodarskimi razlogi. Gotovo je, da pri tem v veliki meri odločujoče zunanje politični interesi. Od Ludendorffa, ki je preko Nemčije spravil Lenina v Rusijo, pa do zahtev nemških industrijcev, da država jamči za naročila iz Moskve, vodi direktna črta. Od l. 1917. do danes je Nemčija ogromno storila za boljševiški režim v Rusiji. Danes v Nemčiji skoraj ni lista ki bi povedal po resnici in pravici, kaj se dogaja v Rusiji. Res da izide vsak teden kak članek v listih ali celo večji spis z naslovom: »Resnica o Rusiji«, toda ta resnica je vedno samo takšna, kakršno najraje slišijo v Nemčiji. Od l. 1917. je ruski boljševizem stalno upanje nemškega nacionalizma. Prvo to so mislili, da bodo s pomočjo boljševizma dobili svetovno vojno, toda Brest Litovsk je vodil naravnost v Versailles. Niso se izpametovali, tako zakoreninjeno je to upanje! Danes se nadejajo, da bodo z boljševiško pomočjo izvedli revanžo za izsobilno vojno. Tudi potovanje nemških industrijcev v Rusijo ni bilo nič drugega

kot politična demonstracija, ki je kot taka opravila svojo nalogo.

Ce pa naj nemški režim učrti svojo zunanje politično zvezo z boljševiki, mora karkoli nenehoma kazati nemški javnosti, tako slika boljševiškega sistema v Rusiji, da bo preverjena o njegovi trajni konsolidaciji. To nalogo opravljajo nemški listi. Kaj vse leži storijo za proboljševsko razpoložnost ljudstva in sicer skoraj vsi, ne glede na strankarske razlike, to pretega vse meje. Ljudje ki so pravkar prisegli, da se bodo po izkušnjah v krvavih vojnih letih z vsemi sredstvi borili zoper nadaljevanje vojne v drugih oblikah in podobnih so toplo ravnodušni, kadar gre za množične pokolje in za trpljenje milijonov ljudi v Rusiji. Listi »intellektualcev« slika nasilno vladu boljševiških funkcionarjev kot ogromno prizadevanje da se vzpostavi socialistična družba. Toda to kar se dogaja v Rusiji, je dejansko daleč od socijalizma in pravega komunizma. Boljševiški režim v resnici ni dosegel nič drugega kot to, da je rusko državo izključil iz svetovne politike in svetovnega gospodarstva; namerja tem kem je opravil koristno delo za anglosaske interese, za ruske pa ne.

V nadaljnjem poroču Kaliski o tehnični knjigi profesorja Paula Haensela ki je bil 25 let profesor finančne vede na moskovski univerzi in je tudi pod boljševiškim režimom deloval kot finančni strokovnjak na vladnem mestu Haensel v svoji knjigi »Die Wirtschaftspolitik Sowjetrusslands« kritizira sedanjo sovjetsko-rusko gospodarsko politiko in zlasti »antitehniko« dokazuje, da ustanovitve 2000 novih tovarn samo izpolnjuje vrzel, ki je nastala za rusko gospodarstvo po odprtju Poljske, kjer je bilo veliko tovarn carske Rusije in da pod drugimi pogoji z inozemskimi inženieri in tehničarji v vodilnih delavci ustanovitve podjetij še ne pomenijo stvarnega uspeha, če skoraj niti eno podjetje ne krije stroškov in ne kaže da bi bilo v dohodnem času gospodarsko aktivno. Dataneko vodi vse to proč od socialistične družbe in pomeni ogromno »eksperimentiranje« z ljudmi in gospodarstvom.

Kaliski svetuje, da bi nemške intelektualce, industrijce in politike ter vse druge, ki se ogrevajo za nemško-boljševiško politiko, postavili vsaj za eno leto v ruske življenske razmere. Tudi bi se jim morda ta politika razodela v svoji pravi podobi: kot samoprevara, ki nemškega naroda ne bo rešil iz njegovega težkega položaja, pač pa mu bo zaprla pot do njegove osvoboditve pot k Zedinjenemu evropskemu kontinentu.

Tako sodi nemška socialistična revija o nemško-boljševiškem političnem ljubimkanju.

Obleganje portugalskih upornikov na Azorih

Ultimat portugalske vlade revolucionarjem na Azorih — Uporniki na treh manjših otokih so se že vdali

Lizbona, 18. aprila. AA. Portugalske čete, ki jih je vlada poslala proti upornikom na Azorih, so se izkazale v Sao Miguelu in v Terceiru in da so začele prodirati proti upornikom. Letala so metala nad otoki proglas vlade, ki poziva prebivalstvo, naj se pokori odredbam legalne portugalske vlade. Po poročilih portugalske vlade so čete bojevitve in povsem zanesljive.

Lizbona, 18. aprila. AA. Vlada je upornikom na otoku Madeiri poslala 24-urni ultimatum s poročilom, da bo obstreljevala s topovi njihove položaje. Revolucionarji niso sledili niso odgovorili. Zdi se, da boče pride biti na časi, ker postaja položaj na Portugalskem čedalje bolj resen. Po raznih go-

steh se revolucionarno gibanje po vsej iz-

zeli naglo sili.

Lizbona, 18. aprila. S. Revolucionarji na otokih Graziosa in San Jorge so se vdali.

Lizbona, 18. aprila. AA. Vlado časopis je poročal, da so se uporniki na dveh manjših otokih Azorov vdali. Privatne vesti iz Funchala znanjajo, da na otokih zmanjka je živl. Pravijo, da ni v mestu Funchalu nič žena, ker so zbežale na bližnje gribe.

Lizbona, 18. aprila. AA. Portugalsko vo-

jno ministristvo razglasa, da je razpustilo 3 pešpolke, ki so se nahajali na pobunjenih otokih. Razen tega je ministristvo razpustilo več obalnih baterij. Istočasno je ministristvo sestavilo nov pešpolk, ki bo nameščen v Horti.

Razkol med češkimi klerikalci

Praga, 18. aprila. d. V češki katoliški stranki je prišlo do nesoglasij zaradi organizacije katoliškega mladinskega pokreta. Dočim se večina prizadeva da bi se mladinska organizacija popolnoma podredila stranki, zahteva manjšina, s katero simpatizira nadškof dr. Kordač, naj bo ta organizacija popolnoma neodvisna od strankarsko-političnih bojev. Očitno na željo nadškofa je poslal kardinal državni tajnik Pacelli pismo v Prago, v katerem izraža željo napeza in cerkve, naj bo mladinska popolnoma neodvisna od strankarskega pokreta. To pismo je strankino glasilo sicer objavilo, toda v potvorenju obliki zaradi česar je zahteval nadškof dr. Kordač naj list objavi pravo besedilo vatikanskega državnega tajnika, kar se pa doslej ni zgodilo.

Povratak Doumerguea iz Tunisa

Pariz, 18. aprila. AA. Ob 10.20 dopoldne se je vrnil iz Tunisa v Pariz predsednik francoske republike Doumergue. Na postaji so ga pozdravili predsednik vlade z vsemi ministri, predstavniki oblasti in mnoge druge osebnosti. Velika množica ljudstva je predsednika republike prisrčno pozdravljala.

Italija prekaša Anglijo v grajenju vojnih ladij

Zeneva, 18. aprila. g. Širša javnost ni doslej skoraj opazila, da se je v statistiki za dobave vojnih ladij tujim državam dvignila na prvo mesto pred Anglijo Italija. Trenutno graje v Angliji samo eno bojno ladijo za Jugoslavijo, v Franciji pa tri podmornice in enega torpednega rušilca za Poljsko.

Bethlenov jubilej

Budimpešta, 18. aprila. AA. V začetku večerjanje se ministrskega sveta je prosvetni minister grof Klebelsberg čestital grofu Bethlenu k desetletnici ministirovanja. Grof Bethlen se je zahvalil s kratkim govorom in je dejal, da je dolžan hvalo svojim sodelavcem, ker je madžarski narod vendarle prišel do spoznanja da vodi vlada pravilno politiko v interesih države. Nato je kmetijski minister poročal o rezultatih 41. dnevnega kongresa v Rimu.

Izmenjava umetnin med Poljsko in Madžarsko

Varšava, 18. aprila. d. Poljska in Mađarska sta sklenili prvo vzajemno izmenjavo umetnin med Poljsko in Madžarsko.

K položaju na evropskem delovnem trgu

O naraščanju brezposelnosti piše Erwin Rawicz v najnovejši številki revije »Sozialistische Monatshefte« med drugim: Na nemškem delovnem trgu se položaj razvija skrajno neugodno. Današnja depresija se sploh ne da primerjati s prejšnjimi leti, ker je celo v sibirski zimi leta 1928/29. bilo v Nemčiji mnogo manj brezposelnih kakor v pravkar minuli zimi, ko so jih v februarju našli pet milijonov. 90 % brezposelnih je podpirala država, in sicer kakih 2 in pol milijona z zavarovalninami proti brezposelnosti, dva milijona delavcev sta pomagali vzdrževati »Krisenfürsorge« in »Öffentliche Fürsorge«. Če bi se delovni čas skrajšal na 40 ur, bi lahko kakšnih milijon delavcev zopet dobilo delo, dasi bo skrajšanje delovnega časa obetno prizadelo že zaposlene delavce in nameščence. V zvezi temu se nemške strokovne zveze zavzemajo za skrajšanje, proučajoč potrebo solidarnosti zaposlenih delavcev z brezposelnimi.

Prav tako ogromni obseg je zavzela kriza v Angliji. Ker je tu za tretjino manj delavstva nego v Nemčiji, je za Anglijo 2 milijona brezposelnih že zelo težko breme. Izmed 12 milijonov, ki so zavarovani zoper brezposelnost, je bilo ob koncu januarja 2.6 milijona brezposelnih in kratkoročno zaposlenih; to pomeni, da je prizadetih 21.5 % zavarovancev. Tempo s katerim gospodarska kriza izpodkopa delovni trg, se kaže že v tem, da bo kmalu število brezposelnih v Angliji dvakrat tako visoko kot je bilo lani.

Kriza delovnega trga je prodrla tudi v Francijo, ki je bila doslej še najmanj prizadeta. Uradna statistika brezposelnih nam kaže krizo samo delno, ker so najprej začeli odpuščati inozemske delavce. V primeri z razmerami v Nemčiji in Angliji pa se brezposelnost v Franciji dosega še ni dvignila kdo ve kako visoko. Ker je struktura francoskega gospodarstva za take krize odpornejša. V zvezi temu ima francoska vlada že zdaj hude priglavitve kako bi rešila vprašanje podpore brezposelnim. V novem zakonu o socialni zavarovanju ni določeno o podpori v primeru brezposelnosti. Prefekt departementa Seine pa je nedavno sam odredil, da brezposelnim dobivajo iz državnih blagajen osem frankov na dan, a le tedaj, če so dani izvestni pogoji. Rodbinska doklada k tej podpori znaša za nepreskrbljene otroke nad 16 let 4 franka dnevno, pod 16 let 3.60 fr., za ostale rodbinske člane 2.50 fr., vendar skupna podpora ne sme znašati več kot 18 frankov na dan.

Ta odredba sešeskega prefekta priložje da začenja tudi Francija segati po državnem podpiranju brezposelnih, torej po sredstvih, ki ga doslej ni poznala. Razmišljajo celo že o tem, da svoje socialno zavarovanje razširijo tudi na brezposelnost.

Izpremembe v UJU

Beograd, 18. aprila. Zaradi novih določil v uradniškem zakonu glede strokovnih udruženj so izstopili iz izvršnega odbora UJU dosedajni predsednik Milan Kabrenović, podpredsednik Miladin Cvijić, urednik »Narodne Prosvete« Milorad Vujicaac in član Pavle Flere, ker po novem zakonu ne smejo biti več član uprave. Na zadnji seji je zaradi tega izvršni odbor z zastopniki vseh sekcij izvolil za poslovodnega predsednika Damiana Rašića, učitelja iz Beograda.

Damjan Rašić je dovršil učiteljske v Jagodini. Udeležil se je vojen od leta 1912 do 1919. Nad 7 let je bil v vojni. Dosegel je čin pešadinskega podpolkovnika. Leta 1914 je dobil strel skozi prsi. Gospod Rašić je udeležil pri raznih listih strokovne in beletristične vsebine. Spisal je tudi knjigo »Pčom vojne k svobodi«. Rojen je v selu Zagradju v Šumadiji. Je izrazit rodoljub in oduševljen Jugoslovenc.

Na sed 14. t. m. je izvršni odbor napravil sklep da se UJU v smislu novega zakona reorganizira po banovinski. Sedanje sekcije bodo formalno likvidirale že v juniju ter se preobnovale v banovinske sekcije. V juliju bodo nove banovinske sekcije imele redne skupščine. Za sekcijo UJU Ljubljana ne bo izorčmenje ker je že sedaj prav za prav formirana na banovinski osnovi.

Izvršni odbor se je bavil tudi z vsemi vprašanji, ki zadevajo novi uradniški zakon in vse dopolnilne predpise, ki se izidijo.

Jugoslovenska razstava v Bratislavi

Bratislava, 18. aprila. AA. Danes je bila v paviljonu Slovaške umetniške besede otvorjena jugoslovenska razstava grafičnih diagramov in fotografij, ki jo prireja centralni prebrosir pri predsedstvu ministrskega sveta. Razstava je pod pokroviteljstvom jugoslovensko-češkoslovaške lige. Ker je razstava doživela velik uspeh v Pragi in Brnu, je v Bratislavi vladalo zanj velika zanimanje. Ob otvoritvi so se zbrali množestveni zastopniki političnega gospodarstva in kulturnega življenja jugoslovenski generalni konzul v Bratislavi, Mihetić, vsi tu: konzuli v Bratislavi, predsednik vojvnaškega sindikata in člani jugoslovenske kolonije.

Razstavo je otvoril predsednik češkoslovaško-jugoslovenske lige dr. Bela noudarjajoč velik napredek Jugoslavije v zadnjih 10 letih.

Razstava bo odprta do 22. aprila. Iz Bratislave se preseli v Poznanj, kjer bo odprta v okvirju tamkajšnjega velesejma.

Mednarodna konferenca manijar

Beograd, 18. aprila. AA. Na pobudo francoske federacije klobasarških obrtnikov bo 20. in 21. t. m. mednarodni sestanek klobasarjev v Parizu, na katerem bodo razpravljali o unifikaciji carinskih tarif in organizaciji izvoza in uvoza klobas, o veterinarski in sanitetni kontroli mesa itd. Uprava francoske federacije je povabila naše strokovne organizacije preko Zveze obrtniških društev na ta sestanek.

Proslava osvobođenja na Krku

Sušak, 18. aprila. n. Dne 26. t. m. se bo vršila na Krku proslava 10-letnice osvobođenja. Pri svečanosti bo predvsem sodelovalo Sokolstvo ter je v zvezi s tem izdala sokolska župa Sušak - Reka danes okrožnico, v kateri javlja da bo 26. t. m. razviti na Krku sokolski prabor ter pride na to svečanost tudi prvi namestnik starešine Sokola kraljevine Jugoslavije Engelbert Gangl.

S turneje mariborske Glasbene Matice

Gostoljubljen sprejem v Leskovcu — Slovenska pesem seje bratstvo in ljubezen med jugom in severom

Leskovec, 16. aprila.

Po ogledu bojišča pred Kumanovom je začelo deževati in je prav izdatno deževalo ves čas našega koncerta, tako da smo imeli le malo izgledov na moralčen ali celo materijalen uspeh. Pa so prišli vsi in zasedli veliko »sokolano«, poslušali, strmeli, ploskali vzradošenja. Ker so enake prireditve tu zelo redke, je bilo njihovo veselje tem bolj izrazito. Slovence pa so silili privikati.

Po silajno uspelem koncertu — v moralnem in gnotnem pogledu — ter kratki »čerji, kjer so nam delali družbo komandant mesta s svojim odličnim oficirskim zborom ter zastopniki mesta, pevskega društva in Sokola, smo se odpočili pod gostoljubno streho meščanov iz vseh slojev.

Dne 15. aprila ob 8. smo zopet posedli vojaško avtomobile, ki so nas popeljali na 4 km oddaljeno postajo Spremljali so nas komandant mesta, oficirji, predstavniki raznih oblastev in mnogo občinstva. Dobro je bilo, da je prenehalo deževati, da je bilo slovo od Kumanova tem lepše. Ko smo zasedli v vlaku svojo mesto, so nepričakovano zabrnili v zraku trije aeroplani, ki jih je v slovo poslalo poveljstvo iz Skoplja — pozornost brez primere. Po triurni vožnji smo prečkali mejo bivše Stare Srbije pri Vranju in ob 13. smo došli do našega dnevnega cilja — do Leskovca.

V Leskovcu na postaji nas je pričakala množica ljudstva s svojim županom Mihajlo Burinčevićem na čelu in pevske družbi »Bratstvo« s svojimi čestitljivimi zastavami. Po običajnem pozdravu in odzdravi smo se strnili v povorko ter kakali za godbo med gostim spallirjem občinstva po dolhkih ulicah okrašenih z zastavami in zastavicami. Pazio oko stražnikov je budno zasledovalo tipično cestno nadlogo vseh južnih mest, ciganske dečo, ki je s stegneno roko »molila gospoda ali gospodja« za »en sam dinar«. Dosnešli do srede mesta so nas pozdravili topili. Izpajeni v čast bratov Slovencev.

Povedli so nas v hotel Hostić, določen za naš koncert in našo prehrano. Hotel ima nad 60 m dolgo dvorano, ki se s stekleno steno pregradi v dva prostora. V tej dvo-

rani nam je mesto priredilo obed. Navzoči zastopniki mesta nas je vnovič zelo priščno pozdravil in izjavil, da mesto prevzame za dobro bivanja v Leskovcu vse stroške za prehrano in stanovanje. Pri ukazovanju stanovanj smo opazili, da so domačini kar tekmovali med seboj, kdo za more biti bolj ljubezniv in gostoljubljen. Ves ta krasen sprejem nam je pripravil g. Sreten Dinčić, šolski nadzornik v p., duša sprejemnega odbora, ki mu s tem izreka Matica svojo zahvalo. Po kratkem odmoru v nakazanih stanovanjih je napočil trenutek našega nastopa v koncertni dvorani. Za dvignjenim zastorom je nudil zbor obestrnih narodnih nošah naših članic krasno sliko pred velikansko in prenapolnjeno dvorano. Bivši predsednik pevskega društva »Branko« je pozdravil prvi nastop Slovencev v Leskovcu, naglašajoč, da z glasbeno umetnostjo, osobito z našo pesmijo doprinasamo in utrjujemo duševno zblizanje in uedinjenje severa z jugom naše obširne Jugoslavije. Klub dejstva, da je zbor zastopil pred publiko, ki po svoji večini ni glasbeno šolana, so že pesmi zbudile razpoloženje, ki se je stonjevalo do viharnega navdušenja in doseglo vrhunec, ko je ga Jelica Stanimirovićeva izročila kito svežega cvetja našemu dirigentu prof. V. Mirku v znak ljubezni in zahvale Srbom do nas Slovencev. Nato so se pomešale vse narodne noše med občinstvo v pestri igranki ter se navezalo marsikatero prijateljstvo in poznanstvo. Le prehitro smo se morali ločiti od naših gostiteljev, da si v potrebnem počitku zberemo novih moči za nadaljnjo turnejo. Skoro ves zbor je bil nastanjen in v privatnih stanovanjih izmenaden nad razkošnostjo in notranjosti srbskega doma in gostoljublja pod domačo streho, smo se drugi dan poslavljali s solzami v oči. Končno pa smo se zopet v množestvenem spremstvu znašli na postaji, kjer je moški zbor zapel zadnje pesmice v slovo. Odliven Leskovčan je izjavil, da smo Slovenci njim dali roko in srce, Leskovci pa je nam daroval samega sebe in nam nudil vsega, kar jim je naklonil Bog. Odhajali smo z zavestjo, da nam ostane Leskovac v trajnem, najlepšem spominu.

Konferenca o izboljšanju poštne službe

Beograd, 18. aprila. AA. Na poziv prometnega ministra g. Lazarja Radivojevića je bila sklicana za danes konferenca vseh oblastnih direktorjev poštinih in telegrafskih direktorij v državi, da razpravljajo o vprašanju izboljšanja poštne, telegrafske in telefonskega prometa. Prvo sejo je otvoril osebno prometni minister Radivojević. Prisotna sta bila poleg vseh direktorjev tudi pomočnik ministra dr. Ratajce in načelnik poštnotelegrafskega oddelka. Seje bodo trajale več dni.

Nenavadna prometna nezgoda v Zagrebu

Zagreb, 18. aprila. n. Danes dopoldne se je pripetila na vogalu Vlaške in Draškovićeve ulice nenobčajna prometna nezgoda. Pri ovinku dvojnega tramvajskega tira se je znašel nenadoma med dvema tramvajskima vozovoma tovorni avto lesne in premogovne trgovine Viktorja Montaga. Tramvajska vozova sta avtomobil popolnoma zdrobila pri čemer se je vžgal bencin v tanku ter povzročil eksplozijo. Škode je »okoli 60.000 Din, ker je avto docela razbit. Eksplozija je povzročila med prebivalstvom silno paniko, zlasti ker se na ulici ni videlo kaj je prav za prav povzročilo silno detonacijo. Tako z ulice kakor tudi z obeh tramvajskih vozil so se razbežali pasanti na vse strani. Več otnikov je bilo ranjenih, toda samo od drobcev razbitih tramvajskih čin.

Prapor niške sokolske župe

Beograd, 18. aprila. p. Na pravoslavne binokstne praznike bo niška sokolska župa razvila svoj prapor. Kunal mu bo ministrski predsednik general Živković.

Izročitev jugoslovenskega paviljona v Milanu

Milan, 18. aprila. AA. Večraj je bil s kratko slovesnostjo izročen jugoslovenski paviljon upravi milanskega velesejma. Svečanosti so prisostvovali jugoslovenski poslanik Rakić in odlični zastopniki oblasti in korporacij.

Aretacija jugoslov. vojaškega begunca na Dunaju

Dunaj, 18. aprila. s. Ker je grozil svoji bivši ljubici, da jo bo ustrelil, je bil tukaj aretiran 26-letni jugoslovenski vojaški begunec Maksimilijan Kristl. Izročili so ga deželnemu sodišču.

„Kandid“ je izšel!

Ali že poznate Volterja? Čitajte! Izdala »Tiskovna zadruga«.

Odlikovanje domačega zdravilnega preparata na mednarodni razstavi

Nizza, 18. aprila. Na veliki mednarodni razstavi medicinskih preparatov, ki je bila ta mesec, so odlikovani znani domači preparati »ALGA« za masazo in »ENERGIN« za jcaanje krvi, živcev in apetita z največjim odlikovanjem: zlato medaljo, častnim pokalom in častno diplomu.

Predavanje o davku na poslovní promet

Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani je priredilo danes zvečer v mali kazinski dvorani predavanje o novem skupnem davku na poslovní promet. O tej važni davčni reformi in o izvajanju novih zakonskih in izvršilnih predpisov, ki se tičejo poslovnega davka, je predaval naš priznani strokovnjak konzulent Zbornice za TOI gospod Fran Zagar, ki je podal pregledno sliko dolgoletnih težej in prizadevanj naših gospodarstvenikov za ukinjenje odn. omiljenje tega davka, kakor je podrobno razložil nove zakonske in izvršilne predpise ter pomen nove davčne reforme.

Za predavanje je vladalo med ljubljanskimi kakor tudi izven ljubljanskimi trgovci, industrijci in obrtniki nepričakovano veliko zanimanje. Se preden je predsednik Trgovskega društva »Merkur«, zbornični generalni tajnik dr. Windscher otvoril predavanje in pozdravil poslušalce, je bila dvorana do zadnjega kotička napolnjena tudi vhod v dvorano je bil povsem zatpan. Stevilni posetniki so se morali v gručah vračati, ker niso mogli priti v dvorano. Veliko zanimanje, ki ga je vzbudilo to predavanje med interesi priča na eni strani, kako visoko cenijo strokovno znanje predavatelja, na drugi strani pa nam dokazuje kako globoko je posegla ta davčna reforma v poslovanje naših trgovcev, obrtnikov in industrijcev in kako so nove davčne določbe navzile številnim časopisnim objavam in razpravam (zlasti v »Jutru«) potrebne podrobne pojasnile. Stevilni posetniki, ki niso prišli na svoj račun so izrazili željo, da bi se to predavanje še ponovilo.

Nogometno prvenstvo na Dunaju

Dunaj, 18. aprila. s. V nogometnem prvenstvu I. lige je danes zmagala Vienna pičlo nad Sportklubom z 1:0 (0:0). S tem se je Vienna dvignila na čelo tabele, kjer vodi z 22 točkami. Na drugem mestu je Admira z 21, na tretjem pa Rapid z 18 točkami.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Pretežno oblačno in hladno s padavinami.

Danes ob 3., 5., 7. in 9.

velika premiera velealpskega govorčega filma:

Sin belin planin

V glavnih vlogah

Louis Trenker

Renate Müller, Felix Bressart, M. Solveg.

Vrag z Matterhorna. — Tajnost Zermatta.

Kot dopolnilo: »Ave Maria« poje znamenita zareska primadona — članica berlinske državne opere Ljubica Oblak-Strožič.

ELITNI KINO MATICA

Predprodaja vstopnic od 10.—14.13.

Naši kraji in ljudje

Ob temeljnem kamnu ljubljanskega orjaka

Učinkovita slovesnost blagoslovitve — Pomen in namen nove palače Pokojninskega zavoda

Ljubljana, 18. aprila. Na betonske temelje bodočega nebotičnika Pokojninskega zavoda je bil danes točno ob polnoči položen temeljni kamen. Svečanost je vzbudila kljub slabemu vremenu veliko pozornost in so se je na vogalu Dunajske in Gajevе ulice zbirali že mnogo pred poldnevom velike množice ljubljancev.

Od leve na desno: podban dr. Pirkmajer, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina, divizionar Ilić, ban dr. Marušić, župan dr. Puc, Ivan Bonač in Orehek.

Globoko na dnu stavbišča je stal velik betonski blok z odprtino na sredini, nad njim pa je bil improviziran lesen oder z malim oltarjem, na katerega je bil položen bel model bodočega palače. Nad temeljem sta viseli na visokih drogih dve državni zastavi.

Goste je sprejel predsednik Pokojninskega zavoda g. Ljotić Vrtovec v družbi direktorja dr. Sagadina in podpravnika dr. Vrančiča. Prihod g. ministra socialne politike in narodnega zdravlja Nikola Preke je izostal zaradi seje finančnega oddelka v Beogradu in je g. minister imenoval za svojega zastopnika načelnika oddelka za socialno politiko pri banski upravi g. dr. Dolšaka. Minister pravde pa predsednika višjega deželnega sodišča g. dr. Rogina. Zbrali so se zastopniki vseh raznih oblasti, korporacij in institucij, prišel je g. ban dr. Dragomir Marušić s podbanom dr. Pirkmajerjem, zastopniki SUZOR iz Zagreba, direktor dr. Radovan Matjašić, komisar »Merkurja« gospod Blaško Stitić in direktor dr. Mihelič, upravni odbor Pokojninskega zavoda in drugi.

Točno ob 12. se je pripeljal v spremstvu priorja frančiškanskega samostana g. dr. Ranta in z ostalo asistenco g. nadškof dr. A. B. Jeglič, nakar je otvoril svečanost predsednik PZ g. Vrtovec z naslednjim nagovorom:

Velepoštovana gospoda! Čast mi je, da kot predsednik Pokojninskega zavoda za privatne nameščence v Ljubljani, ki vrši funkcije za Slovenijo in za Dalmacijo, odpravljam današnjo slavnost blagoslovitve in polaganja temeljnega kamna za najvišjo zgradbo v Jugoslaviji in za bodoči dom Pokojninskemu zavodu za privatne nameščence. Današnji dan pomeni nov mejnik v razvoju našega zavoda, novo dobo glede konsolidacije zavarovanja privatnih nameščenec. Naš zavod mora v smislu določb zakona in statuta nalagati plodonosno svojo imovino tudi v nepremičnine in sicer po ključu in proporciju vplačenih premij v posameznih banovinah. Zaradi te naložbe v nepremičnine je določena v sporazumu z g. ministrom za socialno politiko približno 20 odst. imovine zavoda. Ljubljana sama s svojo okolico ima 35 odst. vseh zavarovancev zavoda. Ljubljana je sedež našega zavoda, Ljubljana, glavno mesto dravske banovine, eno najvažnejših mest na meji države in pa sredi

litiko je ta projekt in proračun blagohotno odobril. Srednji trakt je že pod streho, prva visoka zgradba, zazidana na 16 m visokih stebrih v živo konglomeratno skalo, bo že letos pod streho, in zadnji trakt bo tudi spomladu že pripravljen za vselitev.

Naj bo nova stavba videen spomenik in branik življenjskih predpogojev zasebnim

nameščencem, naj bo temeljni kamen za boljši gospodarski razvoj naše ožje in širše domovine, naj bo dokaz enodušnosti vseh naših krogov za velike in skupne gospodarske cilje, naj bo glasnik modernih socialnih stremeljenj in zakonodaje naše države, naj bo simbol velike in neomajne ljubezni našega naroda do svobodne, močne in konsolidirane Jugoslavije, do našega ljubljanskega kralja Aleksandra I. in visoke naše dinastije, ter nov impuls za podvig

Predsednik Pokojninskega zavoda Vrtovec izroča nadškofu dr. Jegliču kladivo za simbolične udarce po temeljnem kamnu.

naše domače umetnosti in kulture.

Vas pa, vi volasi naš narodni vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič, prosim, da izvršite blagoslovitve.

Knezoškof dr. Jeglič je ob asistenci domačega župnika dr. Gvidona Ranta opravil ceremonije, potem se je pa podal po stopnicah navzdol k odprtini v betonu ter v njo položil pušico s spominsko listino, jo blagoslovil, zazidal in simbolično po udaril s kladivom ob beton ter izpregovoril z drhtečim glasom starčarja: »Nekaj iskrenih besedi o ljubezni do samega sebe, o ljubezni do bližnjega in o ljubezni

kor je storil to Kristus, ki je žrtvoval vse za nas. Na tem prostoru naj vlada počestnost, oni pa, ki delajo, naj jim bo v blagoslov!»

Po blagoslovitvi je naprosil predsednik g. Vrtovec najprej g. bana dr. Marušića, naj tudi on pomaga s simboličnim udarcem ob temeljni kamen pri gradbi mogočne stavbe. Ko je ban udaril ob kamen in vrgel malto v odprtino, je v kratkem govoru poudaril, da ta dan pomeni mnogo več, kakor polaganje temeljnega kamna za drugo stavbo. Ta dan je praznik velikih idej solidarnosti med nameščenci in solidarnosti med delodajalci in delojemalci, torej tudi praznik bratoljubja. Iz solidarnosti so bili zbrani veliki za mogočno stavbo potrebni zneski, a to je bilo mogoče le, ker je vladala potrebna socialna pravica in bratoljubje. Mogoče je bilo pa tudi le zato, ker je zavod ne glede na razne interesne sfere vedno korakal skupno, da je mogel to delo izvršiti. Na teh temeljih državne ideje in v imenu idej solidarnosti in bratoljubja, naj se na tem temeljnem kamnu dvigne stavba v splošno korist in čast graditeljev!

Za banom je udaril s kladivom ob kamen podban dr. Pirkmajer z vzklikom: »Uspešno in srečno!« Nato je stopil h kamnu dr. Dolšak v imenu ministra za socialno politiko in narodno zdravje, rekoč: »Na srečno bodočnost Pokojninskega zavoda!« Z geslom: »Na uspešno delo, napredek in korist zavarovancev!« je udaril na kamen divizijski general g. Bogoljub Ilić. Nato je pa stopil k temeljnemu kamnu mestni župan g. dr. Dinko Puc in po udarcu s kladivom izpregovoril:

»Vesel dan praznujemo danes, ker je ta socialna institucija dokazala, da je bila namerna ustanovitve pravilna. Le na ta način, da se je zavarovanje uzakonilo, je bilo mogoče nabrati tako velike vsote za investicijo. Na drugi strani pa moram kot župan ljubljanskega mesta ugotoviti, da je vodstvo Pokojninskega zavoda pokazalo izredno veliko širokogrudnost in uvidevnost, da se je odločilo za to impozantno stavbo v našem mestu. Vsak narod, ki hoče kaj veljati v svetu, mora imeti reprezentativno mesto, ako hoče, da mu bo res kulturno in gospodarsko središče. Zato se zahvaljujem vodstvu Pokojninskega zavoda za njegovo velikopoteznost ter želim (udari na kamen), da bodi ta mogočna trdnjava s stolpom Ljubljani v okras, onemoglim pa jamstvo proti bedi!«

Ko je odstopil g. župan, je pristopil zastopnik ministra pravde, predsednik višjega deželnega sodišča g. dr. Rogina in ob udarcu rekel: »Naj bo stavba, ki se ima

predsednika Bonača, za Ljubljansko kreditno banko dr. Defranceschija, bivšega predsednika Pokojninskega zavoda Vederjaka, banovinskega konservatorja dr. Stelleta, pravnega konzulenta PZ dr. Frana Novaka, podpredsednika PZ dr. Božiča, upravnega svetnika načelnika Ribnikarja, banskega svetnika dr. Karlina, načelnika Marna, načelnika mestnega socialnega oddelka Juvana, načelnika tehniškega oddelka banske uprave inž. Skaberneta, bivšega ministra Sušnika, generalnega direktorja TPD Riharda Skubca, glavnega tajnika Zveze industrijev inž. Šukljeta, mojstra Riharda Jakopiča in mnogo drugih odličnih osebosti.

Po svečanosti so zastopniki odšli na povabilo predsedstva na banket, ki se je vršil v dvorani Kazine. Predsednik g. Vrtovec je na banketu najprej pozdravil visoke goste, nato pa je napisal Nj. Vel. kralju in pozval navzoče, da zakličejo kralju in kraljevskemu domu trikratni živijo. Prečital je pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku Zivkoviću in ministru za socialno politiko g. Nikoli Preki.

V daljšem govoru je nato začrtal pomen svečanosti. Po prvotnih težkočah je Pokojninski zavod prebolel rane, ki mu jih je vsekala vojna in se polagoma konsolidira na podlagi zdrave proračunske baze, tako da bo deficit preje krit, nego se je prvotno računalo. Malenkostne rente, ki so v prvih desetih letih po vojni vzbujale nejevoljo in nerazpoloženje, so se pričele dvigati na vpoštevanja vredno bazo. Dvignile so se že na 800.000 Din. S položitvijo temeljnega kamna za novo visoko zgradbo je zavod zavzel novo smer v nalaganju imovine. Breznenja, ki jih nalagajo dajatve delodajalcev in nameščencem, niso lahka, na drugi strani pa se vsa naša javnost zaveda važnosti tega socialnega zavarovanja, katerega pomanjkanje čutijo zlasti bratje iz vrst nameščenec na jugu. Spričo težke krize našega gospodarstva je zavod svojo kreditno politiko usmeril v tak pravec, da pripomore k olajšanju brezposelnosti in socialne bede. Zato gradi in daje produktivne ter investicijske kredite. S cenenimi gradbenimi krediti zavoda je bilo v Ljubljani zgrajenih že mnogo eno in dvodružinskih stanovanjskih hiš s 400 stanovanji. Iz enakih razlogov forsira tudi vprašanje gradnje zveze Slovenije z morjem. Pri tem ima zavod zavest, da stoji za njim vsa naša javnost, istočasno pa si želi, da bi šli v bodoče z nami vsi privatni nameščenci iz naše države na skupni bazi enotne socialne zakonodaje ob varovanju široke lo-

kalne samouprave zaokroženih gospodarskih enot. Zavod hoče imeti zadovoljne člane in bo stremel za tem, da se socialno zavarovanje še izboljša.

V imenu zavarovancev je pozdravil goste tudi podpredsednik g. Lovšin. Po kratkem govoru podžupana g. Jarca je spregovoril ban dr. Marušić, ki je ponovno čestital zavodu k današnji svečanosti. Govorili so še glavni tajnik Zveze industrijev inž. Šuklje, podpredsednik Zbornice za TOI g. Ivan Ogrin, komisar zagrebskega Merkurja g. Blaško Stitić, ki je izrazil željo, da bi tudi ostali nameščenci v naši državi uživali ugodnosti pokojninskega zavarovanja, nadalje komisar OUZD dr. Miha Krek, tajnik Saveza bančnih uradnikov v Zagrebu g. Kurtagić, ravnatelj Osrednjega urada g. Matjašić, tajnik Delavske zbornice g. Uratnik, predsednik Zveze trgovskih gremijev g. Kavčič, zavodov ravnatelj dr. Sagadin in predsednik Trg. boln. in podpornega društva g. Klinar.

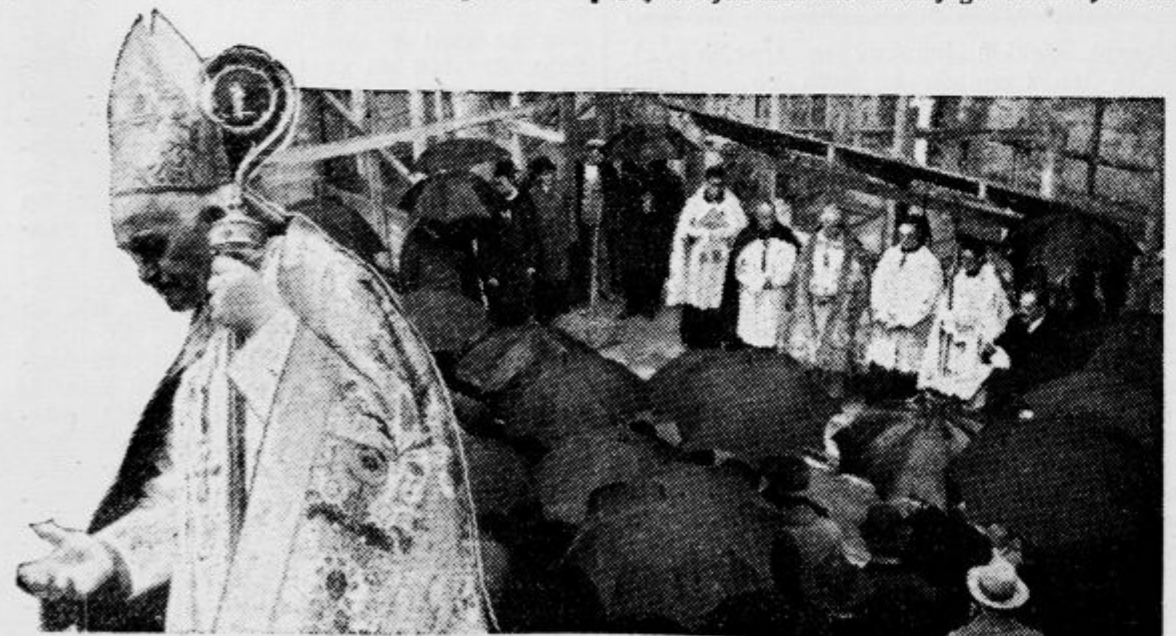
Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, ker često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nove nade v rudniških revirjih

Trbovlje, 18. aprila

»V rudnikih se bo zopet delalo!« — Ta novica, ki jo je prineslo današnje »Jutro«, se je razširila z bliskovito naglico po vsej dolini. Ljudje so se v gruči zbirali pred podružnico »Jutra« in razpravljali o tej, za našo dolino tako razveseljivi novici.

Bili so med njimi tudi skeptiki, ki se še vedno boje, da bi bila novica prežgodna, saj so prihajale podobne vesti iz Beograda že ob Veliki noči, ki so se pa izkazale za preuranjene. Večina pa je vendarle prepričana, da je vlada upoštevala obupni položaj našega delavstva in oddala večja naročila TPD. Videli sem žene, matere velikih družin, ki so se ob tej novici od veselja razjokale. Kako in v kakem obsegu se bo delalo, bomo lahko poročali šele, ko bodo znane podrobnosti pogodbe.

Pogled na svečano blagoslavljanje temeljnega kamna Pokojninskega zavoda. Na levi škof dr. A. B. Jeglič med govorom.

»E Slovenije, njene kulture in njenega gospodarstva, in zato je pravično ulici pošteno »Da naše zmo bo imelo leho, — in nam bo letina pod varno streho« kot nam je zaključil naš veliki glasnik Zupančič, da se ravno v Ljubljani dvigne veliki naš dom, ki naj ne bo samo glasnik boljše bodočnosti privatnih nameščenec, ampak tudi klicar svobode in našega gospodarskega napredka.

Ideja, da dobimo ob Dunajski cesti in Gajevi ulici ter Beethovnovi ulici zaokrožen kompleks z visoko zgradbo, ki bo ustvarila trgovski center Ljubljane, je izšla od našega arhitekta prvaka Jožefa Plečnika. Načrte je izdelal zavodov arhitekt inž. Vladimir Šubic, in g. minister za socialno po-

do Boga. Stavba bo zrasla iz tal, ker si nameščenci hranijo svoj zaslužek, da si zavarujejo svojo starost, torej iz ljubezni do samega sebe. Iz prav teh prispevkov pa pomagajo tudi svojim bližnjim, da so lahko na stara leta brez skrbi in tako s skupnimi močmi in z ljubeznijo, ki jih veže, izkazujejo ljubezen do bližnjega. Stavba bo pa tudi v korist splošnosti, saj bo zavod gotovo oddajal stanovanja v njej pod znošnimi pogoji, kar pomeni krščansko ljubezen. Pri delu in gradbi visokega nebotičnika bo pa zaposleno ogromno delavcev, tako da bo to delo krajšalo brezposelnost, kar zopet pomeni ljubezen do bližnjega. Stavba nas pa opominja tudi na nadnaravno ljubezen, saj smo si po Bogu vsi bratje in sestre in on nam nalaga, da se ljubimo in si pomagamo med seboj, ka-

Oglejte si

tudi Vi veliko, novo vzorčno kolekcijo SUKNA in KAMGARNA in osebno se boste prepričali, da je letos v Trgovskem domu STERMECKI res ogromna izbira modernih in najnovejših vzorcev in cene naravnost čudovito nizke.

Na željo se obleke izgotovijo tudi po meri v lastni tovarni.

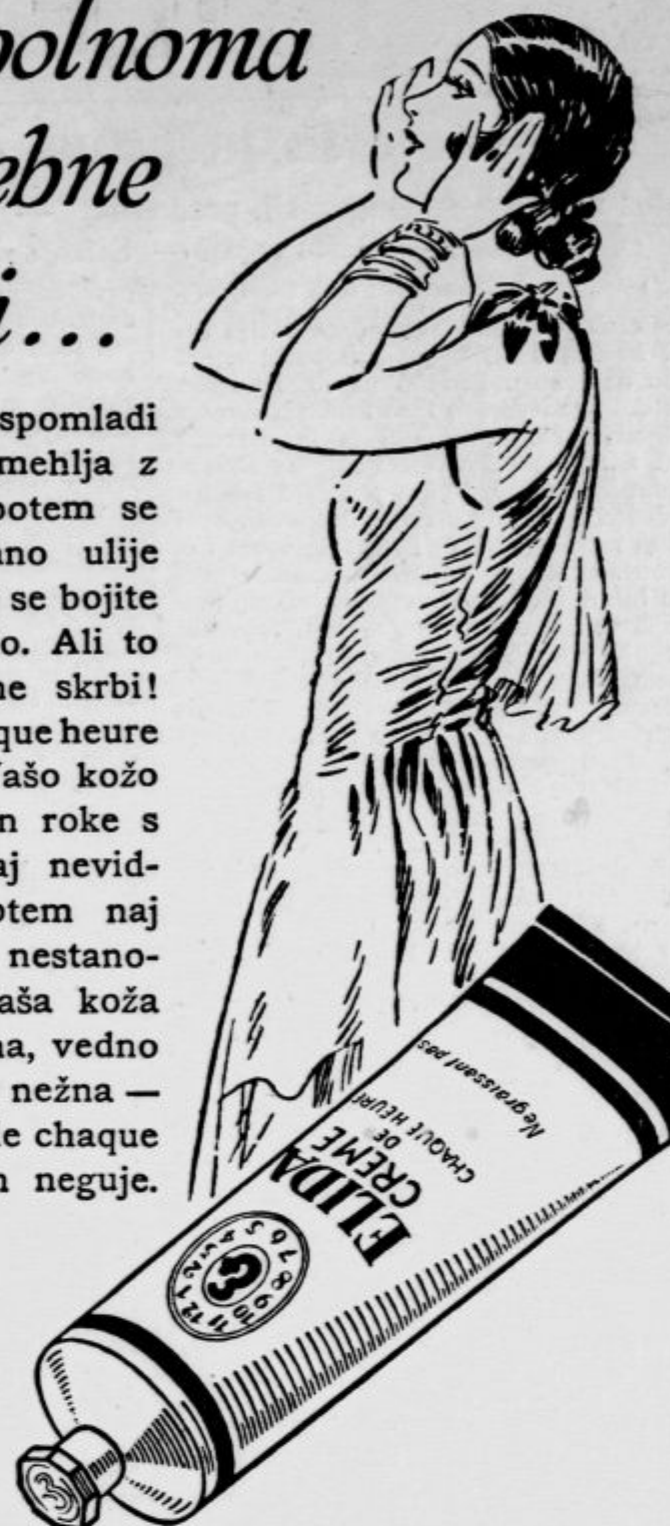
Trgovski dom STERMECKI, Celje št. 15
ZAHTEVAJTE VZORCE ZASTONJ!

To so popolnoma nepotrebne skrbi...

Kadar se zgodaj spomladi trenutno solnce smehlja z jasnega neba, a potem se zopet nepričakovano ulije ledena ploha, tedaj se bojite za Vašo nežno kožo. Ali to so prav nepotrebne skrbi! Elida Creme de chaque heure varuje in neguje Vašo kožo in pokrije obraz in roke s povsem fino skoraj nevidljivo kopreno. Potem naj bo zunaj še tako nestanovitno vreme — Vaša koža ostane nedotaknjena, vedno enako plemenita in nežna — kajti Elida Creme de chaque heure jo varuje in neguje.

ELIDA
CREME DE CHAQUE HEURE

X. JUBILEJNI OSIJEŠKI VELESEJMI 2.-14. V. 1931.

Potovanje za polovično ceno

Delovanje in priprave obmejne lige

Ciklus narodno gospodarskih predavanj — Koncert slovaške Filharmonije — Češki tečaji — Stiki s češkimi ligami

Maribor, dne 18. aprila.

V četrtek je imela mariborska JČlga ses staneke širšega odbora, ki je pokazal zopet živahno delavnost. Predsednik dr. Reisman je poročal predvsem o lepo uspelem narodnogospodarskem večeru, ki ga je priredila liga 10. t. m. s predavanjem tajnika Delavske zbornice g. Uratnika o položaju tekstilne in industrije v Jugoslaviji. Predavanje je vzbudilo med najširšimi krogi Maribora neobičajno zanimanje. Poleg zastopnikov uradov so bili navzoči predstavniki raznih mariborskih tekstilnih tovarnov in tudi tekstilni delavci, ki menda še nikoli niso bili na skupnem zborovanju v Mariboru. Temeljita, s številskimi podprti izvajanja predavatelja so zapustila globok vtis. Mariborčani so bili zlasti presenečeni nad izredno visoko carinsko zaščito tekstilne industrije in ravno tako izredno nizkimi mezdami, ki jih ima naše delavstvo v tujakih, ki so skoraj vsi pri glasili pri ljudskem šteju kot Nemci. Naše oblasti bi morale posvečati položaju teh tekstilnih tovarnov čim večjo pozornost ter odločno zaščititi naše državljanke pred izbičajnim inozemcem, ki imajo zaradi koslosne carinske zaščite ogromne dobičke.

JČlga bo zaradi velikega zanimanja Mariborčanov nadaljevala s podobnimi predavanji, da bo imelo naše prijateljstvo nasproti Českoslovaški resno podlogo, temveč na popolnem medsebojnem poznavanju. V bližnjih dneh se bo vršilo še novo predavanje odličnega gospodarskega strokovnjaka g. Ivana Mohoriča, tajnika Zbornice za TOI v Ljubljani o trgovski pogodbi s Českoslovaško. Nadalje bo oskrbevala liga zaradi važnih zunanje-političnih sprememb glede na nemško-avstrijsko unijo tudi predavanje strokovnjaka o Mali antanti v svetovni politiki. S tem bo zaključen

Kamnik za svoj napredek

Pomembne razprave in sklepi občinskega sveta

Kamnik, 18. aprila.

Občinski svet je na seji v četrtek v uvodu počastil spomin pokojnega g. Remsa Blaža, nakar je obravnaval naslednje važnejše zadeve:

Cesta v Luče: g. župan poroča, o 5-odst. prispevku banovine za cesto ter o podpisanih dolžnih pisem vseh ostalih faktorjev. Cesta bo veljala 750.000 Din, na kamniško občino odpade 180.000 Din na 10 let. Z delom se bo v kratkem začelo.

Pritožbe zoper kopalnice. Na banksko upravo se je pritožil g. Fajdiga Anton ter instaviral nerentabilnost kopalnice in zahteval ustavitve dela. Famosni pritožbi g. ban seveda ni ustregel, pač pa je dovolil porabo izkupička od prodane šolskega sveta g. Stergarja v znesku 46.500 Din za dograditve kopalnice. Delo se je dni začelo in bo do sezone vse gotovo.

Koncesije: Občina ne nasprotuje ustanovitvi kina gasilcev in Rdečega križa v gasilskem domu. Zaprošeni koncesiji tesarskega mojstra Ivana Benkovića se ne ugovarja.

Odmev tujsko-prometne ankete: obravnava se naše skrajno slabo telefonsko omrežje, o čemur se je razpravljalo že na anketi. Zahteva se direktni vod v Ljubljano, telefon v Stranje in Kamniško Bistrico ter neprekinjena dnev, in noč. služba. Vse to je nujno potrebno še pred sezono. Občina napravi zadevne korake, pridruži se ji tvrdka Remec Co., Duplica in Gremij trgovcev v Kamniku.

Vodovod: Razpravljalo se je o nabavi dveh čistilnikov. Za enkrat se preizkusi še neka druga možnost, ki bo omejila odtok umazane vode iz Brezji.

Bilanca mestne hranilnice: Kljub veliki gospodarski krizi je poslovanje denarnega zavoda zadovoljivo. Prilastek vlog znaša 1.547.196 Din. Odpis dolga znaša 343.000 dinarjev, prebitek je pa 20.480,60 Din.

Tlakovanje: Velika nujna potreba je po tlakovanju, kar pa se bo menda le izvršilo. Bankska uprava je že podala pismo izjavo, da brezplačno napravi vse načrte in temelji. Občini bi bilo treba samo še tlakovati s kockami. Po proračunih sodeč bi odpadlo na občino 20 odstotkov vseh stroškov, ostalih 80 odstotkov pa prispevajo

cestni odbor in Meščanska korporacija. Tlakovalo bi se od kolodvora do smodnišnice (do sv. Barbare in Maistrova ulice). Na občino bi po takem odpadu okrog 400 tisoč dinarjev na 20-letno amortizacijo. Treba bo ob tej priliki urediti tudi vse hodnike. Cena za kv. meter kockanja bi bila 170 Din, vstevši robnike, za hodnike po kv. meter 35 Din. Stroški za hodnike bi se krili s kulukom, ker bi polovico morali plačati hišni posestniki, polovico pa občina. Potrebno bi bilo 170.000 Din. Občina in korporacija sta končni sklep napravili že leta 1928, potem je pa vse utihnilo. Občinski svet se je odločil, da naj banka uprava po svojih izvedenih najprej napravi proračun in načrte ter se bo za tem sešlo vse odobro.

Korporacijska elektrika: Med občino in korporacijo se še ni našel kompromis glede toka. Občina potrebuje 85 KW, korporacija pa mora nuditi le 35 KW. Rešitev se je zavlekla, ker korporacija od novembra lani ni odgovorila na dopis občine. Povabljen bo izvedenec iz Ljubljane in sklical bo sestanke občine in korporacije, kjer se bo sklepalo o prevzemu toka.

Zdravstveni dom. Bankska uprava in Higijenski zavod forsirata zgradbo zdravstvenega doma v Kamniku. Zgradba bo veljala 400.000 Din, občina bo letos prispevala 5000, drugo leto pa 10.000 Din. Obratnemu društvu se za dobo 5 let brezplačno dovolijo stavbna pravica za javno kopal v Mestnem parku.

Raznoterosti: 27 posestnikov kolonije ob kolodvoru prosi za napeljavno elektriko in so pripravljeni plačati 30 odst. več kakor meščani. Joško Ciglič prosi za podporo, da bi prestavil hišico ob progi, ki kvari regulacijsko črto. Po preureditvi se bo sklepalo o višini prispevka. — Diagram, ki naj bi bil razstavljen na jesenskem velesejmu na tujsko-prometni razstavi, se ne nabavi. Veljal bi 4800 Din. Diagram bodo imeli Kranjska gora in drugi kraji. — Kamnik, ki pa mnogo stremi za tujskim prometom, pa ne!

Spominjajte se slepih!

njemala, mi je dal s skrajno prijaznostjo potrdilo, da lahko zahtevamo pri direktni denar nazaj. Na Dunaju se nam je zgodilo, da se je sam g. načelnik brigal, ali nas že čaka avtobus pred kolodvorom. Vsekarer zglezno za takši promet.

Ko smo okoli 2. po polnoči zaslišali »Hornj Dvoriste«, smo se začutili kakor doma. Češki uradniki so nas prijazno pozdravili in, ker je bilo v sosednjih kupejih še nekaj prostora, so takoj dovolili, da so se naše izletnice do Prage nekoliko naspane.

Ko se je zaspivalo jutro, smo že drdrali po valoviti češki zemlji proti Pragi.

Ne vem, ali zna še katero mesto tako lepo sprejemati goste kakor Praga. To je že njena stara lepa navada. Dasi smo dospeli še pred sedmo uro jutraj, so nas čakali na kolodvoru naši znanci in prijatelji, sprejem se je vršil v slavnosti sprejemnici, kjer so bile poleg zastopnikov raznih društev tudi gojenke gimnazije Eliške Krasnohorske, (dasi so bile počitnice) in sredi njih nas je pozdravila predsednica Jednote slovenskih žen g. Smolafová-Capkova z daljšim nagovorom, ena gojenka pa v srhborvaščini. Vse domače, bratsko, pristržno. Zunaj je že čakal avtobus, ki je naložil izletnice in njih prilago ter vse skupaj odpeljal v »Zachranac«. »Zachrana« je ogromna šestnadstropna zgradba na meji med Žižkovom in Vinohrady. Postavile so jo s svojimi zbirkami ameriške Čehinje in jo darovale v spomin na gospe preds. Masaryka češkim ženam, da imajo v nji svoje zavetišče. Spodaj je kavarna, v zgornjih prostorih sobe za žensko in izlete, ki prihajajo v Prago. V poslopju je tudi molinica Českoslovaške narodne cerkve. Krasno in vzorno urejena naprava. Skupno prenočišče stane 6 Kč.

Belokrajinski drobiž

Črnomelj, 18. aprila.

Po vzoru ostalih krajev se opaža tudi v Beli Krajini močno gibanje za znižanjem cen najpotrebnejšim živilom. Pohvalno je omeniti oblastva, ki gredo siromašnejšim konzumentom prav na roko. Tako je uspelo v sporazumu z zadevnimi zadrugami znižati cene kruha, bolemu na 4 Din, črnemu na 3,50 Din. Prav tako so se znižale cene mesu. Od 21. t. m. stanjejo govedina 14, teletina 18 in svinjina 16 Din. Cene veljajo za vso Belo Krajino, kar bodo oblastva strogo nadzorovala.

Pretekli teden je zadela delna kap po vsej Beli Krajini znanega posestnika in špediterja g. Gelterja v Črnomlju. Zelimo okrevanja.

V zadnjem članku se je omenila šola na Planini, ki je bila zaprta zaradi odsotnosti bivšega učitelja. Na novo mesto je imenovana učiteljica Marija Krčeva, ki je službo že nastopila. Zelimo, da nas simpatična učiteljica ne zapusti kmalu.

Sokolski kino si je po zaslugi delovnega starostea Spira Vrankovića nabavil moderen zvočnik, ki vsaj delno nadomestuje ob kinematografskih predstavah zvočni film, katerega si Črnomelci tako žele.

V nedeljo 26. t. m. bo v Črnomlju pri Laknerju obični zbor podružnice SPD. Začetek ob 11. Prijatelji podružnice so vabljeni.

V nedeljo se poda ponovno velika ekspedicija črnomeljskih in okoliških lovcev na lov na divje svinje, ki straše po poljskih gozdovih.

Kmetijski vestnik

Važnost pese za krmo

Dandanes je krmilna pesa poleg detelje že tako važna krma, da bi je ne smel prezreti noben gospodar. Zlasti za zimsko krmiljenje mlečnih krav ali druge živine, tudi svinje in perutnine je pesa prvovrstna krma. Pesa nadomešča v zimskem času prav za prav zeleno krmo, ker vsebuje precejšnjo količino sladkorja in drugih redkih snovi, in to mnogo več kakor repa. Če krmimo govedo preveč z repo, se živali prav nič ne redijo, nego celo opesajo. Pri krmilni pesi pa dosežemo prav dobre uspehe. S tem pa seveda ni rečeno, da je to že popolna krma, ki bi nadomeščala močna krmila in drugo.

Prihajamo v čas setve pese. Najbolje ravna tisti, ki jo seje v vrste na dobro pripravljeno zemljo, ki je dovolj zagojena s hlevskim gnojem in tudi z umetnimi gnojili. Dandanes dobimo že prav zanesljivo seme.

Sicer je pri nas navada, da presajamo peso. Sadike vzgajamo na posebnem prostoru na sličen način kakor pri zelju in drugih povrtnini. To je na mestu pri gospodarstvih, ki imajo manjše površine zemlje, dolocene za pridelovanje pese. Prednost je tudi v tem, da odberemo za saditev rastline, ki so bolj zastavne. Slaba stran presajanja je pa, da se potnajo korenine.

Naj sejememo peso ali jo presajamo, vselej je važno, da jo pridelujemo v pravilnih vrstah. Vsaka rastlina mora imeti svoj prostor, da jo zmerno večkrat okopati in po potrebi zaliti z gnojilom ali s kakim drugim hitro učinkujočim umetnim gnojilom. Pripomniti je, da potrebuje ta rastlina vsaj v mladosti silno mnogo vlage. Zaradi tega jo moramo večkrat okopavati. Obče je znano, da dela večkratno okopavanje debelo peso.

Ce smo pesi dobro pognojili, in to ne samo s hlevskim gnojem, temveč tudi z umetnimi gnojili, kakor s kalijevo soljo, superfosfatom in apnenim dušikom ali čilskim solitrom, potem dosežemo najvišje donose. Na 1 mernik posetve (1000 kvadratnih metrov) na dobro obdelani in s hlevskim gnojem zagojenji zemlji vzamemo še 20 kg 40 odst. kalijeve soli, 30 kg superfosfata in 20 kg dušičnatih gnojil (apneni dušik, čilski soliter). Pripomniti je, da se superfosfat in apneni dušik ne smeta skupaj trositi, temveč v presledkih vsaj nekaj dni. Gnojila, kakor kalijeve soli in apneni dušik, naj se skupaj čimprej podkoploje. Čimprej se to izvrši, tem bolje je za peso.

Naposled naj še omenimo grdo razvado naših gospodinj, da obirajo listje pese in

ga krmijo živalim v času, ko je rastlina v najlepšem razvoju. To skubljenje razvija jočih se rastlin je silno škodljivo. Obrana pesa ne postane nikdar tako debela, kakor bi morala biti. Obira naj se kvečjemu ovenelo in polsuho listje za svinje! Zdravo listje pa naj se pusti na miru.

Krmilna pesa je tudi zaradi tega važna krmilna rastlina, ker nam daje izredno velike pridelke. Običajno pridelamo v naših razmerah 200 do 300 q (šest do devet pesa debela povprečno kakor steklenica. Če pa je zemlja dobro obdelana in pognojena, kakor zgoraj navedeno, potem niso redki pridelki s 600 in celo s 900 q (šest do devet vagonov) a 1 ha površine. Kaj to pomeni v današnjih časih, ko moramo mnogo skrbno posvečati pridelovanju krme tudi na njivah, če hočemo našo živinorejo izboljšati, potem si lahko vsakdo na dlani izračuna, da je pridelovanje pese izredno dobičkonosno in na mestu.

Zaklopna gnezda

Dandanes je postalo perutinarstvo za marsikoga precejšen vir dohodkov. Zlasti v vzhodnih srezih bivše mariborske oblasti je reja kokoši pomembna kmetijska panoga, saj je znano, da tamošnje gospodinjice krijejo gospodinske potrebščine iz dohodkov za jajca in glavne živali. So tudi posamezne kmetijske podružnice in mnogo vseh rejcev, ki so smotreno pričeli gojiti štajersko rjavo kokoš, in sicer standardno kokoš, kakor je bila lanske jesen določena na posebni anketi perutinarjev v Celju. Uspehi te reje bodo vidni že v letošnji jeseni. Na tisoče jajc iz zaklopnih gnezd, pa tudi piščet bo letos prišlo med naše kmetjsko ljudstvo.

Sedaj, ko je nastopilo pomladno vreme, je vsakega rejca dolžnost, da si priredi primeren kokošnjak, snažen in dovolj velik za rejo kokoši. Izdatki pa ne smejo biti preveliki. Za tem sledi načelna razdelitev kokoši po namenu reje, ki jo hočemo doseči. Važno je vprašanje, ali hočemo gojiti živali za meso ali pa samo za nesenje jajc. Za naše kmetjske razmere prideta oba navedena momenta v poštev.

Umno perutinarstvo zahteva dandanes tudi uvedbo zaklopnih gnezd. V to svrhu je treba živali natančno zaznamovati z obročki na nogah. To zaznamovanje se lahko izvrši različno. Obročke pritrdimo na noge tako, da zavijamo useska, ki so na strani obročkov, da se ti lahko gibljejo po nogi gor in dol. Obročki so zaznamovani s številkami in ne smejo biti preveliki. Glede teh zaklopnih gnezd bi bilo omeniti, da imamo različne sisteme, ali vsa ta gnezda so napravljena tako: če gre kokoš v odprto zaklopno gnezdo, ki je postlano s slamo, se mora dotakniti zaklopnice in jo privzdigniti. Čim stopi živalca naprej, ker je bila s tem odmaknjena zaklopnica, se vrata za njo zapro. Vrata so približno 25 cm visoka in 20 cm široka in so tako urejena, da se od znotraj ne dajo odpreti. Pripomniti je, da se vrata ne smejo z ropotom zapirati, ker bi se sicer kokoši lahko plašile. Ni dobro, če so vrata ali stene napravljene iz žične mreže ali da so celo okna na njih, da lahko potem vtika kokoši glavo v te odprtine, ko znese jajce. Najbolj je, če se napravi le majhna odprtina, da lahko kokoš opazuje, če se v njej nahaja. Tako obsedijo kokoši mirno v gnezdu in se takoj vidi, če so znesla jajca. Dokler pa sedi kokoš mirno, je ne smemo motiti.

Navadno računamo na tri kokoši po eno zaklopno gnezdo. Gnezda je treba vsaj vsako poldrugo uprgeledati.

Ko znese kokoš jajce, pogledamo številko na nogi na obročku in jo napišemo na jajce. Dalje se vpiše še teža jajca v zapisnik, ki visi na steni in je urejen po dnevih. Tako dobimo potem ob koncu meseca, odnosno leta, natančen pregled o vsaki kokoši, koliko jajc je ta znesla in kaka je njehova teža.

Opisali smo zaklopna gnezda z namenom, da bi jih rejci kokoši uvedli tudi pri nas v čim večjem številu. Sicer zahteva taka smotrna plemenska reja dokaj truda, velike pazljivosti, zanesljivosti in razumevanja, ali če pomislimo, da se ne dosežejo pravi uspehi nikjer brez velikega truda, nam bo tudi to ne samo v korist, ampak tudi v veselje in razvedrilo. Le na ta način si moremo reči domačih kokoši zanesljivo izboljšati. Rejo hoče, da mu bo perutinarstvo donosalo lepe redne dohodke, se mora prijeti kontrolnih gnezd, ker reja na slepo srečo ne donša nikdar gotovih zanesljivih dohodkov.

ljubezni, velikih junakov in trepih duš. Bil je lep trenutek, ko smo po razgledu kraljevskih Hradčan in veličastne svetovitske cerkve, ki v sedanjih prenovljenih oblikah kaže vso ogromnost stoletnega umetniškega ustvarjanja, stali sredi parka pred spomenikom in pod nami se je lesketala Praga v poldanskem solncu.

Popoldne smo stali tako pred Máchovim spomenikom, pesnikom »Maja« in mladostni. Dali smo mu šopek rdečih nageljnov in z zamišljenim smehljajem je gledal mladi prijatelj Prešernov na mlado družbo, ki ga je prišla pozdraviti. Vzpleni smo se na Petřin in z visokega razglednega stolpa zagledali pod seboj vso Prago s predmestji. Tu se šele vidi, kako hitro raste mesto, ki mu je Libuša prerokovala, da se bo njegova slava dotikala zvezd. Daleč izven mesta rastejo nove kolonije. Praga se bliža milijonskemu mestu.

Zvečer nam je priredila »Jednota slovenska« prijateljski večer. Agilna ga, predsednica Smolafová-Capkova je zbrala skupaj vso slovensko družino, Čeha, Ruše, Poljake in Jugoslovence, da je bila mala dvorana Narodnega doma na Vinogradih nabito polna. Neka gospa nas je prišla pozdraviti celo iz Terezina. »Jednota« bo letos v Crikvenici priredila nekaj šestdeset slovenskega ženstva. Ga. Smolafová-Capkova je navdušena Slovanka in temperamentna govornica. Komaj smo se ji mogli dovolj zahvaliti za njeno ljubeznivost. Skupina v narodnih nošah nam je zapela in zaigrala narodne plesje, tudi mi smo dali svoj program, spomin na Gregorčičevo »Velegrajsko kugo« iz l. 1885, in nekaj pesmi, ki jih je lepo zapela Karmen Antičeva. Navdušenje je vzraslo do »Hej Slovanov«, nakar se je razvila prosta zabava s plesom.

SOKOL

Razmah Sokolstva na Gorenjskem

Ni ga skoraj tedna, da bi se ne ustanovilo na Gorenjskem kako novo sokolsko društvo ali četa. Od meseca avgusta lanskega leta so se ustanovila sokolska društva in čete v Naklem, Senčurju, Selcah, Savodnjem, Leskovcu, Retečah, Predvorju, Podbrežju, Spodnji Dobravi, Mošnjah, Blejski Dobravi, Gorjah, Gorjušan, na Koprivniku, v Kranjski gori, Breznici in v Begunjah.

Pripravlja pa se ustanovitev novih sokolskih društev in čet v Ljubnem pri Radovljici, Kamni gorici, Kropi, Boh. Srednji vasi, Predosljah, Cerkljah, Trbojah pri Kranju in na Jezerskem.

Število sokolskih društev na Gorenjskem se je skoraj potrojilo, nastale so sokolske postojanke v skoraj sleherni gorenjski vasi, tako da se lahko upravičeno trdi, da je sokolska ideja pronicila v sleherno gorsko vas in v zadnjo kmetjsko hišo.

Naravno je, da je z silnim porastom društev in čet ogromno naraslo tudi delo pri župni in pri starejših in močnejših sokolskih društvih, ki po možnosti nudijo pomoč novoustanovljenim društvom in četam. Da se je odpomoglo občutnemu pomanjkanju prednikov, je priredila sokolska župa v Kranju v tej župni prednjaški tečaj, katerega je poselelo 42 bratov in sester. Zelo lepo pa uspevata tečaja sokolskih društev Jesenice in Radovljica, ki jih posele nad 40 bratov in sester. Župno vodstvo je sklenilo, da se bodo vršili trije enodnevni in upravni tečaji za vse glavne sokolske činovnike vseh društev.

Prvi tečaj bo v nedeljo dne 19. aprila na Jesenicah, za vsa sokolska društva in čete v Radovljiškem srezu. V nedeljo 26. aprila se vrši tečaj v Kranju za vsa sokolska društva in čete v kranjskem srezu in 3. maja za društva škofjeloškega sresa. Upravne tečaje bo vodil župni starosta brat Janjo Savojec iz Kranja, predavali pa bodo o dolžnostih sokolskih činovnikov bratje dr. Oboršnel in Matija Sušnik iz Jesenice, Jaka Spicar iz Radovljice ter Josip Cvar in Josip Tajnik iz Kranja.

Da se tehnično delo v društvih zboljša in da se pripravijo za župni članski in naraščajski zlet izvedejo čim bolje, se je izvršil poseben pravilnik za potovalne prednjake in nadzornike, ki bodo vezljali in predavali po društvih, dokler se ne namesti stalni župni potovalni prednjak, ki bo prevzel svoje posle z 1. julijem t. l.

Župni naraščajski zlet s tekmi, se bo vršil dne 14. junija v Radovljici, župni članski zlet s tekmi, pa 5. julija t. l. v Trzinu. Dne 2. avgusta pa priredi aglinjo Sokolsko društvo škofja Loka proslavo 25-letnice društvenega obstoja z slavnostnim razvitjem naraščajskega prapora.

Minimalni program sokolskih čet je objavljen za leto 1931. »Sokolus«, števec 3 in obsega prvo prvo vajo za čete, odmerjeno za Prago 1932, redovne vaje v členu in vodni, metanje krogle ali kamena 7,25 kilogramov težkega, tek na 100 m, skok v daljavo z mesta in natezanje vrvi po dvojnih šestoricah. V vseh navedenih panogah se bodo vršile tekme med člani sokolskih čet letošnje leti. Potrebno je, da se na nje pripravi čimvečje število članstva iz čet.

Nova Sokolska društva se snujejo na območju ljubljanske sokolske župe v Horjulju, Notranjih gorah, Babelnem polju, Laverici, šmartnem pod šmarno goro in v Osilnici na Kolpi. Obnovil se bo bivši sokolski odsek na škofljici.

Sokol Medvode se lepo razvija, število članstva stalno raste. Telovadbe čez zimo nismo mogli gojiti, ki ni bilo primernega lokala. Uprava je sedaj kupila večje zemljišče tik ob Sori, kjer se bo poleg telovadbe in lahke atletike lahko gojilo tudi plavanje. Ker je blizu nove državne ceste, je zemljišče prav primerno tudi kot stavbišče za bodoči Sokolski dom. Do takrat pa bo treba postaviti zasloni lopo, da bi se moglo društveno življenje tudi ob deževju in v zimskem času neovirano in nepretrgoma razvijati in prosto razmahati. — Društvo je priredilo 29. marca v proslavo šestdesetletnice pisatelja Finčgarja pod spretnim vodstvom br. Vrtačnika v Prosvetnem domu v Preski igro »Razvalina življenja«. Videli smo, kako izvršne igrice imamo v našem društvu. Treba jim bo dati večkrat priliko, da se izkažejo, društvu pa obenem gmotno pomorajo. Tudi v svrhu prosvetnega dela majno potrebujemo lasten, vsaj zasilen krov. Temu cilju mora služiti vse naše stremiljenje.

Župni sokolski zlet v Trzinu. Gorenjska sokolska župa je določila za letošnji župni zlet naše mesto, ki se čuti s tem sklopom zelo počaščeno. Tržiško sokolsko društvo se že sedaj vneto pripravlja, da bo v vsakem oziru izpolnilo vsa pričakovanja, ki se nanj stavijo. Tekom zadnjega meseca so se konstituirali vsi zletni odseki, ki se že prav pridno gibljejo. Za telovadbiše je na društveno prošnjo odstopila bombazeva predelnica in tkalnica svojih velikih travnik poleg sokolnice in sicer popolnoma brezplačno. Kar priča o njeni veliki naklonjenosti za sokolsko delo. Sedaj je telovadni prostor že odmerjen in so ga že začeli izravnavati, da bo popolnoma raven. Ta dela izvrše Sokoli sami v obliki kuluka, ali pa se lahko odkupijo z enkratnim zneskom po 40 Din. Telovadnica je večer za večerom polna mladine, ki se vadi in pripravlja za veliki tržiški dan. Propagandni odsek je že razpisal natečaj za osnutek lepakov za zlet. Pogoj je, da imej lepak nekaj značilnega za Trzice. Prosvetni odsek pripravi na predvečer zleta velik koncert, pri katerem bodo sodelovali vsi tržiški pevci in godbeniki. Gospodarski odsek se peča trenutno s finančno platjo in dela proračune za tribune in druge stavbe za zlet. Javnosti povemo pa lahko že danes, da nastopijo na tržiškem župnem sokolskem zletu tudi naši vojški iz škofjeloške garnizije, kar bo dalo dnevu svoj poseben sijaj in veličastnost. Župni zlet se vrši na Ciril-Metodovo nedeljo, to je 5. julija t. l. Vsa okoliška društva prosimo, da na ta dan ne prireajo svojih prireditev.

Dr. Ivan Lah:

Naš izlet

»Ekskurzije« so dandanes bistven del šolskega programa. Gotovo je, da so važnega pomena za moderno vzgojo. Zato jih vse države podpirajo. Seveda je glavni namen, da mladina spozna predvsem svojo domovino. Obstojta predpis, da mora razred, ki hoče napraviti izlet v tujino, dokazati, da že dobro pozna domačo državo in njena glavna mesta. Na to opozarjamo one, ki nočejo imeti tik pred odhodom raznih težav.

»Ekskurzija« mora biti dobro pripravljena, organizirana in finančno zagotovljena. V tem oziru so napravile razne ekskurzije lahkomišlečne napake, zaradi česar je ministrstvo prosvete ekskurzije v tujino principielno prepovedalo. Naš izlet je bil vsestransko pripravljen, zato je potekel v splošnem zadovoljstvu. »Ekskurzija« na vlak in morebiti najprijetnejši gost. Da mnogo posla uradnikom in sprevodnikom. Zato so izletniki tem bolj veseli, če jim gre prometno osobe na roko. V tem pogledu imamo mnogo lepih spominov. Nelen spomin na je, če naš uradnik ob naši narodni misli hoče, da ostanemo v vagonu, ki ima samo 40 mest, češ da je to itak več, nego smo jih plačali, dočim nas avstrijski sprevodnik prijazno vabi v drug vagon, kjer je petdeset mest; kajti vozili se bomo vso noč.

Moramo priznati, da stoji avstrijsko prometno osobe s svojo ljubeznivostjo na višku in prav nič ne spominja na one grobe ljudi, ki smo jih poznali pred vojno. Poučni izleti imajo tudi po Avstriji polovično vožnjo, pri čemer je na vsaki 10 učenec en učencev prost. Dasi se glede te določbe z g. uradnikom v Spielfeldu njsva

Lep življenski praznik

starost ljubljanskih mesarjev

Ljubljana, 18. aprila. G. Janez Košenina je dočkal čil in svež svoje 80. leto. Rodil se je v Spodnji šiški 16. aprila 1851, tam se je tudi učil v mesarski obrti. Potem je šel v svet ter posloval v Celovcu in v Gradcu. Osmosvojlil se je v Ljubljani ter obrtoval

na Starem trgu in Sentjakobskem nabrežju. Dalje časa je imel tudi dobro obiskano gostilno ob Gosposvetski cesti »Pri Pergerju« (sedaj »Pri levu«), kamor so prav radi zahajali ljubljanski meščani, ki so bili izvrstno v jedjo in pijačo postreženi od njegove pokojne gospe soproge, ki je slovela kot najboljša kuharica v Ljubljani.

Slavljenec je mož poštenjak, priden obrtnik, značajan naprednjak, dober družabnik ter vnet Sokol in član vseh naprednih in kulturnih društev.

Mnogobrojni čestitkam k lepemu jubileju se pridružujemo tudi mi in želimo, da bi jubilar še mnogo let živel tako čil in zdrav kakor je danes.

80letnica vrlega moža

Ljubljana, 18. aprila.

Te dni je praznoval v krogu svoje rodbine, s soprogo Julijano, 5 sinovi in 4 hčerkami, osemdesetletnico g. Martin Novak, upokojeni železniški poduradnik. Jubilar

je po rodu iz Viseja pri Hinjah, okraj Žužemberk, kjer je bil njegov oče posestnik in župan. Kot vojak se je jubilar udeležil okupacije Bosne in Hercegovine, nakar je vstopil v železniško službo v Brunecku na Tirolskem, odtod pa je prišel leta 1889 v Ljubljano, kjer je po dolgotrajni službi stopil leta 1914 v zaslužni pokoj. Jubilaru, vrlenu narodnjaku, želimo še mnogo let v zdravju in sreči!

Jubilej 70letnega mladeniča

Ljubljana, 18. aprila.

Sedemdeset let, kaj in kdo pa je to? To je najlepša korajža za mlajše, kajti to je v našem primeru najmladostnejši sedemdesetletnik vselega imena, namreč g. Svetozar R. Vesel, upokojeni finančni računski ravnatelj v Ljubljani.

Dolga je življenjska pot našega jubilara, postлана z rožicami, med katerimi pa se je skrivalo tudi trnje...

Rodil se je bil g. Vesel na Blokah nad

Cerknico, v pradamovim smučarskega sporta v Evropi. Izšolal se je pa v Ljubljani, nakar je stopil v finančno službo. Lepi so bili tisti časi za mladega Vesela. Okrog njega se je zbirala prijetna družba mladih idealnih ljudi, pogumnih, življenja polnih sportnikov in šlo je včasih s kolesom križem krašem po vsej slovenski domovini. Mladi Vesel je z bistrim očesom opazoval naravo in pričaral marsikatero lepo sliko na platno. Vedno je bil dober slikar-ama-ter in krasi njegovo stanovanje in sobe marsikateroga njegovega prijatelja še danes kak njegov prikupen umotvorček.

Bil pa je naš jubilar od svojih mladih

nog tudi navdušen Sokol in ga šteje ljubljansko matično društvo med svoje najstarejše člane. Mnoga leta je bil neumoren odbornik in so bile sijajne Sokolove maskarade prejšnjih let idejno in tehnično prirejene pod njegovim vodstvom. Člani Ljubljanskega Sokola, zlasti redka stara

garda, so ponosni na jubilej svojega brata in mu gotovo žele, da bi ostal še dolga leta čil in zdrav in tako mladosten v njihovih vrstah. Tej želji pa se pridružujejo tudi vsi njegovi drugi nešteti prijatelji in znanci po domovini. Svetozar R. Vesel: vesel, zdrav, zdravo!

Razkošnost impozantne blejske kazine

Podobne zgradbe ni v vsej državi — Streha kot ventilator in park

Bled, 18. aprila. Bled bo nudil letošnjo sezono letoviš-šarjem razne zanimivosti in posebnosti.

Kakor znano gradi g. Kenda, lastnik Parkhotela, impozantno kazino, ki ji ne bo enake v naši državi. Kazina, ki bo razkošno in z vsem komfortom opremljena, bo imela nad veliko dvorano premikajočo se streho na električni pogon, ki bo služila kot naravna ventilacija. Pritisniti bo treba samo na gumb in streha se bo premaknila. Z montažo strehe so pričeli te dni. Druga posebnost bo ta, da bo na strehi kazine urejen krasen park, kjer se bodo letoviščarji lahko sprehajali med palmami, lepotičnim grmičevjem in duhtečimi cvetlicami. Obenem pa se jim bo nudil krasen razgled po jezerski gladini. Park so začeli te dni urejevati.

Dalje gradi g. Kenda moderno kopališče pod blejskim Gradom. Kopališče bo

iz betona in bo imelo tri nadstropja. Kabin bo okrog 500. Sedaj gradijo zadnje, to je tretje nadstropje. Zanimivo je to, da bodo hodniki gornjih nadstropij služili kot streha nižjim nadstropjem; obenem bodo kabine služile kot tribune za gledalce pri raznih plavalnih in drugih tekmah na jezeru. Na kopališkem prostoru bo tudi zgrajeno plesišče na prostem, kjer bo svirala prvovrstna godba in se bodo kopalcem nudile še razne druge ugodnosti.

Te dni so pričeli tik za pošto gradnjo velike Kendove garaže. Nad garažo bo okrog 50 sob za služinčad Parkhotela. V garaži bo zgrajena velika hala s stekleno streho, kjer se bodo čistili avtomobili. Zgradba, za katero je napravil načrt tehnik g. Jože Šenk iz Ljubljane, bo zgrajena po najnovejših predpisih moderne tehnike in arhitekture.

K strašnemu poboju rekrutov na Vidmu

Umorjeni Alojzij Kodrič je dobil 32 vbodov, od katerih je bilo več smrtnih

Alojzij Kodrič na mestu, kjer je obležal. Kamen sredi ceste kaže mesto, kjer se je spopad pričel. Dobro so vidne mlake krvi, okrvavljene roke Kodriča in v desnici krčevito stisnjeni nož.

Videm ob Savi, 18. aprila.

O žalostnem pokolu, ki se je v četrtek odigral med vinjenimi rekruti na cesti pred železniškim prelazom na Vidmu, smo izvedeli še naslednje podrobnosti:

Med pokojnim Alojzijem Kodričem in brati Mladkovičem je trajalo staro sovražstvo že v domači vasi Pristavi. Njihova pretepaška narava ni poznala iztreme-nja niti potem, ko se je Kodrič zgrudil na tla v mlaki krvi, s katero je bila prepojena tudi vsa njegova obleka. Pogled na razmesarjenega mladeniča je bil grozen.

Pri obdukciji trupla je bilo ugotovljeno, da je dobil umorjenec 32 vbodov, od katerih je bilo več smrtnih. Tako je bilo srce 2 krat zabodeno, pljuča 3 krat, glava, hrbet, vrat, roke in noge pa so imele druge strašne rane.

Z izredno naglo so prihiteli na mesto poboja krški orožniki, katerih energičnemu in spretnemu nastopu se je zahvaliti, da so bili udeleženci pokola aretirani. Lažje ranjena brata Franca in Martina Mladkoviča so še isti dan zvečer odgnali na Senovo, hudo ranjenega Janeza pa so večeraj jutraj odvedli v Brežice. Poleg teh so prišli še njihovega bratranca Stefanica, ki ima kar 2 poziva, enega od mariborske moške kaznilnice, da odsedi večletno kazen za hud delikt, drugega pa od vojaškega oblastva, ki ga kliče k dolžnosti.

Pokol je ljudstvo silno razburil in se splošno obsoja popivanje, ki uničuje zdrav-

je našega naroda in zavaja kmetske fante v tako sramotne čine.

Rajhenburg, 18. aprila.

Senovski orožniki so aretirane tri brate Mladkoviče in njihovega bratranca Martina Stefanica večeraj eskortirali v sodne zapore v Sevnico. Vsi aretiranci so obvezani na glava in rokah. Pri zaslišanju so svoje grozno početje popolnoma priznali, zatrjujoč, da med Mladkovičevimi in Kodričevimi starši, ki so sosedje, vlada že staro sovražstvo zaradi neprestanega tožarenja o mejah.

Pokol je bil tako grozovit, da ga v podrobnostih kar ni moči opisati. Alojzij Kodrič je stal takrat, ko se je pripeljal drugi voz nabornikov, na katerem so sedeli bratje Mladkoviči, na dvorišču Tomažičeve gostilne blizu železniškega prelaza na Vidmu s svojo družbo. Pili so iz putrih, ki so jih pripeljali s seboj. Čim se je ustavil drugi voz, je Kodrič pristopil k njemu in izmenjal z Mladkoviči nekaj besed, nakar je že dobil prvi vbodljaj z nožem v obraz. Kodrič je seveda takoj reagiral in pričelo se je strahovito klanje, kakršnega Videm z vso okolico še ni doživel. Izmed številnih strahovitih vbodljajev, ki so jih našli pri obdukciji, ima Kodričevo srce 3 cm dolgo rano, da je čisto prerezano, in enako tudi v pljučih. Kako srdit je bil boj, dokazuje tudi to, da je mrtvi Kodrič do obdukcije držal nož tako čvrsto v rokah, da so mu ga z muko izvili. Nož je popolnoma skrivljen.

Zakaj se je zadušila Kranjčanova živina

Ogljikov oksid je zastupil ves hlev živine, vredne 22.000 Din

Sv. Križ pri Litiji, 18. aprila.

Poročali smo nedavno, da je kmetu Kranjčanu s Cerkna poginilo v eni noči 8 glav goveje živine. Opozorili smo takrat na domnevo težko prizadevanja posestnika in sosedov, češ: Kranjčanovi živini je kak brezvestnež zaval. Iz previdnosti pa so domači le poklicali litijskega živinodravnikar dr. Vebleta. Ta je preiskal vse mrtvo govedo, a znake sumljivega obolenja je ugotovil le v nosnicah in sapniku, drobovje pa ni kazalo nikakih posebnih simptomov. S strokovno ugotovitvijo je živinodravnik ovrgel domnevo kmetov, da je bil strup vzrok smrti polnega hleva živine.

Zanimivo so bile nato ugotovitve tukajšnjih orožnikov. Na večer pred nesrečo je kuhala Kranjčanova žena v živinskih kotlih pičo za živino. Nekako ob 21. je odšla k počitku. V kotlih, ki sta nameščena v shrambi poleg hleva, pa se je menda čez čas oživila iskra, okrog naloženi les se je vnel in je pričel tleti. Iskro so se oprijelo celo lesenih hlevskih vrat.

Ko je prišel gospodar Kranjčan sredi noči domov, je začutil iz hleva oster duh.

Stopil je k živini, kjer ga je pogled presu-nil. Večina živine je ležala brez življenja na tleh, nekaj glav se je borilo s smrtjo... Poskušali so rešiti vsaj te, pa je bilo vse zaman. Kranjčanu je poginilo ves hlev živine, v vrednosti 25.000 Din, in to po veterinarjevi ugotovitvi na posledica zastrupljenja z ogljikovim oksidom (CO), ki se razvija pri tlenju. Strupeni plin zaradi s slamo zabasanih oken ni mogel iz hleva, zato je prišlo do katastrofe.

Proti temu, da bi bila vzrok zastrupljenja hrana, govori še drugo dejstvo. Kranjčan, precej trden kmet na »Cerknehofu«, ima dva hleva živine. V drugem hlevu se ni živini prav nič zgodilo, čeprav je uživala isto krmo kakor poginjena. Točnost ugotovitev litijskega veterinarja je potrdila tudi ljubljanska bakteriološka stanica, kamor so poslali drobovje mrtve živine. O zastrupljenju s hrano ni govora, na požarovanjih dihalih so vidne posledice z zastrupljenjem ogljikovega oksida.

Zalostni dogodek v Cerknem naj bo v resno svarilo vsem našim živinorejcem, pri živini ni previdnost nikoli dovolj velika

Pomladno pismo iz Savinjske doline

Na Groblji, v aprilovem dežju.

Pregovori so pač edina stvar, ki se drži v današnjem meteu sveta. Stari, ki so nosili še obutev na kvadre, so rekli: Če za bo na kvader spustiš, ti na urbas uide. Drugi, ki so se boljše spoznali na »duhovni obraz«, so dognali tole: Če hudiču mazi- nec pomoliš, te kar za celo roko zagrabi.

Da imajo oboji prav, sem prav te dni bridko spoznal. Saj veste, suhe so bile nje-ve, kolobite naših takozvanih cest je po-krival namesto gramozja debel prah. April rogovil nam je pa dal snega in dežja. Po-hvalil sem ga, kakor je zaslužil, v imenu vseh slojev. Gradav se je očividno prevzel nad javno pohvalo in nam kar naprej škropil in priliva, kakor prehlajen dojen-ček. Se celo za sneg menda spet priprav-lja na tihem material. Da nas ne bo še naprej obsipal s svojimi dobrotami, po-vem rogovilu javno na ves glas: »Ljubi april, sedaj pa le jenjaj! Hudo te že kolne

dežela in mesto.« Upam, da bo sprevidel, da ga je polomil in se bo poboljšal.

Kaj je kaj novega v dolini, me vprašuje-je? Se staro je slabo, novega pa tudi ne bo prida. Oves je v zemlji, nekaj krompirja tudi. Nekaj bi ga še podorali. Nema- ra bomo naš prvovrstni krompir sedaj, ko bo vzela Kmetijska družba v roke prodajo kmetijskih pridelkov, lažje prodajali. V vsej državi rase namreč le v Sloveniji v pomembnih količinah kvaliteten jedilni krompir in bi ga prav lahko prodali vsega doma. Nikomur potem menda ne bo prišlo na pamet, da bi uvažal poljski in madžarski svinjski krompir za ljudsko prehrano.

Sadje se bo tudi boljše vnovičilo, če bo enotna prodaja. Seveda bo pa treba vso organizacijo boljše urediti, kakor je bilo na zadnjem sadnem sejmu, kjer so določili cene sadju tako, da so konkurirali branjevcem na trgu in so določili cene za polovico nižje od tržnih, da bi konzumen-

Govori se o Jugoslaviji...

... o lepih narodnih običajih
... o živopisanih nošah
in krasnih zobeh njenih prebi-
valcev!

Kdor pripoveduje o Jugoslaviji ne pozabi pripomniti, kako imajo Jugo-slovani lepe zobe. Stotisoče Jugoslo-vanov neguje svoje zobe s Sargovim Kalodontom. Osvežujoča pena Sar-govega Kalodonta... zobne kreme pre-krasno čisti zobe, da jim lesketajočo belino, a usta varuje bolezenskih kali.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

ti prišli poceni do sadja. Sadje so pa po-kupili največ branjevcem in so pri tem seve-da prav dobro zaslužili. Kdor posreduje prodajo kmetijskih pridelkov, mora imeti na umu predvsem prodajalčeve koristi in mo-ra pozabiti, da je sam sicer res konzumu-ment, pač pa je postavljen in plačan, da služi le pridelovalcu.

S krompirjem in sadjem se preteplejš, o rožici si pa tiho, mi pregovarjate. Izora-li smo hmelja letos malo, večina ga je že obrezana in tudi hmeljevek je že mnogo postavljenih. Gledam, kako z ljubečim sr-cem odkopavajo, gnojijo in obrezujejo to nevhvalno rastlino in s kako trdno vero mečejo hmeljeveke v luknje, ko cmokne pri vsakem zamahu: Nič, nič, nič...

Če rečeš hribu, premakni se, in imaš le za gorčično zrno vere, se bo hrib premak-nil, pravi biblija. Take vere je treba na-Šemu kmetu posebno hmeljarju, da se ne mení ne za agrarne konference in ne za revolucije, temveč dela močke kakor da ni svobodni človek, temveč le del grunta, ki ga žene na delo soince iz leta v leto.

Veliki grunti gredo na boben, drugi škripljejo v slemenu in temeljih, kmet pa drži za plug in hodi umerjeno po njivi. »Bista-hor obrnit!«, prama! Počasi se obr-ne uprega. Krepke roke zasade spet plug v priko brazdo. Kakor večni mornar meri kmet svoja polja iz leta v leto.

Vse lahko propade, grunt in kmet osta-neta.

Lep nov dokaz sokolskega razmaha

V času, ko se izpolnjuje želje sokolskih borcev, da naj prode sokolska misel v zadnjo jugoslovensko vas, se je tudi v Kovorju pri Tržiču začel pokret, da se tudi v tej prijazni gorenjski vasi splete sokolsko gnezdo. V ta namen sta se do sedaj vršili dve prireditvi. V jeseni je bil v Kovorju dobro uspel telovadni nastop Sokolskega društva Tržič, v nedeljo 12. t. m. pa se je zbralo k prvemu predavanju o Sokolstvu okrog 60 zavednih mož in fantov v osnovni šoli. Kot predavatelj je bil povabljen iz Ljubljane br. Vekoslav Bučar, ki je v enournem navdušenem govoru razložil raz-voj Sokolstva in sokolsko misel.

Po predavanju je bila zelo stvarna de-bata, pri kateri je predavatelj ovrgel vse očitke, katerih so se nasprotniki Sokolstva posluževali pri agitaciji proti obisku tega predavanja in proti ustanovitvi sokolskega društva. Obisk je bil za kovorske razmere zelo časten, kar je v prvi vrsti zaslu-ga soklskega upravitelja br. J. Bertonclja in br. Sokolov, ki kljub precejšnji oddaljenosti redno in marljivo telovadijo pri tržičkemu Sokolu. Prepričani smo, da bodo zavedni kovorski možje in fantje mnogo pripo-mogli k utrditvi sokolske misli v tržičkem obsejnem kotu.

Važno prednaznaniilo za gospode trgovce s čevlji!

4178

Prinašamo za sezono 1931

platnene čevlje „Viktoria“ znamke WIMPASSING

s prešivanimi gumi podplati, v sivi, beli in črni barvi kot čevlje na zadržo in z zaponko.

Ljudske cene! Domač proizvod!

Zahtevajte vzorce in specialne ponudbe od prodajalne na veliko:

PALMA, Zagreb,

poštni predal 226.

Krasni plašči in kostumi

ter kompleji in obleke za dame. Za gospode pa najmodernejši površniki in obleke so po najnižjih cenah v izbi pri

FR. LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Domače vesti

* **Z banske uprave.** V torek 21. t. m. ban g. dr. Drago Marušić in pomočnik bana g. dr. Otmir Pirkmajer zaradi službene odsotnosti ne bosta sprejemala strank

* **Stiridesetletnica poroke** slavi danes v krogu svoje obitelji g. Anton Kosi. Solški ravnatelj v pokoji in posestnik v Središču s svojo gospo soprogo Marijo, rojeno Sein. kovičev. Popularnemu mladinskemu pisatelju in zaslužnemu solniku in njegovi gospe soprogi želimo od srca še mnogo srečnih dni.

* **Opozorilo Slovenske Matice.** Prejeli smo: Clani SM prejmejo za letošnji tako obilen knjižni dan kakor še nikdar doslej. Knjižna Levstikova korespondenca, ki izide med drugimi rednimi publikacijami, je od 15 narasla na 25 tiskovnih pol. Tehnične ovire, ki so nastale zaradi razširjenega obsega, so povzročile, da bodo letošnje publikacije izšle šele v maju. Termin bo SM pravočasno objavila v dnevnikih. Zaradi zakasnitve bo razposlala SM poverjenikom v kratkem potrebna navodila. Kakor je že bilo objavljeno, bo izdala SM za leto 1. snopišč II dela Cankarjeve »Zgodovine likovne umetnosti«, 2. snopišč Kidričeve »Zgodovine slovenskega slovstva«, IV. (zaključni) del Reymontovega romana »Kmetije« in »Levstikovo korespondenco«. Letošnje knjige obsegajo nad 60 tiskovnih pol. Ker je SM nakl. do presede povečala, se lahko še vsaki prijavi za člana, kar je treba javiti po dopisnici ali osebno pri društvu v Matični pisarni na Kongresnem trgu 7. oziroma pri poverjenikih. Clani, ki pristopijo šele letos, prejmejo prve tri dele rom. na »Kmetije« I. del »Cankarjeve »Zgodovine« in I. snopišč Kidričeve »Zgodovine« po znatno znižanih cenah.

* **Izprememba v železniški službi.** Premješeni so zvrstniki I. kategorije: Stefan Skrlje iz Ormoža v Mursko Soboto, Bogomir Retinger iz Zidanega mosta v Rimsko Toplice, Božič Ivan, Ljubljana v Jarše-Mengeš; Nečemer Jožef, Videm, v Ljubljano, Krapša Jožef, Maribor, v Kotorbo; Karž Viktor, Zidani most v Borovnico; Korosec Alojzij, Maribor, v Ljubljano; zvrstniki II. kategorije: Ketiš Josip, Maribor v Zidani most, Zagoršek Franc, Maribor v Zalog, Dolinšek Jurij, Maribor, v Ljubljano; Kavčič Jakob, Rakov v Zel. Postojno; Golob Ivan, Zidani most v Maribor; Maček Rudolf, Zidani most v Maribor; Likavec Rudolf, Maribor, v Ljubljano; Lampl Franc, Maribor, v Ljubljano; Ul Janec, Maribor, v Zidani most; Koren Avgust, Maribor, v Ljubljano; dnevnikiarji: Podgoršek Martin, Rimske Toplice v Poljčane; Mehle Jožef, Medvode v Vuzenico-Muto; Rejec Srečko, Hrasnik v Ponikvo; Naveržnik Karel, Grobelno v Lesce-Bled; Grčman Stanislav, Jarše-Mengeš v Brezice; Pleša Jožef, Crnomelj v Medvode. — Nameščeni so zvrstniki I. kategorije in sicer v Ljubljani: Jožef Klančar, Ciril Muculinič, Avgustin Jarh, Leopold Kampijut, Elza Pokoren, Katarina Frölich, Stefan Merhar, Anton Jerinc, Janez Tršan in Francšek Berčič v Mariboru pa Janez Matjašič in Bogomir Zagar ter Janez Zabkar v Jesenicih

* **Prireditve kmetijskega tečaja v Laškem.** V nedeljo 26. t. m. ob 8 zjutraj prirediteljska prosveta v slovenski osnovni šoli v Laškem kmetijski tečaj. Predavali bodo brviš minister g. Ivan Pucelj in drugi

o splošnih kmetijskih in gospodarsko-prosvetnih vprašanjih. Vsi kmetovalci vabljani, da se udeležijo pomenega tečaja.

* **Državna šola za sestre pomočnice v Zagrebu.** Svrha šole je odgojjanje strokovno sposobnih sester za zdravstveno delo v socialno-higijenskih zavodih in za zdravstveno vzgojno delovanje med ljudstvom. Šola traja 3 leta. Prve 4 mesece je pripravljalni tečaj, ki je obenem čas preizkušnje za učenje. Sprejmejo se samo one kandidatke, ki so s svojim teoretskim in praktičnim uspehom pa tudi s svojimi moralnimi kvalitetai dale zadostno garancijo, da bodo dobre sestre. Sprejete učenke stanujejo v internatu, ki je spojen s šolo. Eksternistke so izjemne. Interne učenke plačujejo za solanje in popolno oskrbo mesečno po Din 700 ali polovico te vsote. Učenke, ki je sprejeta za polovično oskrbnico, se mora obvezati, da bo po dovršenih študijah služila državi isto število let, kolikor let je bila v šoli za polovično oskrbnico. Brezplačna mesta pa se podelijo po končanem pripravljalnem tečaju najprejvejšim in obenem najprirednejšim učenkam. Stipendistka, ki uživa brezplačno mesto, mora po dovršenih šoli služiti državi dvakrat toliko let, kolikor let je živela brezplačno mesto. Po končani šoli in uspešnem diplomskem izpitu se nastavi v svojstvu sestre pomočnice po uradniškem zakonu (II. kategorija). Osebe, ki žele vstopiti v šolo, morajo predložiti državi dvakrat toliko let kolikor let krstni list, da so dopolnile 18, a ne prekažile 28, leta (izjema pri učiteljicah z večletno prakso toda tudi v tem primeru starost ne sme prekažati 32. leta). Zadnje šolsko spričevalo (zahtevajo se najmanj 4 razred. z uspehom dovršene srednje šole; prednost imajo reflektantke z gimnazijsko maturo ali z maturo učiteljskega) uradno spričevalo, zdravniško spričevalo (samo one morejo biti sprejete, ki so telesno in duševno popolnoma zdrave), potrdilo občine, kje so živele in s čim so se bavile po dovršenih šoli. Kratak opis dosedanjega življenja (curriculum vitae). Prosilca mora biti popolnoma večja srbsko-hrvatskega ali slovenskega jezika. Lastnorčno pisane prošnje, opremljene s potrebnimi dokumenti in predpisno kolokovane (5 Din na prošnjo in 20 Din za rešenje prošnje), se pošljejo na naslov: ravnateljstvo državne šole za sestre pomočnice v Zagrebu Milinarska cesta, br. 12. Čas do konca meseca junija letos.

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če Vam izvrši načrte, proračune in nadzorstvo Tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg št. 25/1.

* **Na 23. rednem običnem zboru JNAD »Ja-trana«** dne 16. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: Branko Alujevič predsednik, Krežmar Stane, podpredsednik, Heng Ernest, tajnik I. Leskovec Engelbert, tajnik II. Berger Branko, tajnik III. Prosen Fran, blaginjski fomažič Ferdinand, gospodar, Tomšič Tone, čitalničar Bačić Milivoj, knjižničar I. Kocijančič Boris, knjižničar II. Hiter Boleslav arhivar, revizorji: Gosak Zdravko, Ravnika Stane in Šuklje Vladimir

* **Novi grobovi.** V petek popoldne je umrl po daljši bolezni g. Josip Kump, dimnikarski mojster v Konjicah. Pokojnik je bil dolgoletni član gasilnega društva in je mnogo žrtvoval, da si je društvo nabavilo moderno gasilno orodje in avto. Zelena bratovščina izgubi s pokojnikom dobrega družabnika. Bil je ljubitelj zelenega Pohorja in ga menda ni Konjicana, ki bi tolikokrat obiskal vrh Rogle in Vitanjsko bajto kakor pokojnik. Z njim gre v grob stara konjiška korenina in markantna trška osebnost. V Ljubljanski bolnici je v starosti 66 let umrla Meta Rometova, ki je kot kuharica dvajset let zvesto služila obitelji g. Ivana Jelčiča st. — V četrtku je velika množica sprejela k Sv. Križu go. Marijo Bajdeto, soprogo pokojnega glasbenika Ivana Bajdeta. Pokojnica je bila vzgledna mati, ki je pošteno vzgojila svojih šest otrok. Zaradi plemenitega značaja je bila povsod zelo priljubljena in ji bodo vsi, ki so jo poznali, ohranili v blagem spominu. — V Studenčih pri Mariboru je umrla v petek v 81. letu gosna Rozina Lindnerjeva, mati žunega prosvetarja SKJ. — V mariborski bolnici je umrl upokojeni strojevodja g. Jožef Vičianski star 59 let. — V celjski bolnici sta umrli 84 letna dimničarka Helena Sterlekarjeva od Sv. Lovrenca pod Prožnim in 26 letna rudarjeva žena Josipina Železnikova od Sv. Pankracija pri Grižah. — V Hrasniku je umrl upokojeni 67 letni rudar Jože Krašek. Pogreb bo danes popoldne na dolsko pokopališče. — Pokojnim blag spomin, žalostnim naše iskreno sožalje!

* **Smrt dveh bratov.** 13. t. m. so pokopali v Loki pri Zidanem mostu učitelja g. Franca Oberžana, tretji dan po njegovem pogrebu pa je zadel rodno nov tečaj udarec kar je smrt ugrabila drugoča člana, lanskega novomašnika in semeniškega duhovnika g. Jožeta Oberžana starega 26 let. Njegov pogreb bo danes ob 10. v Loki.

* **Truplo Krča naldeno.** Nesrečnega obupanca, upokojenega trboveljskega rudniškega paznika Krča, ki si je v četrtku končal življenje s skokom v Savo, so našli na progu v Radečah pri Zidanem mostu. Imel je na levi roki strikrate prerezano žilo. — **Gostovanje v Zireh.** Drevi ob 20. bo gostovala v Zireh v Sokolskem domu družina »Soča« z učinkovito komedijo »Vrage«. Uvodno predavanje bo imel naš odlični gledališki pedagoški režiser in igralec g. Milan Skrbinič.

* **Lovska idila.** Iz Litije nam poročajo: Dr. Premrov, litijski zdravnik in znanj Nimrod, je eden tistih lovcev, ki ne streže divjačin samo po življenju, ampak je tudi njen dober prijatelj. Te dni je doživel zanimiv slučaj: Prednik direktor Preiss mu je izročil divjo kokoš, ki se je zaletela na njegov vrt iz svibenskega gozda, kjer ima

Najlepši okras vaše sobe so
povečave
vaših posnetkov od plošč in filmov
katere vam dovršeno napravi drogerija
KANCO 25:
Ljubljana — Maribor

dr. Premrov svoj lovski revir. Kokoš je imela poškodovano krilo in ni mogla leteti. Zdravnik je sprejel ubožico med svoje paciente, skrbno jo je negoval. In ji krilo toliko pozdravil, da je bila redka bolnica sposobna za povratek v svojo domačijo. Včeraj je odnesel dobrosrčni lovec divjo kokoško v Svibno, kjer jo je spustil na svobodo. Ob tej priliki je odnesel v gozd tudi ierobico, ki jo je našel vso poškodovano v svojem lovskem revirju še pred zimo. Jerebičko je prav tako s skrbno nego obdržal pri življenju in bolnica se je pozdravila tako, da ni zdaj za njeno življenje nikake skrbi več. V svojem domu pri dr. Premrovu je ierobica prav prijateljsko sprejela novega gosta, divjo kokoš, kjer sta si postali verni družici. Kar mlo na je bilo slovo treh prijateljev: ko je lovec-zdravnik položil obe ptici v gozdu na tla, sta obe živalici s hvaleznim pogledom vzeli od svojega rednika slovo, nato pa jih je že izvalil klic po svobodi in pomladna svežina svibenskega gozda.

* **Preizkušnja novih lokomotiv.** Včeraj so se vršile v Zasavju poizkuse vožnje z novimi lokomotivami, ki smo jih prejeli nedavno na račun reparacij. Zlasti se je železniška komisija zanimala za prevoze preko mostov v Zalogu in pri Litiji. S strani litjskih domačinov je ob tej priliki bila sporočena merodajnim železniškim čimteljem prošnja za razdruženje dveh železniških podvozov in sicer pri Jeretinu in pri litjskem glavniarstvu. Želja litjskih domačinov je tolažila g. inž. Kobler iz varnostnih in prometnih ozirov sta oba podvoza nujno potrebna.

* **Velika nezaposlenost privatnih nameščencev.** Prečeli smo: Iz poročila glavnega tajništva Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije za IV. zvezni kongres, ki je sklican za 24. maja, se vidi, da je ta zveza za podnorne brezposelnih izplačala v letih 1927, 1928, 1929 in 1930 znesek 659.000 Din. Podnorne za brezposelne izplačalo 480 do 1440 Din mesečno, a izplačevali se po starosti članstva 4 do 20 tednov. Ta zveza sicer največja zveza privatnih nameščencev v naši državi, obsega komaj 10% privatnih nameščencev, zaposlenih v našem gospodarstvu. Če je torej samo ta zveza izplačala tako veliko vsoto svojim nezaposlenim članom, je to znak da je nezaposlenost privatnih nameščencev pri nas zares velika.

* **Samo še kratek čas razpošila založba »Luc«**, Ljubljana I. poštni predal 171. Pismo Srečka Kosoveca. Izvod s poštnino vred 21 Din, denar naprej ali po položnici.

* **Ženski list,** ki ga urejuje pisateljica Zagorka v Zagrebu, objavlja v svoji aprilski številki lepe modele pomladnih oblek in ogrtačev. Slike prikazujejo tudi razne tehnike ročnih del. Tudi zabava pride na svoj račun, da ne prezremo praktičnih nasvetov za gospodinjstvo. Vsaki številki je priložena krojna pola. »Ženski list« stane četrtletno 45 Din in se naroča pri upravi v Zagrebu, Samostanska 2-1.

* **Kopališčno zdravljenje za siromašne.** Mnogo ljudi je, ki niso deležni zakonitega bolniškega zavarovanja. Pa tudi bolniške blaginje ne morejo vedno nuditi svojim članom potrebnege lečenja v kopališčih. Zaradi tega je ravnateljstvo kopališča Piestanv sklenilo, nuditi interesom možnost individualnega zdravljenja po zmernih pavšalnih cenah. V teh pavšalnih cenah je varčunana uporaba vseh prirodnih zdravilnih dobrot tega znanega kopališča, potem pa stanovanje, oskrba, perilo, napitnine, davke vs pristojbine, razsvetljava itd. Obvestila daje ravnateljstvo kopališča v Piestanvu, CSR.

* **Redko in zaslužno priznanje.** Redko je, da so naši domači in pa tudi tuji preparatisti odkrivali tolikokrat z največjim odklovanjem, kakor je to pri preparatu našega domačega splošnega znanega laboratorija ALGA. Sušak. Preparati ALGA za masazo, ENERGIN za jačenje krvi, živcev in acitita. Ti preparati so odkrivali že po dvakrat v Parizu Londonu, Petrogradu, Genovi, Firenci, Bruselusu in sedaj nazadnje tekom meseca na veliki mednarodni razstavi v Nizzi, z največjim trojnim odklovanjem z zlato medaljo, velikim častnim pokalom in s častno diplomom. Affirmacija tega našega popolnoma domačega podjetja služi poleg dviganja našega prestiža v tujni tudi doma v čast naši domači industriji, ki odstranjuje z domačega tržišča tuje, slabše preparate. Preparati ALGA tekmujejo danes na mednarodnih razstavah in dobivajo prve nagrade, poleg tega pa si osvojujejo tudi teren na mednarodnih tr-

Salvatore
odstranjuje naglo in brez sledu
„CREME ORIZOL“
Dobiva se povsod. Depo Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova ul. 23. 4261

NAČRTE
PRORAČUNE, OGRADINE
TEHNI. NAČRTE, INTERIER, MOBILJE, ITD.
TEHNIČNI BIRO ARH. IAN ZUPAN
LJUBLJANA, GRADUŠKE 43. TEL. 2796

Preklic.

Podpisani Planina Lovro, posestnik in bivši oblastni poslanec v Skofiji Loki, preklicujem in obžalujem svojo izjavo podano dne 4. aprila 1931 v večji družbi v javnem lokalu, s katero sem žalil nacionalni in državni čut Sokolov in priznavam, da je bil ta moj napad popolnoma neosnovan in neumest, ker nimam za izrečeno očitek najmanjše podlage in vzroka. Zahvaljujem se Sokolskemu društvu Skofija Loka in vsemu njegovemu članstvu, da je odstopilo od nameranih tožb in me s tem obvarovalo znatne materialne škode. V Skofiji Loki, dne 17. aprila 1931.

5796

LOVRO PLANINA

žičnih in to ne z reklamo temveč s svojo odlično kvaliteto in s svojimi uspehi.
* **Huda borba za delo in zaslužek.** Z Jesenic nam pišejo: Te dni je bilo sprejetih nekaj delavcev v tovarnah KID na Jesenicah, da nadomeste one delavce, ki so bili vpoklicani v redno vojaško službo. Sprejeti so bili v delo v prvi vrsti oni delavci, ki so se vrnili iz vojaške službe, in oni, ki so bili lansko leto zaradi pomanjkanja dela reducirani. Ostale so seveda velike množice brezposelnih, ki niso mogle biti sprejete. Ponudba delovnih moči je vedno zelo velika, število prostih mest pa je v tovarni zaradi tehnične izpopolnitve obratov vedno manjše.

* **Nova zračna proga** se je otvorila med Beogradom, Sarajevom, Splitom, Sušakom in Zagrebom. Ta linija veže tudi Podgorico in je vozna cena za progo Beograd-Sarajevo-Podgorica ali Sarajevo-Split 450 Din za osebo z vračunanjem dovoza in odvosa k aerodromu in transportom prtljage do 15 kilogramov.

* **Interesantna konkurenca.** Kakor smo že poročali, je v Mostaru češka tovarna Baťa otvorila poleg svoje prodajalne tudi delavnico za napravilo čevljev Mostarski čevljariji so nekaj časa protestirali in ko vsi protesti niso zalegli je trdila Arab in Badiak stopila v konkurenco tekmo s češko tovarno Ko je Baťa razglasila, da popravlja dva dneva pete zastoni, so se po ulici takoj pojavili lenaki konkurenta, da so pri njih tud zastoni ne samo pete temveč tudi podolati. Pred obema delavnicama se je naenkrat trlo ljudi in se je v vsaki delavnici že tekom dopoldneva izvršilo 1600 popravil. Mostarski siromaki hvalijo Boga zaradi te konkurence ter si iz dna srca želijo, da bi začele na podoben način konkurirati tudi druge tvrdke.

* **O elektrifikaciji Hercegovine** je razpravljala v Mostaru seja zastopnikov občin Stolac, Čapljina, Metković, Ljubuški in Vrgorac. Debate na tej seji so bile zelo živahne, ker so se zastopniki občine Metković izjavili proti načrtu hercegovinske elektrifikacije potom električne centrale mostarskega rudnika ter zahtevale, naj bi se elektrifikacija izvršila potom hidro-centrale, katero bi bilo treba zgraditi pod vodopadom Kravice pri Ljubuškem.

* **Razširjenje mesta Sarajeva** je že dolgo časa predmet javnega razpravljanja. V sarajevski okolici so nastale razne naselbine, ki pripadajo sicer okoliškim malim občinam, gravitirajo pa po načinu življenja svojih prebivalcev k mestu in ne k poseleškemu svetu. To sta v prvi vrsti koloniji Dolac in Hrasno, ki si želita priključitev k mestni občini zaradi električne razsvetljave in vodovoda. Oglasile so se sedaj še druge kolonije s prošnjami za priključitev k mestni občini. Vse te kolonije navajajo, da nimajo ničesar skupnega s poseleškimi občinami, katerim plačujejo doliade, in da bi rajši nosile še večja bremena, če bi bile deležne vsega tega, kar ima mesto.

* **Prav čudakos kokaš ima državni upokojenec.** Potočnik v Vižmarjah. Zival mu nese vedno neobičajna jajca. Nedavno mu je znesla celo jajce trojček, včeraj pa nam je g. Potočnik poslal od iste kokoši podolgasto valjasto jajce, ki je v sredi malo zoženo.

* **Revizija dveh smrtnih obsodb.** V Luki Veli blizu Šibenika sta živela brata Mijo in Ivan Dulić v hudem sovraštju s sosedom Antonom Žičičem. Ko se je ta nekega večera vrčal domov, je iz zasede počila puška in mož je bil mrtev. Vračani so v kritičnem času videli Ivana Dulića bežati preko ceste. Oba brata sta prišla pred poroto in sta bila že pred sedmimi leti obsodena na smrt. Pozneje sta bila pomiloščena in odvedena v mariborsko kaznilnico. Oba sta vse tajiila ter si zlasti Ivan, ki se je skušal v ječi obesiti, prizadeval, da bi dokazal nedolžnost svojega brata. Po dolgih letih je prišlo do revizijskega procesa in je sodišče prišlo do prepričanja, da je Mijo za zločin sicer vedel, a da pri njem ni sodeloval. Mijo je bil obsodjen na dve leti ječe in ker je bil v ječi že sedem let, so ga takoj izpustili.

* **Vino in nož.** V Pančevu je v kavarni Vardar kar na lepem došlo do krvavega pretepa med gosti, ki so drugače miroljubni kmetje. Razdijvali jih je vimo. Kmeta Ilija Marjanov in Giuro Pejić sta bila v kavarni že dalje časa in kar naenkrat je začel prvi prepri z nekim kmetom, ki je sedel pri sosednih mizi. Ta je odgovarjal, pomagali so mu drugi in naenkrat sta si stali nasproti dve skupini pijanih in razjarjenih ljudi. Tedaj je prišel v kavarno ugleden kmet Mita Stanković ter začel miriti. Kakor bi trenil, so bili vsi proti njemu, pobili so ga na tla in ko se je s težavo izmotal iz kavarne ter sedel v svoj voz, so ga zopet naskočili in z noži težko ranili. Ko je bila ta žrtve v krvi na tleh, so se začeli zopet pretepati med seboj.

* **Pretep pijanih mladenčev.** Rekruti iz Nedelišča so hoteli po vsej sili pred odhodom v vojaško službo obiskati še sejem v Čakovcu, češ, da si morajo nakupiti razne predmete. Ko so prišli v Čakovec, so zavili takoj v krčmo, kjer so na vso moč pili in razgrajali. Občinsko redarstvo je dobilo nazg, naj pijane rekrute takoj odpravi iz mesta. Ko so prišli redarji, so sicer zapustili krčmo a so se kmalu zopet zbrali in začeli redarje obmetavati s kamenjem. Na pomoč so prišli rudarjem orožniki in tedaj so se rekruti spustili v beg. Trije niso mogli bežati, ker so bili preveč pijani. Bilji so takoj aretirani, 15 drugih pa so orožniki in redarji nopolili v teku noči.

* **Uboj zaradi zemljišča.** V vasi Mošorinu v novosadski okolici se je krvavo zaključil dolgotrajni spor med kmetoma Branimir in Jovanovićem. Prvi je kupil od drugega za 15.000 Din neko zemljišče in te ostal dolžan del vsote. Jovanović je denar vedno terjat Branić pa se je zagovarjal, da zemljišče ne nese toliko, kolikor mu je bilo zacotvijeno. Te dni se je Jovanović enostavno podal na zemljišče, katero je prodal Braniću, ter začel tam orati Branić je prišel, nekaj časa sta se prepirala, potem pa je Branić skočil po puško ter kratkoma ustrelil nasprotnika. Po uboju je šel sam na orožniško postajo ter izjavil, da je storil zločin v siloviti razburjenosti. **Trikrat utekel iz letišnice.** Giuro Jarček iz Golega vrha, obsodjen na dve leti, je bil že dvakrat pobegnil iz kaznilnice Lepoglave. Te dni pa se mu je ponovno nudila prilika za pobeg, ki se mu je tudi posrečil. Najprej se je skrival v gozdu, na večer pa se je zatekel v neki tovarni vagon in tam prespal noč. Drugo jutro jo je mahnil peš v Varaždin in je med nočjo nakradel nekaj civilne obleke v katero se je takoj preoblekel. Še boljša se je obleka v Varaždinu, seveda zonet v ukradeni obleko. Pa so ga v Varaždinu prišli redarji in je zlikovec moral sedeti četrtič v kaznilnico, da odsluži svojo kazen obenem z dodatkom.

BODITE PREVIDNI, BOLEZEN PRINAŠA SKRBI!

Nihče ni varen pred njo, kajti nastopi lahko že od danes na jutro. Zato ne čakajte na trenutke, ko se pojavi, pač pa že naprej preprečite to možnost s tem, da izločite iz Vaših organov razne nevarne bolezne strupe. Najboljše orozje zoper te je dobra prebava. To pa omogočite, če dnevno pijete dva do tri kozarce **RADENSKE ZDRAVILNE VODE!** 4401

* **Nagrobne spomenike** v najmodernejših oblikah vam nudi najceneje kamnoseško-kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

* **Opozorjamo** na današnji oglas novo otvorene točilnice »Pri izvirku« v Močilniku pri Vrhniki.

* **Obleke in klobuke** kemično čist, barva, ofčira in lka tovarna Ios Reich.

Občni zbor Osrednje protituberkulozne lige v Ljubljani danes ob 9.30
Propagandna razstava od 8.—14. ure v dvorani OUZD

ITO zobna pasta najboljša!

* **Darjite** podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod tranco 2-III.

Iz Ljubljane

u— **Pogreb dr. Kokalja.** Včeraj ob 15. se je izpred hiše žalosti v Marmontovi ulici vršil pogreb nenadno umrlega odvetnika dr. Alojzija Kokalja. Na zadnji poti ga je spremljala ogromna množica občinstva iz Ljubljane in Gorenjske. V žalnem sprevodu je korakala četa Sokolov v kroju, za krsto globoko užaloščena rodbina, nato pa številni odvetniki ter zastopniki raznih institucij in korporacij. Sledila je dolga vrsta pokojnikovih prijateljev in znancev ter ostalega občinstva. Žalni spoved je krenil čez Mirje in nato po Gosposki in Wolfceti ulici dalje proti pokopališču Sv. Križa, kjer so položili zemске ostanke dr. Lojzeta Kokalja k večnemu počitku v rodbinsko grobnico.

u— **Iz gledališča.** Ker je g. Levar nenadoma obol, se uprizorijo danes ob 20. v drami »Trije vaski svetniki«. Znižane cene. Ponovno opozarjamo na ponedeljkovo gostovanje skupine gledaliških igralcev Uprižorili bodo »Hamleta« v opernem gledališču. Preprodaja vstopnic pri dnevnih blagajni v operi. — Opera uprizori drevi opereto »Mascotta« po znižanih cenah od 36 Din navzdol.

u— **Gostovanje Angležev.** Jugoslovnsko društvo za proučevanje angleškega jezika v Ljubljani opozarja vse svoje člane in vsakogar, kdor se zanima za angleško kulturo in umetnost, da se udeleži v polnem številu predstave »Hamleta« ki jo prirede English Players v ponedeljek zvečer v opernem gledališču. Redka prilika, ki se nudi vsakemu prijatelju Angležev, njih jezika in kulture, naj ne ostane neizrabljena. Vsekakor bo zanimivo videti Angleža v igri njihovega največjega dramatika Shakespearea in slišati v izvirniku nesmrtni Hamletov monolog: To be or not to be, that is the question...

u— **Pripravljali odbor Jugoslovnskega društva za proučevanje in zatiranje raka** ponovno opozarja na svoj današnji ustanovni občni zbor ob pol 11. dopoldne v posvetovalnici na magistratu.

u— **Za izobrazbo obrtniškega naraščala.** Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi v ponedeljek 20. t. m. ob pol 7. zvečer v dvorani OUZD 18. valjenško predavanje. Predaval bo g. prof. Janko Mlakar, o naših planinah in bodo njegovo predavanje tolažilo sklopiščne slike. Vstopnine ni. V sredo 22. t. m. pa se začne za obrtniške valjenice nemški tečaj in sprejema zvezno članstvo v ponedeljek zvečer po predavanju prijave udeležencev.

u— **Kolo jugoslovnskih sester v Ljubljani** praznuje 10 letnico obstoja. V soboto 25. t. m. ob pol 21. bo v unijski dvorani koncert. Sodelovale bodo: koncertna pevka ga, Pavla Lovšetova, ga Pipa Arko-

Hotel Zaka na Bledu

pod kolodvorom BLEJ-JEZERO s 35 sobami, nudi šolskim izletnikom celodnevno prehrano s prenočiščem od Din 30—35. — Kosilo Din 8—15, večerja Din 6—12. — Izletniki v grupah imajo znaten popust. Kompletni penzion v predsežji Din 50—55. 4599

Cenjene dame! Neobhodno potreben

SANOFORM

dobite v vseh lekarnah in drogerijah.

ZAGREBSKI ZBOR

(sejem)

od 25. IV. do 4. V. 1931

VIII. salon avtomobilov, motornih koles, biciklov in pribora.

XV. specialni sejem poljedelstva (strojev, gnojil, potrebnih) perutnine in kunecev (samo od 25. do 28. aprila).

Razstava holandskih cvetlic, turistik in sportnih potrebnih, higijene.

Protli legitimaciji ZAGREBSKEGA ZBORA, nabavljeni pred odhodom brezplačen povratek na železnicih, a na parobrodih vsiki razred za ceno nižjega. 5514

KINO IDEAL

danes ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

TARZAN

Gospodar džungle!

Film po istoimenskem romanu

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja 2 stanje barometra 3 temperatura 4 relativno vlago v % 5 smer in brzina vetra 6 oblaknost 1—10. 7 vrsta padavin 8 padavine v mm

19. aprila

Ljubljana: 7, 752.6, 6.4, 95, tiho, 10, dež. 0.3, 8.2, 6.0. Maribor: 7, 752.8, 5.2, 96, tiho, 10, dež. 0.2, 11.6, 5.0. Zagreb: 7, 752.9, 7.8, 59, SE 4, 10, —, 15.7 6.9. Beograd: 7, 753.2, 5.8, 55, ENE 1, 3, —, 12.6, 3.2. Saraje

OPATIJA

(Abbazia)

lepa pomlad na Adriji

Tavčarjeva, operni pevec g. Gostič, g. Lipovšek (klavir) g. Honerlein (violin) in pevsko društvo »Zvon«. — V nedeljo pa bo ob 11. slavnostno zborovanje v Kazini, ob 15. bodo podana letna poročila glavnega odbora in podružnic. Delovanje Kola je usmerjeno v narodnostno in človekoljubno delo, zato zasluži, da mu pokaže naša javnost z udeležbo svoje simpatije. Vstopnice za koncert v Matični knjižnici.

u— **Mladinski odsek Sokola I.** priredi v veliki dvorani na Taboru v nedeljo 26. t. m. mladinsko popoldne moške in ženske dečke, združeno z akademijo in čajanko. Ker bo letos ta prireditelj največji pomladni praznik naše dečke, vabimo vse prijatelje mladečkov, posebno pa še starše, da si rezervirajo to popoldne izključno za svoje dečke, da s tem pokažejo ljubezen do vzgoje in dela v telovadnici. — Program akademije je skrbno pripravil in bo nudil posetnikom dovolj razvedrila. Izvajalnih bo več točk raznih kombiniranih vaj in nastopov naših najmlajših, da bodo s tem pokazali vztrajno delo in veščo v dolgem zimskem času za pravilni razvoj telesa in duše v sokolski telovadnici. Med akademijo in pri čajanki bo neumorni orkester Sokola I. izvajal najprijetnejše pomladne akorde. — Popoldne med našo mladino z malo zakusko in čajem pa bo gotovo ostalo vsakemu posetniku v prijetnem spominu.

u— **Akademski pevski zbor** ima v ponedeljek zvečer redno pevsko vajo.

u— **Prekinjeni občni zbor** Filharmonične družbe v Ljubljani se nadaljuje v ponedeljek, 20. t. m. ob 6. zvečer v Glasbeni Matici.

u— **Ciril Metodove podružnice** v Ljubljani prirede običajno juriševanje na ljubljanskem gradu letos 3. oziroma 10. maja.

u— **Sentjakobsko-trnovske moške Ciril-Methodove podružnice** redni občni zbor se bo vršil 25. t. m. v gostilni Putih. Dolenjska cesta ob 8. zvečer.

u— **Zadruga sobo** in črkoslikarjev, plekarjev in ličarjev v Ljubljani naznanja, da se vrše redne pomočniške preizkušnje v mesecu maju. Nekolkovane, lastnoročno pisane prošnje je vložiti do 30. aprila pri načelniku g. Filipu Pristnu, Resljeva c. 4. Prošnji naj bo priloženo učno izpričevalo, oddadno izpričevalo obrtno-nadaljevalne šole ter potrdilo plačanja vpisnine in enostavnosti.

u— **Cevljarska zadruga** v Ljubljani naznanja interesantno, da bo prihodnja pomočniška preizkušnja 26. t. m. Prijave se sprejemajo najkasneje do 22. t. m. v zadrugi pisarni, Hrenova 4.

u— **Osebnostna protituberkulozna liga** bo imela danes občni zbor v dvorani OUZD ob 9.30 uri. Ob tej priliki bo prirejena zanimiva razstava propagandnega gradiva domačih in inozemskih protituberkuloznih lig. Razstava je odprta od 8. ure dalje. Vabljeni je vsa javnost, da si ogleda razstavo in prisostvuje občenemu zboru, na katerem bo tudi predavanje g. dr. Franca Debeveca o skritih tuberkuloznih obolenjih.

u— **Zopet dvoje ukradenih koles**. Kolesarski tatovi nočejo odnehati. Nasprotno postajajo čedalje bolj podmetni in prihajajo po kolesa tudi na dvorišča. Pred par dnevi je neki »kolesar« odpeljal kolo gostilničarju Antonu Zickarju izpred gostilne v Prešernovi ulici. Drugo kolo je pa odpeljal neznan tat Rudolf Berdajs izpred neke hiše v Anihovi ulici. Obe kolesi sta bili vredni po 1000 Din.

u— **Rumatizem**, išias ali trganje udov prežene zaigro, če se pustite takoj masirati od strokovnjaka in v parnem kopališču hotela Slon. Poskusite, stane samo 8 Din.

u— **Gumi-klinika Gorišč**. Dunajska cesta 9. popravlja z najmodernejšimi stroji pnevmatike, zložne, snežne čevlje in podobno.

u— **Samo enkrat poskusite nositi »Pano» ovrtnik.**

Iz Maribora

a— **Ljudska univerza** v Mariboru, 20. t. m. bo predaval univ. prof. dr. Strzygowski z Dunaja o častitvi Marije v krščanski umetnosti na podlagi bogatega in prekrasnega skriptičnega materiala.

a— **Koncert vojaške godbe** 45. pp. bo danes ob 11. do 12. Sporedi: 1.) Obruca, sokolska koncertna koračnica, 2.) Parma: fantazija iz opere »Urh grof Celisli« 3.) Rossini: uvertura k operi »Semiramide«, 4.) Čajkovski: fantazija iz opere »Onegin«, 5.) Kalman, potpuri opere »Čaršadska princesa«, 6.) Barta, koračnica strelec.

a— **Kino predstave**. Gratiški kino: Samo še nekaj dni 100% govoreči in zvočni veličin v nemškem jeziku »Afrika govori«. Union kino do vključno ponedeljka: Anna Christie. Od jutri dalje: Willy Forst v sijajni veseloigrji »Vesela dunajska dekleta«.

a— **Apolo kino**: danes: Douglas Fairbanks »Železna maska«.

a— **Lepo alpsko predavanje** je podal v petek zvečer v dvorani Zadrugne gospodarske banke v Mariboru pod okriljem zimsko-sportnega odseka podružnice SPD g. dr. Ciril Oblak iz Ljubljane, ki je predvsem podčrtal pravi pomen in cilj alpinizma. Predavatelj nam je postavil na česka tla, ki tvorijo s Krkonoski najstarejši del Evrope. Potem ko je predavatelj poljudno opisal turo na Snežko, je povedel občinstvo med lužiske Srbe. V kratkih obrisih nam je podal zgodovino tega najmanjšega slovanskega naroda. G. predavatelju so Mariborčani iz srca hvalili za predavanje. Obisk bi bil gotovo še večji, če bi prireditelji nastavili nižje cene, kar priporočamo za prihodnjost.

a— **Za poučno potovanje hotelirjev** in gostilničarjev na Tirolsko in naprej, katero prireja Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru, se je prijavilo zadnjič čas veliko število udeležencev z Gorenjske in Savinjske doline. Na razna vprašanja, če se sprejemajo še udeleženci, objavlja Zveza, da zaključni sprejemanje prijav brezpogojno 22. t. m.

a— **Novo motorno brigadno** bo dalo 3. maja blagosloviti gasilno društvo v Kamnici. Po blagoslovitvi bo zabavna prireditev na Mariborskem otoku.

a— **Žalostna usoda jugoslovanskih otrok** v tujini. V petek so privedli iz Hamburga v Maribor tri otroke nekega Mihajlovića, ki je bil zaposlen tamkaj kot železovinar ter pred dobrim letom v razburjenju ustrelil svojo ženo, rodod Poljaninjo in še sebe. Otroci, ki govorijo samo nemški, so bili oddani predhodno v tukajšnji banovinski Dežji dom v Negotinu, kjer so tja prišli pristojni. — Pred kratkim so istotako privedli v Maribor tri otroke iz Hornsteina na Gradškem. Njih oče se je ustrelil, mati je na izginjalo neznanom. Otroci, ki so bili oddani v Dežji dom v Sento oz. Belo Crkvico, so govorili nemški in hrvaški in se čutili Jugoslovane.

a— **Iz podstrešja kolarnice** v Dogašah je padel, ko je šel po krmo, 31 letni Stefan Karner. Zlomil si je desno ključnico in je dobil tudi druge poškodbe. Prepeljali so ga v bolnico.

a— **Iz policijske kronike**. Nadzorniku M. Kozuhu v Gosposki ulici 46. v času od 14. do 16. t. m. vlomili v klet in mu odnesli pralno kad in en star škaf v skupni vrednosti 170 Din. V petek zvečer je bila aretirana Magdalena F., stara 53 let, ki jo zasleduje orožništvo na Teznu zaradi nekih tatvin. — Včeraj jutraj pa sta padla policiji v roke 22-letni Fr. Kotnik, ki ga zasleduje vojaška oblast kot vojnega obvezanca, in 30-letni Alojzij Reven zaradi prepovedanega povratka.

a— **Ustanovni občni zbor CMD**. Pred dnevi se je vršil v gimnaziji ustanovni občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je združila moška in ženska podružnica.

a— **Vodovodni odbor**. V ponedeljek bo prva redna seja vodovodnega odbora v tekočem letu. Na dnevnem redu je predvsem računski zaključek za leto 1930.

a— **Dražba gramoza**. V ponedeljek ob 9. dopoldne se bo vršila v pisarni cestnega odbora, hotel »Nova pošta« javna dražba gramoza, in sicer za banovinsko cesto: Tacen - Smlednik - Trboje - Kranj, in sicer od Hratja do Čirčič in za banovinsko cesto Naklo - Kokrica - Senčur. Pogoji se zvedo pred dražbo.

a— **Dražba lova**. V četrtek se je vršila na tukajšnjem sreskem poglavarstvu dražba lova občine Mavčiče. Izdražil ga je stud. iur. I. Lenček iz Škofje Loke za 13.005 Din.

a— **Kino predvaja danes ob 16., pol 19.** in pol 21. zvočni film »Nežni sorodniki«. V ponedeljek zvečer se predvaja še enkrat nemi film »Kraljica planine«.

a— **Vzorna ureditev sokolskega letnega telovadišča**. Pod vodstvom skrbnega društvenega gospodarja brata Štebeka se je te dni spalniralo sokolsko letno telovadišče v vsem svojem obsegu. Na jugovzhodni strani telovadišča se je zasadila živa meja s španskim bezgom in divjimi vrtnicami.

a— **Konsum alkoholnih pijač** v okolišu oddelka finančne kontrole v Škofji Loki, ki obsega občine Škofjo Loko, Staro Loko, Soro, Zimnec, Poljane, Javorje in Črni vrh, prikazuje za l. 1930 naslednje števila: Potočilo se je 246.764 l vina v vrednosti 3.701.460 Din, 86.961 l piva za 956.571 Din, 1478 l žganja za 88.680 Din, 567 l ruma za 28.350 Din, 14.512 l špirta za 943.280 Din in 872 l likerjev v vrednosti 47.960 Din, skupno tedaj 351.054 l pijač za 5.766.301 Din. Torej prav lepa vsota!

a— **Velika podpora tekstilni šoli**. Opetovano se je za naglašalo, da bo mogoče razvoj tekstilne šole v Kranju le tedaj, ako jo bo industrija tudi gmočno podpirala. Tekstilni odsek Zveze industrijcev je o tem že večkrat razpravljal, na zadnji seji se je na predlog g. Maksa Horowitza, ravnatelja Jugočeške, sklenilo, da je dolžan vsak član Zveze plačati za leto 1931. za vsak tkalski stroj, ki ga ima v obratu, znesek 10 Din. Ker je danes v Dravski banovini v obratu okoli 5.000 stolov, bo znašal prispevek za leto 1931. 50.000 Din, kar bo za začetek lepa podpora.

a— **Ustanovni občni zbor CMD**. Pred dnevi se je vršil v gimnaziji ustanovni občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je združila moška in ženska podružnica.

a— **Vodovodni odbor**. V ponedeljek bo prva redna seja vodovodnega odbora v tekočem letu. Na dnevnem redu je predvsem računski zaključek za leto 1930.

a— **Dražba gramoza**. V ponedeljek ob 9. dopoldne se bo vršila v pisarni cestnega odbora, hotel »Nova pošta« javna dražba gramoza, in sicer za banovinsko cesto: Tacen - Smlednik - Trboje - Kranj, in sicer od Hratja do Čirčič in za banovinsko cesto Naklo - Kokrica - Senčur. Pogoji se zvedo pred dražbo.

a— **Dražba lova**. V četrtek se je vršila na tukajšnjem sreskem poglavarstvu dražba lova občine Mavčiče. Izdražil ga je stud. iur. I. Lenček iz Škofje Loke za 13.005 Din.

a— **Kino predvaja danes ob 16., pol 19.** in pol 21. zvočni film »Nežni sorodniki«. V ponedeljek zvečer se predvaja še enkrat nemi film »Kraljica planine«.

a— **Vzorna ureditev sokolskega letnega telovadišča**. Pod vodstvom skrbnega društvenega gospodarja brata Štebeka se je te dni spalniralo sokolsko letno telovadišče v vsem svojem obsegu. Na jugovzhodni strani telovadišča se je zasadila živa meja s španskim bezgom in divjimi vrtnicami.

a— **Konsum alkoholnih pijač** v okolišu oddelka finančne kontrole v Škofji Loki, ki obsega občine Škofjo Loko, Staro Loko, Soro, Zimnec, Poljane, Javorje in Črni vrh, prikazuje za l. 1930 naslednje števila: Potočilo se je 246.764 l vina v vrednosti 3.701.460 Din, 86.961 l piva za 956.571 Din, 1478 l žganja za 88.680 Din, 567 l ruma za 28.350 Din, 14.512 l špirta za 943.280 Din in 872 l likerjev v vrednosti 47.960 Din, skupno tedaj 351.054 l pijač za 5.766.301 Din. Torej prav lepa vsota!

a— **Velika podpora tekstilni šoli**. Opetovano se je za naglašalo, da bo mogoče razvoj tekstilne šole v Kranju le tedaj, ako jo bo industrija tudi gmočno podpirala. Tekstilni odsek Zveze industrijcev je o tem že večkrat razpravljal, na zadnji seji se je na predlog g. Maksa Horowitza, ravnatelja Jugočeške, sklenilo, da je dolžan vsak član Zveze plačati za leto 1931. za vsak tkalski stroj, ki ga ima v obratu, znesek 10 Din. Ker je danes v Dravski banovini v obratu okoli 5.000 stolov, bo znašal prispevek za leto 1931. 50.000 Din, kar bo za začetek lepa podpora.

a— **Ustanovni občni zbor CMD**. Pred dnevi se je vršil v gimnaziji ustanovni občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je združila moška in ženska podružnica.

a— **Vodovodni odbor**. V ponedeljek bo prva redna seja vodovodnega odbora v tekočem letu. Na dnevnem redu je predvsem računski zaključek za leto 1930.

a— **Dražba gramoza**. V ponedeljek ob 9. dopoldne se bo vršila v pisarni cestnega odbora, hotel »Nova pošta« javna dražba gramoza, in sicer za banovinsko cesto: Tacen - Smlednik - Trboje - Kranj, in sicer od Hratja do Čirčič in za banovinsko cesto Naklo - Kokrica - Senčur. Pogoji se zvedo pred dražbo.

a— **Dražba lova**. V četrtek se je vršila na tukajšnjem sreskem poglavarstvu dražba lova občine Mavčiče. Izdražil ga je stud. iur. I. Lenček iz Škofje Loke za 13.005 Din.

a— **Kino predvaja danes ob 16., pol 19.** in pol 21. zvočni film »Nežni sorodniki«. V ponedeljek zvečer se predvaja še enkrat nemi film »Kraljica planine«.

a— **Vzorna ureditev sokolskega letnega telovadišča**. Pod vodstvom skrbnega društvenega gospodarja brata Štebeka se je te dni spalniralo sokolsko letno telovadišče v vsem svojem obsegu. Na jugovzhodni strani telovadišča se je zasadila živa meja s španskim bezgom in divjimi vrtnicami.

a— **Konsum alkoholnih pijač** v okolišu oddelka finančne kontrole v Škofji Loki, ki obsega občine Škofjo Loko, Staro Loko, Soro, Zimnec, Poljane, Javorje in Črni vrh, prikazuje za l. 1930 naslednje števila: Potočilo se je 246.764 l vina v vrednosti 3.701.460 Din, 86.961 l piva za 956.571 Din, 1478 l žganja za 88.680 Din, 567 l ruma za 28.350 Din, 14.512 l špirta za 943.280 Din in 872 l likerjev v vrednosti 47.960 Din, skupno tedaj 351.054 l pijač za 5.766.301 Din. Torej prav lepa vsota!

a— **Velika podpora tekstilni šoli**. Opetovano se je za naglašalo, da bo mogoče razvoj tekstilne šole v Kranju le tedaj, ako jo bo industrija tudi gmočno podpirala. Tekstilni odsek Zveze industrijcev je o tem že večkrat razpravljal, na zadnji seji se je na predlog g. Maksa Horowitza, ravnatelja Jugočeške, sklenilo, da je dolžan vsak član Zveze plačati za leto 1931. za vsak tkalski stroj, ki ga ima v obratu, znesek 10 Din. Ker je danes v Dravski banovini v obratu okoli 5.000 stolov, bo znašal prispevek za leto 1931. 50.000 Din, kar bo za začetek lepa podpora.

a— **Ustanovni občni zbor CMD**. Pred dnevi se je vršil v gimnaziji ustanovni občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je združila moška in ženska podružnica.

a— **Vodovodni odbor**. V ponedeljek bo prva redna seja vodovodnega odbora v tekočem letu. Na dnevnem redu je predvsem računski zaključek za leto 1930.

a— **Dražba gramoza**. V ponedeljek ob 9. dopoldne se bo vršila v pisarni cestnega odbora, hotel »Nova pošta« javna dražba gramoza, in sicer za banovinsko cesto: Tacen - Smlednik - Trboje - Kranj, in sicer od Hratja do Čirčič in za banovinsko cesto Naklo - Kokrica - Senčur. Pogoji se zvedo pred dražbo.

a— **Dražba lova**. V četrtek se je vršila na tukajšnjem sreskem poglavarstvu dražba lova občine Mavčiče. Izdražil ga je stud. iur. I. Lenček iz Škofje Loke za 13.005 Din.

a— **Kino predvaja danes ob 16., pol 19.** in pol 21. zvočni film »Nežni sorodniki«. V ponedeljek zvečer se predvaja še enkrat nemi film »Kraljica planine«.

a— **Vzorna ureditev sokolskega letnega telovadišča**. Pod vodstvom skrbnega društvenega gospodarja brata Štebeka se je te dni spalniralo sokolsko letno telovadišče v vsem svojem obsegu. Na jugovzhodni strani telovadišča se je zasadila živa meja s španskim bezgom in divjimi vrtnicami.

a— **Konsum alkoholnih pijač** v okolišu oddelka finančne kontrole v Škofji Loki, ki obsega občine Škofjo Loko, Staro Loko, Soro, Zimnec, Poljane, Javorje in Črni vrh, prikazuje za l. 1930 naslednje števila: Potočilo se je 246.764 l vina v vrednosti 3.701.460 Din, 86.961 l piva za 956.571 Din, 1478 l žganja za 88.680 Din, 567 l ruma za 28.350 Din, 14.512 l špirta za 943.280 Din in 872 l likerjev v vrednosti 47.960 Din, skupno tedaj 351.054 l pijač za 5.766.301 Din. Torej prav lepa vsota!

a— **Velika podpora tekstilni šoli**. Opetovano se je za naglašalo, da bo mogoče razvoj tekstilne šole v Kranju le tedaj, ako jo bo industrija tudi gmočno podpirala. Tekstilni odsek Zveze industrijcev je o tem že večkrat razpravljal, na zadnji seji se je na predlog g. Maksa Horowitza, ravnatelja Jugočeške, sklenilo, da je dolžan vsak član Zveze plačati za leto 1931. za vsak tkalski stroj, ki ga ima v obratu, znesek 10 Din. Ker je danes v Dravski banovini v obratu okoli 5.000 stolov, bo znašal prispevek za leto 1931. 50.000 Din, kar bo za začetek lepa podpora.

a— **Ustanovni občni zbor CMD**. Pred dnevi se je vršil v gimnaziji ustanovni občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je združila moška in ženska podružnica.

a— **Vodovodni odbor**. V ponedeljek bo prva redna seja vodovodnega odbora v tekočem letu. Na dnevnem redu je predvsem računski zaključek za leto 1930.

a— **Dražba gramoza**. V ponedeljek ob 9. dopoldne se bo vršila v pisarni cestnega odbora, hotel »Nova pošta« javna dražba gramoza, in sicer za banovinsko cesto: Tacen - Smlednik - Trboje - Kranj, in sicer od Hratja do Čirčič in za banovinsko cesto Naklo - Kokrica - Senčur. Pogoji se zvedo pred dražbo.

a— **Dražba lova**. V četrtek se je vršila na tukajšnjem sreskem poglavarstvu dražba lova občine Mavčiče. Izdražil ga je stud. iur. I. Lenček iz Škofje Loke za 13.005 Din.

a— **Kino predvaja danes ob 16., pol 19.** in pol 21. zvočni film »Nežni sorodniki«. V ponedeljek zvečer se predvaja še enkrat nemi film »Kraljica planine«.

a— **Vzorna ureditev sokolskega letnega telovadišča**. Pod vodstvom skrbnega društvenega gospodarja brata Štebeka se je te dni spalniralo sokolsko letno telovadišče v vsem svojem obsegu. Na jugovzhodni strani telovadišča se je zasadila živa meja s španskim bezgom in divjimi vrtnicami.

a— **Konsum alkoholnih pijač** v okolišu oddelka finančne kontrole v Škofji Loki, ki obsega občine Škofjo Loko, Staro Loko, Soro, Zimnec, Poljane, Javorje in Črni vrh, prikazuje za l. 1930 naslednje števila: Potočilo se je 246.764 l vina v vrednosti 3.701.460 Din, 86.961 l piva za 956.571 Din, 1478 l žganja za 88.680 Din, 567 l ruma za 28.350 Din, 14.512 l špirta za 943.280 Din in 872 l likerjev v vrednosti 47.960 Din, skupno tedaj 351.054 l pijač za 5.766.301 Din. Torej prav lepa vsota!

a— **Velika podpora tekstilni šoli**. Opetovano se je za naglašalo, da bo mogoče razvoj tekstilne šole v Kranju le tedaj, ako jo bo industrija tudi gmočno podpirala. Tekstilni odsek Zveze industrijcev je o tem že večkrat razpravljal, na zadnji seji se je na predlog g. Maksa Horowitza, ravnatelja Jugočeške, sklenilo, da je dolžan vsak član Zveze plačati za leto 1931. za vsak tkalski stroj, ki ga ima v obratu, znesek 10 Din. Ker je danes v Dravski banovini v obratu okoli 5.000 stolov, bo znašal prispevek za leto 1931. 50.000 Din, kar bo za začetek lepa podpora.

a— **Ustanovni občni zbor CMD**. Pred dnevi se je vršil v gimnaziji ustanovni občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je združila moška in ženska podružnica.

a— **Vodovodni odbor**. V ponedeljek bo prva redna seja vodovodnega odbora v tekočem letu. Na dnevnem redu je predvsem računski zaključek za leto 1930.

a— **Dražba gramoza**. V ponedeljek ob 9. dopoldne se bo vršila v pisarni cestnega odbora, hotel »Nova pošta« javna dražba gramoza, in sicer za banovinsko cesto: Tacen - Smlednik - Trboje - Kranj, in sicer od Hratja do Čirčič in za banovinsko cesto Naklo - Kokrica - Senčur. Pogoji se zvedo pred dražbo.

a— **Dražba lova**. V četrtek se je vršila na tukajšnjem sreskem poglavarstvu dražba lova občine Mavčiče. Izdražil ga je stud. iur. I. Lenček iz Škofje Loke za 13.005 Din.

a— **Kino predvaja danes ob 16., pol 19.** in pol 21. zvočni film »Nežni sorodniki«. V ponedeljek zvečer se predvaja še enkrat nemi film »Kraljica planine«.

a— **Vzorna ureditev sokolskega letnega telovadišča**. Pod vodstvom skrbnega društvenega gospodarja brata Štebeka se je te dni spalniralo sokolsko letno telovadišče v vsem svojem obsegu. Na jugovzhodni strani telovadišča se je zasadila živa meja s španskim bezgom in divjimi vrtnicami.

a— **Konsum alkoholnih pijač** v okolišu oddelka finančne kontrole v Škofji Loki, ki obsega občine Škofjo Loko, Staro Loko, Soro, Zimnec, Poljane, Javorje in Črni vrh, prikazuje za l. 1930 naslednje števila: Potočilo se je 246.764 l vina v vrednosti 3.701.460 Din, 86.961 l piva za 956.571 Din, 1478 l žganja za 88.680 Din, 567 l ruma za 28.350 Din, 14.512 l špirta za 943.280 Din in 872 l likerjev v vrednosti 47.960 Din, skupno tedaj 351.054 l pijač za 5.766.301 Din. Torej prav lepa vsota!

a— **Velika podpora tekstilni šoli**. Opetovano se je za naglašalo, da bo mogoče razvoj tekstilne šole v Kranju le tedaj, ako jo bo industrija tudi gmočno podpirala. Tekstilni odsek Zveze industrijcev je o tem že večkrat razpravljal, na zadnji seji se je na predlog g. Maksa Horowitza, ravnatelja Jugočeške, sklenilo, da je dolžan vsak član Zveze plačati za leto 1931. za vsak tkalski stroj, ki ga ima v obratu, znesek 10 Din. Ker je danes v Dravski banovini v obratu okoli 5.000 stolov, bo znašal prispevek za leto 1931. 50.000 Din, kar bo za začetek lepa podpora.

a— **Ustanovni občni zbor CMD**. Pred dnevi se je vršil v gimnaziji ustanovni občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je združila moška in ženska podružnica.

a— **Vodovodni odbor**. V ponedeljek bo prva redna seja vodovodnega odbora v tekočem letu. Na dnevnem redu je predvsem računski zaključek za leto 1930.

a— **Dražba gramoza**. V ponedeljek ob 9. dopoldne se bo vršila v pisarni cestnega odbora, hotel »Nova pošta« javna dražba gramoza, in sicer za banovinsko cesto: Tacen - Smlednik - Trboje - Kranj, in sicer od Hratja do Čirčič in za banovinsko cesto Naklo - Kokrica - Senčur. Pogoji se zvedo pred dražbo.

a— **Dražba lova**. V četrtek se je vršila na tukajšnjem sreskem poglavarstvu dražba lova občine Mavčiče. Izdražil ga je stud. iur. I. Lenček iz Škofje Loke za 13.005 Din.

a— **Kino predvaja danes ob 16., pol 19.** in pol 21. zvočni film »Nežni sorodniki«. V ponedeljek zvečer se predvaja še enkrat nemi film »Kraljica planine«.

a— **Vzorna ureditev sokolskega letnega telovadišča**. Pod vodstvom skrbnega društvenega gospodarja brata Štebeka se je te dni spalniralo sokolsko letno telovadišče v vsem svojem obsegu. Na jugovzhodni strani telovadišča se je zasadila živa meja s španskim bezgom in divjimi vrtnicami.

a— **Konsum alkoholnih pijač** v okolišu oddelka finančne kontrole v Škofji Loki, ki obsega občine Škofjo Loko, Staro Loko, Soro, Zimnec, Poljane, Javorje in Črni vrh, prikazuje za l. 1930 naslednje števila: Potočilo se je 246.764 l vina v vrednosti 3.701.460 Din, 86.961 l piva za 956.571 Din, 1478 l žganja za 88.680 Din, 567 l ruma za 28.350 Din, 14.512 l špirta za 943.280 Din in 872 l likerjev v vrednosti 47.960 Din, skupno tedaj 351.054 l pijač za 5.766.301 Din. Torej prav lepa vsota!

a— **Velika podpora tekstilni šoli**. Opetovano se je za naglašalo, da bo mogoče razvoj tekstilne šole v Kranju le tedaj, ako jo bo industrija tudi gmočno podpirala. Tekstilni odsek Zveze industrijcev je o tem že večkrat razpravljal, na zadnji seji se je na predlog g. Maksa Horowitza, ravnatelja Jugočeške, sklenilo, da je dolžan vsak član Zveze plačati za leto 1931. za vsak tkalski stroj, ki ga ima v obratu, znesek 10 Din. Ker je danes v Dravski banovini v obratu okoli 5.000 stolov, bo znašal prispevek za leto 1931. 50.000 Din, kar bo za začetek lepa podpora.

a— **Ustanovni občni zbor CMD**. Pred dnevi se je vršil v gimnaziji ustanovni občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je združila moška in ženska podružnica.

Iz Francoskega instituta

Ljubljana, 18. aprila.

Snoči nam je profesor Vey predstavil predavateljico, gospo Cheymol, s Vukosavljevič, poročeno z znanim pisateljem Melanom V., sinom goriškega rojaka Stabila. Goslinja ima torej svaštvo tudi v Ljubljani. Gospa, že 8 let lektorica za francosko je v Beogradu, je z jasno in prikopno besedo očrtala telesni in dušni lik, sploh ves razkoj slikarja Delacroixa (1799—1863), močnega med drugim i radi stoletnice romantizma.

Ta nezakonski sin politika Talleyranda je podedoval neke vrline po darovitim očetu. O njem se je izrazil Corot: »D. je orel, jaz sem pa le škrjanec.« Vsestranski duh je bil ob svojih urah glasbenik, pisatelj, filozof, izvršen kramljavec. Pri njem je nje gov prijatelj Baudelaire bržkone dobil idejo, da »vonjave, barve in vzoki se strinja jo.« Čeprav je veljal za roman, prevratnič, je neumorni D. delal vztrajno, metodično, premišljeno. »Kdor zna urejati, ta je umetnik,« je dejal. Značilna je njegova domisljica: »Ako ne znaš narisati človeka v tem, ko pada iz 4. nadstropja na tlak, nisi za velike kompozicije.«

Poleg izvrstnega risarja vidimo v njem osobito mojstra kolorista, ki podaja cele orkestracije barv v strastnih, dramatsko razgibanih zasnutkih. Od mnogoterih podob (po obrazniški smrti jih je Hôtel Drouot postavil 6000 na dražbo) nam je

govornica prikazala najzanimivejšo. Delacroix je vplival zlasti na dekorativno umetnost, obenem pa ima velik pomen za vse duhovno življenje v Franciji. — D.

Bergantova mama

Ljubljana, 18. aprila.

Včeraj popoldne okrog 15.30 se je preselila v večnost ga. Marija Trillerjeva, doba br in plemenita Bergantova mama iz Trnovca. Dosegla je visoko starost 85 let in je doživela v teh dolgih letih marsikaj, kar ostaja za današnjo generacijo v pozabljenju.

Bergantova mama je bila po rodu iz Vrtačev pri Škofji Loki. Že davno pokojnim možem pa sta vodila staroznano gostilno »pri Bergantu« v Trnovcu. V tistih časih, ko sta pričela, je bilo Trnovce vse bolj preprosto, kraj starih korenin, domovina čolnarjev in ribičev, ki so se vsi ustavljali pri Bergantu s polnimi koši novic. Bergantova gostilna je slovela daleč okrog in vsakdo je spoštoval potrebnost in prijazno gostilničarico. Toda čas je tirjal svoje, tudi v Trnovcu se je marsikaj predrugačilo in Bergantova mama, ki je vodila gostilno čez 62 let, se je v trudnih očih goznila nazaj v preteklost, ki so ostajali daleč za njo. Ostala pa je trdna, bolehalo ni skoro nikoli, teklo je leto za letom, dokler se ni včeraj vlegla in zasnela za vedno.

Bodi ji ohranjen lep spomin, preostalim naše najiskrenejše soznanje!

LITJA. Seje davnih odborov za odmero pridobine davčnim zavezancem območja davčne uprave v Litiji bodo v času od 20. t. m. do vstetega 5. maja v prostornih davčnih upravah v Litiji, in sicer po razporedu, kakor je objavljen po pristojnih županstvih.

VISNJA GORA. Pretekli teden sta stopila v zakonski stan g. Košir Franc, bivši orožnik v Visnji gori, in gđc. Albina Dremelj, oba dobra člana zveze Sokola. Bilo srečno! — Prejšnjo nedeljo popoldne se je peljal na izprehod z novim žrebcom hlapec tukajšnjega posestnika Petra Groznika. Ko je vozil po cesti proti kolodvoru, se je baš mimo pripeljal vlak. Žrebec se je tega ustrašil in se splešnil spustil v dir. Voznik, sedeč na vozu, ni mogel ukrotiti drvečnega živali. Pri naglem sunku je hlapec omahnil in odletel z voza. Ljudje, ki so bili priča prizoru, so bili uverjeni, da se je zgodila velika nesreča. Pa ni bilo tako hudo. Res se je hlapec precej potekel, vendar ne opasno. Žrebec je drvel dalje in ga še ustavili ljudje na dvorišču sosednje hiše.

TRZISCE NA DOLENJSKEM. Pred velikončnimi prazniki smo zaključili gospodinjstvo čaj, ki ga je obiskovalo 20 deklet. Ker na naši šoli ni potrebnih prostorov, so bile čajnice pri kuhinji razdeljene v dva oddelka in je učiteljstvo dalo na razpolago svoje kuhinje. V maju nameravamo dekleta prirediti pod vodstvom sodelujočega učiteljstva izlet v Novo mesto. Obenem si bodo ogledala kmetijsko šolo na Grmu in gospodinjstvo šolo v Smihelu pri Novem mestu.

BELA CERKEV NA DOLENJSKEM. Dne 12. t. m. je priredila tukajšnja sokolska četa, ki je stara komaj 2 meseca, odhodni obratom rekrutom v prostorih brata starostar. Predvajala se je burka »Krojač Fips ali nevarni sosed«, ki je pri obilnem obisku zelo uspela. Vsi igralci so bili kos svojim nalogam, posebno brat Polja kot Fips in ga. Furlanova kot Polajka. Po burki so pevec zapeli nekaj lepo ubranih pesmi, kakor je brat starosta pojasnil občinstvu, da se Sokol ne priproti veriti in cerkvi, kar trdijo naši nasprotniki, ampak za ljubezen do naše lepe domovine Jugoslavije in do našega vladarja. Bratom rekrutom je naročil, naj zvesto služijo domovini in naj se po končani službeni dobi vrnejo med nas kot bratje k bratom. Prireditelj je bila prav lepa. Dragi bratje, krepko na sokolsko delo, da postane naša lepa Bela cerkev zopet bela, kakor je bila nekdanj!

RAJHENBURG. Krška sokolska gledališka družina, ki je bila ob priliki svojega gostovanja prejšnjo nedeljo z nenadno smrtjo br. Candra težko prizadeta in je iz pietete do pokojnika takoj v početku prekinila igranje, bo v oddolžitvi Rajhenburgu gostovanja pretek. nedeljo z nenadno smrtjo br. Golgotarja v režiji br. Bratkoviča. Opozarjamo občinstvo iz Rajhenburga, Se novega in okolice, ki je imelo zadnjo nedeljo kupljene vstopnice, da ima prihodnjo nedeljo pravico brezplačno zasesti iste prostore! V zamenjavo pa bo gostoval rajhenburski Sokol v soboto 25. t. m. v Krškem z igranje »Namišljeni bolniki«.

LASKO. V ponedeljek ob 20. se bo vršil izredni občni zbor tukajšnje Olepševalnega in tujsko-prometnega društva. Zaradi važnosti se vabi tako članstvo kakor tudi vsi interesi, osobito oni, ki nameravajo oddati šobe v sezoni, da se zborovanja gotovo udeležijo.

LASKO. Število prebivalstva je pokazalo le neznaten porast napram zadnjemu ljudskemu štetju. Skupno je bilo popisanih 1084 oseb, in sicer 503 moških in 581 žensk. Le neznatni porast prebivalstva ima svoj vzrok v ustavitvi obrata v bivši delniški pivovarni in Kamenitu, zaradi česar se je več družin izselilo. — Koncert, ki ga je priredil glasbeni odsek tukajšnje Sokola 11. t. m., je pokazal, da se naši mladi godbeniki lahko povsod pokažejo. Mladim godbenikom vse priznanje, društvom pa priporočamo, da se poslužijo pri raznih prireditvah tega res prvoravnega orkestra. — Za kritične nepravilnosti dela stroškov za modernizacijo banovinskih cest I. in II. reda je razpisala banska uprava za 17. t. m. komisijo za preizkušnje, katere rezultat je pokazal, da se prebravstvo zaveda ugodnosti te moderne pridobitve in so se prizadevali interesi v pretežni večini izrekli za prostovoljno plačilo na nje odpadlih prispevkov. — Moderno hladilnico je zgradil tukajšnji gostilničar in mesar g. Perdih. Hladilnica je opremljena z najmodernejšimi stroji.

GRIZE. Sokol Grize-Zabukovca je uprizoril v proslavo Finžgarjeve 60-letnice njegovega »Divjega lovca«. Življenje slavjenca nam je opisal br. Goršek. Igra je bila dobro naštrnjena. Videlo se je, da so se vsi igralci poglabili v svoje vloge in nam tako nudili užitek, katerega že dolgo nisi imeli. Uspeh so povečale v obilni meri tudi narodne noše deklet in fantov in ustrezajoča scenerija. Obisk je bil prav dober. Pohvalno je omeniti člane in članke žalskega Sokola, ki so se pridružili udeležili v lepem številu. Že v drugič pa smo z bridkostjo opazili odsotnost Zabukovčanov razen nekaj častnih izjem. Marljivim sokolskim delavcem čestitamo!

BRASLOVČE. Na 25. občnem zboru Posojilnice in hranilnice v Braslovčah je bilo sklenjeno, da se za revne šolarje v občini 3000 Din, za podružnico Sadjarskega in vrtnarskega društva v Braslovčah 300 Din in za kmetijsko tečaj v Orli vasi 100 Din. Hvala! — V nedeljo 19. t. m. ob 15. nameravala gasilno društvo Braslovčev s svojo Rosenbergovo motorno brigado in društvo Paska vsa z motoro Strojnih tovarn in livarn iz Ljubljane napraviti propagandno vajo v Letušu pri tovarni g. Gorčičarja. Gasilno društvo Letuš si namreč namerava nabaviti motoro in bo ob tej priliki proučilo učinkovitost izdelkov obeh tvornic. — V nedeljo se ustavi pri nas na turneji po Saleški in Savinjski dolini in vprizorijo na odru v Društvenem domu svojo akademijo maturantke ženskega učiteljskega iz Maribora.

ORLA VAS. V nedeljo 12. t. m. se je v društveni sobi »Zimzelena« v Orli vasi vršil ustanovni občni zbor sokolske čete. Lep uvodni govor je imel starosta br. Kronovšek Ivan ml., načelnik je župnega starosta br. Smertnika, župnega načelnika br. Cepina in župno načelnico s. Grudnovca, dalje br. Lušina, starosta Sokola v Braslovčah, in druge, kakor je govoril br. Smertnik o nalogah sokolstva. Predlagan je župni naslednji odbor: starosta br. Kronovšek Ivan ml., načelnik br. Kolšek, načelnica s. Jera Plaskanova, blagajnik br. Povše Jože, tainica s. Jera Plaskanova, prosvetar br. Jože Jarh, preglednik računov br. Plaskan Gvidon in Storman Josip. Imenovan odbor, ki je prav dobro izbran, jamči, da se bo sokolska četa prav lepo razvijala.

SV. PETER POD SV. GORAMI. Te dni se je pričela gradnja nove ceste preko klanca Srebrnika, ki naj bi omogočala lažji promet. Dosedanja cesta je vodila čez zelo strm hrib in ni bila le nevarna, ampak je v zimskem času onemogočala vsak promet, posebno avtomobilski. Odslej pa bo vodila cesta v obliki velike serpentine z enakomernim vzponom, tako da bo omogočen varen promet vozilom vseh vrst. Cesta bo dograjena v kakih dveh mesecih. Gradnjo ceste je prevzela stavbna družba »Probad«.

GOMILSKO. Naše šole februarja letos ustanovljeno sokolsko društvo je na belo nedeljo proslavilo 60-letnico pisatelja Finžgarja. V uvodu je akademik br. Šketa v lepem govoru orisal delovanje Finžgarja kot narodnega pisatelja. Govoru je sledila vprizoritev Finžgarjeve trojejanke »Razvalina življenja« v režiji prosvetarja Sokolskega upravitelja br. Sege. Igra je uspela prav dobro. Vsi igralci so se vživeli v svoje vloge, zlasti pa režiser v Urha, katerega bi ne mogel bolj pogoditi. Prireditelj je posetilo tudi mnogo ljudi iz sosednjih krajev, za kar jim srčna hvala. Vsaj zahvala in priznanje agnilnemu br. prosvetarju, br. starosti Košenini, br. podstarosti Hočvarju in vsem drugim članom, ki so pripomogli k tako lepemu moralnemu kakor tudi gmotnemu uspehu.

LOČE PRI KONJICAH. Z ljudskim štetjem smo gotovi. Popisovalcev je bilo sedem. Vseh, ki tlačimo mater zemljo v naši občini, nas je 1265. Moški smo s številom 587 v manjšini, ker je žensk 678. Nemški materni jezik je navedlo 25 oseb. Trije tukajšnji prebivalci niso našli državljanov. Gospodarstvo je pri nas 198, družin pa 284. — V letošnji zimi nam je dolgo ušec naredil ogromno škodo po sadovnjakih in drevesnicah. Uničil nam je čez 3000 dreves. Dobro bi bilo prijeti tega škodljivca za ušesa z radikalnimi odredbami. — G. sreski načelnik je imel z domačimi veljaki sestanke, na katerem so se vsestransko obravnavale težave, ki tlačijo našega kmetovalca. Govorilo se je pri tem tudi o združenju občin. Sreski načelnik je pred kratkim tudi izročil tukajšnjim oddelkom konvojnih odločitev. — Ker vinnogradniki ne morejo prodati vina, se po vrsti odvijajo vinotoci, da bi tako vsaj delno krili stroški za obdelovanje vinogradov. Sadna letina bo obilna, če ne bo vremenskih nezdov.

ROGAŠEVCI. Oktobra preteklega leta se je v naši vasi ustanovil Sokol. Kakor vsako novoustanovljeno društvo se mora tudi to boriti z denarnimi težavami. Člani in članice tolovajstvo v razredu osnovne šole pri Sv. Juriju. Več zanimanja za tolovajstvo je opaziti med člani kakor med članicami. Dekleta, ali boste res samo od strani gledale, kako druge tolovajstvo? Živahno je delovanje v dramskem odseku. V soboto 11. in v nedeljo 12. t. m. je društvo priredilo igranje »Domen«. Razveseljivo je, da je bila večina igralcev iz vseh vrst kmetijskih fantov in deklet, ki so prvič nastopili in res dobro igrali. Tako naprejš! Žal, da so nekateri fantje in dekleta primorani oditi na sezonsko delo v tujino. Tem nam velja klic: Na svidenje jeseni! Razočaralo pa nas je, da med igralci ni bilo nobenega fanta in dekleta iz Rogoševcev, nego so bili vsi iz Serdence. — Dne 13. marca je v bolnici v Murki Soboti umrl član upravnega odbora tukajšnjega Sokola Dolgov Konrad. Hrepenenje po domovini Rusiji mu je izpodredilo zdravje. Legel je in umrl. Naj bo bratu Rusu lahka prekmurska zemlja! Tudi pri nas se je pomlad zakasnila! Sv. Jurija, patrona naše farne cerkve, bodo najbrže pozdravile samo bukve s komaj mežikajočim popkovjem.

GOSPODARSTVO

Zanimivo nemško delo o našem kmetijstvu

Pri Paulu Pareyu v Berlinu je pravkar izšlo prav zanimivo delo: Agrarna ureditev in kmetijstvo Jugoslavije. Avtor knjige je dr. A. H. Holmann redni profesor in direktor inštituta za inozemsko kmetijstvo na kmetijski visoki šoli v Berlinu, izdalo pa je knjižno nemško državno ministrstvo za prehrano in kmetijstvo.

Uvodoma pravi avtor, da je bila naša agrarna reforma za rusko najbolj radikalna. Škodovala pa je precej jugoslovnskemu gospodarstvu, ker so se tako razbila privatna vzorna veleposestva. Ki so bila jedro napredka. V vsej vzhodni in južnovzhodni Evropi so razdelili po vojni 10 milijonov hektarov zemlje in sicer z malo odškodnino posestnikom ali pa kar brez nje. Posledice te prenežljene in nesmotrne reforme se kažejo danes, ko je padel relativni pridelek žita za 20% in število živine: govedu za 24%, svinji pa za 17%. Da ni že doslej vplivalo to še slabše na vse jugoslovnsko gospodarstvo, so po mnenju Holmanna v veliki meri preprečile vojne reparacije. Danes je država polna najmodernejših strojev in so mesta v naravnost in fantastičnem zaletu. Tam, kjer so bile nedavno le neznatne lesene hiše in barake, rasejo sedem nadstropne betonske stavbe kakor gobe po dežju. Tam, kjer so še nedavno idilično stopice kozje črede, nastajajo pravi ameriški Main Street. Nadeja se, da bo današnja vlada končno uredila agrarno reformo tako, da bo izplačala veleposestnikom v polni meri odvzeta posestva. V delu samem se avtor podrobno peča s vso uredbo naše države v geografskem, narodnostnem, sociološkem in kmetijskogospodarskem pogledu.

V zaključnem delu knjige pride do spoznanja, da je edini izhod jugoslovnskega kmetijstva v intenzivni živinoreji, ki bo sama porabila krmne žitarice (koruzo), ječmen in oves in bo izplačala namesto dosedanjih sirovih že predelane produkte. Seveda se mora kmetijstvo pri tem ozirati na zahteve svetovnega trga in na pr. opustiti svinje mangle (slavonske svinje za mast in priči za rejo mesnih svinj). Pri tem pa bo potrebno preurediti do dna ves obrat tako, da bo stopila pri svinjah na mesto dosedanjega ekstenzivnega krmiljenja — pašne — krmiljenje v hlevu. Zato na bo treba začeti z gojitvijo detelje in drugih krmnin rastlin. Nov način kmetijskega obrata bo tudi lahko zaposlil vse člane kmetijskih družin in odpravil preobljude države. Z ozirom na površino izrabljeno po kmetijstvu (Nutzfläche) trdi avtor, da je naša država tri do štirikrat bolj obilna kakor na pr. Danska.

Delo nemškega strokovnjaka, ki je do dobrega proučil solnce in tudi senčne plati našega kmetijstva kaže, da smo na pravi poti k izboljšanju tako težkega položaja našega kmetijstva. Prav posebno velja to za Slovenijo, kjer so se vodili strokovnjaki že pred leti vrgli z vso vneto na preorientacijo kmetijstva v smislu intenzivne in smotrene živinoreje.

Skupna prodaja kmetijskih pridelkov

V splošni kmetijski krizi se je vedno bolj občutila potreba po skupni prodaji kmetijskih pridelkov, da se izogne kmet posredovalce, ki imajo od kmetovanja dobiček, kmet pa le izgubo. Tu in tam so poskušali ustanoviti za razne panoge kmetijstva prodajne organizacije na zadržni podlagi. Vendar se pa iz različnih vzrokov niso vedno obnesle takšne zadržne prodajne organizacije, največkrat zaradi tega, ker niso imele sposobnega trgovskega izobraženega vodstva, ki bi znalo presoditi položaj na domačem, zlasti pa na inozemskem tržišču. Mnogo je bilo tudi krivo pomanjkanje potrebne kapitala, ki bi mogel le po izredno nizki obrestni meri zadostiti namenu zadruge. Zadnja leta se je ponavljala v različnih oblikah misel, naj bi Kmetijska družba kot stanovska zastopnica našega kmetijstva prevzela v roke tudi skupno prodajo kmetijskih pridelkov. Da se ni mogla družba kar čez noč zavzeti za to sicer prav potrebno delo, je jasno, saj se je zavedala, da bo čakajo prav iste težave, če bi nakupovala in prodajala pridelke na lasten račun. Da pa vendar najde nekak izhod iz težavnega položaja našega kmetijstva, je bil na seji glavnega odbora Kmetijske družbe 9. aprila soglasno sprejet naslednji predlog:

Kmetijska družba organizira v svojem delokrogu lombard kmetijskih pridelkov (kreditiranje vskladiščenega blaga) in izvede organizacijo za njihovo prodajo. Izvedbo tega načrta si zaimšlja odbor tako-le: 1.) Banovina, država, Hipotekarna banka, Poštna hranilnica, ali Narodna banka otvori Kmetijski družbi v Ljubljani kredit v iznosu 10 milijonov Din brezobrestno ali po največ 2 odstotka na leto, ki ga pa sme družba uporabljati samo za lombardiranje kmetijskih pridelkov. 2.) Kmetijska družba v Ljubljani jamči onemu zavodu, ki da posojilo, za vrnitev v celoti, če se ta posel lombardiranja ukine. 3.) Kmetijska družba vzame v lombard kmetijske pridelke na način, kakor bo to dogovorjeno po pravilniku, ki ga izdelata Kmetijska družba v Ljubljani in zavod, ki da kredit. 4.) Kmetijska družba skrbi za primerna skladišča in za organizacijo prodaje.

Ker zahteva ta predmet temeljitega obravnavanja in preudarka, je umestno, da skliče banska uprava čim prej amestno zastopnikov Kmetijske družbe in bansto uprave, ki naj to vprašanje temeljito prouči in poišče vire, oziroma ustanove, ki bi nudile za uresničenje tega načrta potreben kredit.

Kmetijska družba si zaimšlja poslovanje prodajne organizacije nekako tako-le: Lombard je zaimšljen tako, da bo vsak posestnik v jeseni, ko pospravi svoje pridelke, na oni del, ki ga je namenil za prodajo, lahko takoj dobil izplačanih 50 do 60 odstotkov vrednosti. Kmetijska družba bo na ta način zbrala podatke, koliko vsakega posameznega blaga imamo naprodaj in bo zanj poiskala kupca. Po prodaji bo pa lastniku izplačala ves še ostali znesek, ki se bo dobil za blago. Na ta način se bodo dosegle najugodnejše cene, ker se bo blago odajalo v velikih množinah brez posredovalcev. S prodajo ne bo treba tako siliti, ker bo prodajalec prejel že v naprej polovico vrednosti pridelkov, ki jih bo imel na prodaj, da bo tako lahko kril najpotrebnejše izdatke.

Velik je pomen zaimšl glavnega odbo-

ra Kmetijske družbe, da pomaga družba kmetu ne le s poukom, temveč tudi z delom pri najtežjem poslu kmetovanja, pri prodaji težko pridelanega blaga. Že samo zbiranje statističnih podatkov o količini razpoložljivih pridelkov je izredne važnosti za kmeta in trgovino. Pri prodaji sami pa je prav vse odvisno od sposobnega in spretnega vodstva, ki bo le takrat služilo svojemu namenu, če mu bo edina smernica za delo: Pomagati kmetu do čim boljših cen. Ko bo imel kmet denar, bo tudi naša obrt in trgovina oživel. Pomoč kmetu je važno zdravilo za našo slovensko gospodarsko krizo.

Samoupravne finance

Odslek za samoupravne finance ministrstva za finance je pravkar izdelal statistični pregled izdatkov in dohodkov samouprav v letu 1929. v primeri s prejšnjimi leti, ki ga je izdal v posebni knjigi. Ta statistika vsebuje zanimive podatke o razvoju naših samoupravnih financ. V prvi vrsti je v statistiki obdelano gradivo finančnega gospodarstva naših občin, in sicer ločeno po podeželskih občinah in mestnih občinah. Izdatki podeželskih in mestnih občin so se od leta 1926. do 1929. gibali naslednje (v milijonih Din):

Dohodki	1926	1927	1928	1929
podeželskih občin	576	559	577	646
mestnih občin	1293	1527	1681	1870

Kakor je razvidno iz gornje primerjave, so se v razdobju 1926—1929. izdatki občin v Jugoslaviji povečali od 1869 milijonov Din na 2516 milijonov Din, torej za 647 milijonov. To povečanje dohodkov in seveda tudi izdatkov je deloma posledica prevladitve gotovih izdatkov splošne uprave na breme občin in deloma posledica razvoja naših mest.

Izdatki podeželskih in mestnih občin so se v razdobju od 1. 1926. do 1929. povečali od 1842 na 2516 milijonov Din. Statistika vsebuje tudi podrobne podatke glede višine obinskih doklad in donosa teh doklad na neposredne davke. Doklade so bile 1. 1929. v posameznih primerih zelo visoke. Pri treh odstotkih podeželskih občin so presegle doklade celo 2000 odstotkov, največjo doklado pa je imela levorska občina, namreč nič manj kakor 12.830 odstotkov. Največja doklada mestnih občin je znašala 434 odstotkov.

Dohodki sreskih samouprav in bivših oblasti, ki so bile v oktobru 1929 preurejene v banovine, so bili zadnja leta naslednji (v milijonih Din):

Dohodki	1926	1927	1928	1929
sresov	57	64	68	65
oblasti	—	171	359	415

57 235 427 430

Tudi tu vidimo stalno naraščanje samoupravnih bremen, zlasti v letih 1928. in 1929. Pri dohodkih oblasti so upoštevani seveda le lastni dohodki brez državnih dotacij.

3 milijarde Din samoupravnih dohodkov

Skupni dohodki vseh samouprav, to je podeželskih in mestnih občin, sresov in oblasti so se povečali od 1900 milijonov Din v letu 1926., na 2996 milijonov Din v letu 1929., torej za skoro 1.1 milijarde ali za 58 odstotkov. Samo samoupravne doklade, trošarine in takse so znašale leta 1929. 1434 milijonov Din in kažejo vse leto naraščajočo tendenco.

Uradna insolvenčna statistika za mar. Po podatkih državnega statističnega urada je bilo v marcu v vsej državi 44 konkurzov (v febr. 33, v januarju 35) in 68 poravnalnih oklicev (v februarju 50, v januarju 55). Skupaj je bilo v marcu v vsej državi 112 insolventov nasproti 85 v februarju in 90 v januarju. Letošnje gibanje konkurzov je bilo v primeri s prejšnjimi leti naslednje:

	konk.	pris. por.	skup.
I. četrtl. 1928	266	—	266
I. » 1929	303	—	303
I. » 1930	227	—	227
I. » 1931	112	174	286

Skupno število insolventov je letos večje kakor lansko število konkurzov, toda ta primerjava nam ne daje še prave slike. Upoštevati moramo namreč, da je letos število insolventov v bivši Srbiji razmeroma nizko, dočim je bilo n. pr. 1. 1929 izredno visoko. Letos odpade preok 100 insolventov, to je več kakor ena tretjina samo na dunavsko banovino, druga tretjina (skoro 100) pa na savsko in dravsko banovino. Lani je v I. četrtletju na vse pokrajine izven bivše Srbije in Črne gore odpadlo le 81 konkurzov, predlanskim pa samo 46.

Poravnalna postopanje je uvedeno o imovini Franca Golita, trgovca v Bučah (poravn. upravnik dr. Skrinjar, odvnetnik v Kozjem; narok za sklep. poravnave pri okr. sod. v Kozjem 21. maja ob 9. rok za oglasitev do 15. maja) ter o imovini Ant. Fornara, vdove Eze Fornara, trg. v Celju, Glavni trg 15 (poravnalni upravnik odvnetnik dr. Ogrizek; narok za sklep. poravnave pri okr. sod. v Celju 11. maja ob pol 11. rok za oglasitev do 1. maja). — Potrjena je prisilna poravnava izven konkurza, ki jo je sklenil poravn. dolžnik Anton Čudež s svojimi upniki pri okr. sodišču v Celju. — Za razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi tvrdke I. Kostova narok. A. Pirš, trg. v Ljubljani, se dočeta narok na dan 8. maja ob 16. pri dež. sodišču v Ljubljani.

Avstrijska trgovinska pogajanja z Madžarsko in Jugoslavijo. Kakor poročajo z Dunaja, se bodo trgovinska pogajanja med Avstrijo in Madžarsko, ki so bila nedavno vnovič prekinjena, zopet pričela v maju. Pogajanja se še vedno vršijo na bazi prvotnega načelnega dogovora o tih preferenci. Kakor zatrjujejo, ne bo za žito in moko določena nikaka pogodbeni carina, tako da bo Avstrija lahko poljudno zviševala to carino. V prometu z Madžarsko pa bo dogovorjen poseben kontingent za žito v višini dosedanjega uvoza, za moko pa v višini 60 % uvoza zadnjega leta. Na ta uvoz se bo uporabljal ugodnostni sistem v obliki cenah kreditov in izvoznih premij. Glede živine je prav tako zaimšljen kontingent v višini 70—80 % dosedanjega uvoza madžarske živine. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, se bodo tudi pogajanja z Jugoslavijo pričela prihodnji teden, in sicer ne na Dunaju, temveč v Beogradu.

Tetaj za avstevansko varjenje v Celju. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI namerava prirediti v Celju tečaj za avstevansko varjenje. Vršil bi se 14 dni celodnevno v maju, to pa le pod pogojem, če

se bo prijavilo zadostno število udeležencev. Tetaj bi bil za začetnike, ako pa se prijavijo zadostno število že izurjenih varilcev, se bo vršil namesto začetniškega dopolnilni tečaj, v katerem se bo poučevalo in vežbalo samo kompliciraneje varjenje, osobito varjenje s plemenitejšimi kovinami. Obrtnike, obrtniške pomočnike in tovarniške kovinarske profesionalce, ki bi se želeli udeležiti tečaja, vabimo, da se nemudoma prijavijo ter navedejo, ali so začetniki, ali pa so že izvežbani v varenju, kje so se izvežbali in koliko časa varijo. Prijavo je poslati Obrtnemu društvu v Celju najkasneje do 28. t. m. V primeru, da bi ne bilo zadostnega števila udeležencev za celjski tečaj, se bo vršil tečaj za že izvežbane varilce v Mariboru. Prijavitelci naj zato tudi navedejo, ali bi bili pripravljeni v tem primeru obiskovati mariborski tečaj.

Prodaja raznega blaga se bo vršila dne 20. t. m. ob 9. dopoldne pri glavni carinarnici v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

Dobave. 24. t. m. se bo vršila pri kom. dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 15.600 kg črne čebule in 1650 kg olja. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri isti komandi.)

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 18. aprila.

Tudi minuli teden je bil na ljubljanski borzi devizni promet prav velik: znašal je 19.7 milijona Din nasproti 20.7, 18.1, 13.9 in 13.7 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Pri stabilnem in nespremenjenem tečaju devize Curih so zaradi mednarodne okrepitve švicarske franka tudi pri nas letaj deviz tekem tedna nekoliko popustili. Med efekti je prišlo do prometa v Kranjski industrijski družbi po 330 in v 2 % srbskih srečkah iz leta 1881. po 100.

Na zagrebškem efektivnem tržišču so se Vojna škoda vse teden držala na skoro nespremenjeni višini in se je trgovala po 423.5 — 424. Nekaj več zanimanja je bilo za dolarske papirje in je prišlo do zaključkov v 8 % Blairrovem posojilu po 93—93.5, v 7 % po 82.5 — 83 in v 7 % Seligmanovem posojilu Drž. hipotek. banke po 83.5 do 83.75. Nekaj prometa je bilo tudi v 6 % begluhkih obveznicah po 67.5.

Bančne vrednote so bile vse teden precej zanemarejene in je prišlo le do sporadičnih zaključkov po skoro nespremenjenih tečajih. Med industrijskimi delnicami se je Trboveljska več ali manj ustalila pri tečaju, ki ga je dosegla po zadnjem padcu ob koncu predhodnega tedna; trgovala se je po 305 — 307. Nekaj več zanimanja je bilo za delnice paroplovnih družb; Jadranska se je trgovala po 545 — 550 in Dubrovačka v početku tedna po 380, včeraj pa ni bilo več blaga izpod 425. Zaključki so bili še v Narodni šumski po 25, v Gutmannu po 126 — 130, v Sečerani po 290 — 296, v Slavoniji po 200, v Dravi po 235 in v Banici po 95.

Devize.

Ljubljana. (Prosti promet.) Amsterdam 22.825, Berlin 13.545, Bruselj 7.908, Budimpešta 9.9206, Curih 1095.6, Dunaj 7.9073, London

KRALJESTVO MODE

Moda za otroke

Največje veselje vsake matere je naba-va otroške garderobe. Tukaj ji je dana lepa možnost, da izrazi svojo materinsko ljubezen. In kjer govori poleg krojaške spretnosti tudi srce, mora nastati nekaj izredno lepega. Kajti vsaka mati želi oblačiti svojega otroka sicer praktično, a vendar čim bolj mikavno in okusno, tako da je skrb za otroško garderobo z leti ustvarila posebno, zanimivo »modo malihe«.

Najvažnejše pravilo je izrazita enostavnost. Preobložena ali komplicirana otroška obleka se ne da dobro čistiti in nasprotu je higijenskim prepisom. Tudi prevladuje jo letos v tem oziru živobarvni komadi, saj je znano, da otroci ljubijo sveže barve in jim medlobarvne obleke nikdar trajno ne ugajajo. Navzlic temu je nevtralna barva vsakih potrebna, n. pr. pri šolski obleki.

Glavno pa je, da se morejo otroci neovirano gibati. Zato mora biti obleka komodna in neobčutljiva. Kroj posameznih komadov se ravna seveda po njih uporabi. Pričnimo s šol obleko! Ideal šolske obleke je komad neobčutljive barve, ki po vsakem strapanju čedno izgleda in se nikdar ne zmečka. Tem pogojem popolnoma vstrežajo razne pletene obleke, ki se dajo razen tega tudi brezhibno čistiti. Obleke iz jersey-a v nevtralnem tonu živahno učinkuje-

jo zaradi svojih progastih vzorcev, za dečke pa dobimo čedne obleke iz jersey-a, s kratkimi hlačami in prepasano bluzo (zadnja slika).

Prozorno pleteni lahki pullover na prvi sliki je najboljša oblačila za sport in izlete, srčkana obleka iz barvastega životca pa izredno ugaja malim deklicam in se je izkazala praktično in jako trpežno (prva slika).

Razen tega je za dečke in deklice priporočljiva obleka iz močnega platna, ki se čez noč opere in posuši, tako da jo morejo otroci najbolj izkoristiti.

Za svečane priložnosti pridejo v poštev posebni komadi. Deklici se ljubko poda pastelno-barvna obleka iz batista. Model na naši sliki prikazuje široko zvončasto krilce na ravnom životu, ki ga krasi ovratnik in obliki kepa, obrobjen z vencem nežnih cvetic. Deček je najbolj »eleganten« v temni mornarški obleki, ki sestoji iz ohlapnih dolgih hlač in ravne jopice. Namestu bluze se nosi zdaj lehak poletni sweater svetle barve (srednja slika).

Iz naše slike razvidimo, da je dečja garderoba popolnoma urejena, če sestoji iz treh različnih komadov, kajti otrok vsaki obleki kmalu doraste. Zato je preobilna garderoba pri otrokih brez pomena.

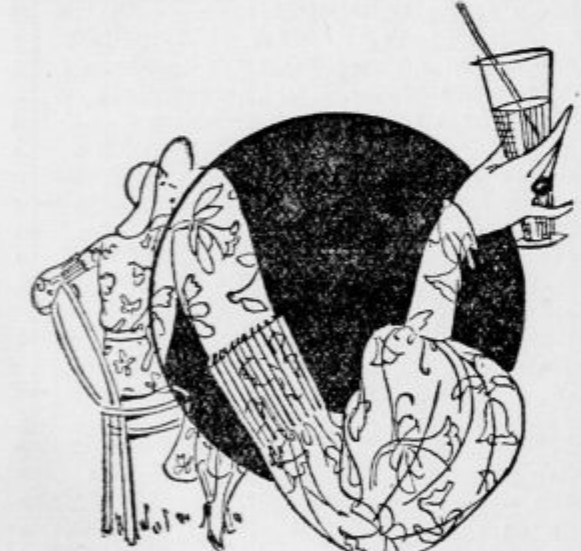
Naša konfekcija oblačil najfinejše!

DAMSKI PLAŠČI, OBLEKE, POVRŠNIKI IN OBLEKE ZA GOSPODE. V KVALITETI, IZVEDBI IN V NIZKIH CENAH NENADKRILJIVA!

Drago Gorup & Co., Miklošičeva cesta št. 16, I. nad.

Domisljija poletne mode

se nam razodeva v novih rokavih, ki se ravna po starejših vzorcih in deloma podarjajo budermajske motive. V bistvu

gre za širok balonast rokav, ki pa je v gornjem delu tako prevelik, da nastanejo tako zvane »orgijice«, ki podajajo roki iz-

redno vitkost. Rokav se blizu zapestja zo- pet zoži, ki na ta način zelo gračnoso učinkuje. Rokavi te vrste pridejo v poštev zlasti za obleke iz vzorčaste svile.

Nevestin šopek

nima več stiliziranega značaja kakor prej- nja leta, temveč sestoji iz rahlo prevezanih običajnih cvetic. Letos so v modi narcise, ki z oranžnimi prašniki in zelenimi stebel-

lo pokopali so jo. Njo! V to jamo! Zbežal sem in taval po ulicah. Drugi dan sem odpoval.

Včeraj sem se vrnil v Pariz. Ko sem stopil v posteljo sobo, ko sem zagledal najino najino in se oziral po sobi, me je popadla divja bol in le malo je manjkalo, da se nisem vrgel skozi okno. Nisem mogel strpeti v tej sobi, kjer je vsaka stvar pričala o njej. Zagrabil sem klobuk in hotel oditi. Ustavil sem se pred zrcalom, ki si ga je bila obesila, da je opazovala v njem svoje toalete. Nenadoma sem obstal pred tem zrcalom, ki je že tolikokrat odbijalo njeno sliko, da bi jo bilo moralo že ohraniti. Tako se mstal pred steklom, pred globokim, praznim steklom, ki je nekaj vendar prav tako vpiljal njeno sliko kakor zdaj moj strastni pogled. Zdelo se mi je, da sem vzljubil steklo — dotaknil sem se ga — bilo je mrzlo, ledeno mrzlo! Blagor človeku, čigar srce je enako zrcalu, ki odbija vse, ki po- zabi vse, kar se je nekaj zrcalilo v njem! Moj Bog, kako trpim!

Zapustil sem hišo in nehoti, podzavestno odšel na pokopališče. Našel sem njen grob in križ z napisom: »Ljubila je, bila je ljubljena in je umrla.«

Tu dobi torej trohni! Strašno! Zahtel sem in se sklonil k zemlji. Dolga, dol-

ga efektno kontrastirajo s belino nevestine poročne opreme. Šopek je običajno preve- zan s širokim trakom iz belega atlasa.

Vprašanja in odgovori

2. Z. Trbovlje. Ako se javijo bolečine med iztrebljanjem, ne more biti to nor- malno, ker normalne funkcije telesa ne povzročajo nikakih bolečin, nasprotno je bolečina naravno opozorilo, da je nastala v delovanju organov motnja. Da bi iz- hajale one bolečine iz želodca, je sicer možno, a malo verjetno, najbrže izvirajo iz organa, ki leži precej visoko zgoraj v trebušni duplini. Najboljše kar vam moremo svetovati je, da Vas par dni v bol- nici opazujejo in s preiskavo in Röntgenu i. dr. ugotovijo pravi vzrok onih bolečin. Zelo nujen bi bil sprejem, če ste že stari kakšnih 40 let in ako ste v zadnjem času hujšali. — **Ozaona.** Poskusiti bi bilo po- novno injekcijsko kuro s polivalentno vakcino (Perez), v nosni duplini morda še izpiranje z Rivanolom, na vsak način pred tem pa še pregled krvi na WaR. — Za ob- javo so na razpolago: Zdravniški Vestnik v Ljubljani, Ljenciški Vjesnik v Karlovcu, Medicinski Pregled in Srpski Arhiv za ce- lokupno lekarnstvo v Beogradu, ev. Jugosl. Veterinarski Glasnik v Beogradu. — **G. H. A. v K. Ad 1.** Na rast telesa se lahko vpliva najumestnejše s telovadbo in je šolska telovadba z dvema tedenskima urama naravnost malenkostna. Če žrtvujemo 1 uro dnevno, smo to dolžni že svojemu zdravju. Drugeče nikakih skrbí. **Ad 2.** Takšne bolečine na desni strani prs pri napornejšem fizičnem delu najbrže po- vzroča vnetje prsne mreže. V Vašem slu- čaju pa tožite tudi o pogostem pljuvanju. Če je to le razvada in izpljuvate navadno slino, ne bo nič hudega, ako pa bi bil plju- nek gnojen, morate čimprej k zdravniku. Za enkrat bi solčenje in kopanje odsve- tovali, če ni zdravniško ugotovljeno, da so Vaši dihalni organi v redu. **Ad 3.** Za mu- tiranje je še čas. **Ad 4.** Nam ni znano, če uničuje tobaci dim bacile tuberkuloze in je to tudi popolnoma irelevantno, to pa sigurno vemo, da uničuje nikotin bolna pljuča. Če bi hotel kdo svojo jetiko ugo- nobiti s kajenjem, ne bi mogel speljati te kure do konca, ker bi že med kuro umrl. **Ad 5.** Glej pod 2. — **G. S. A. v Lj.** Blju- vanje, pomanjkanje apetita, bel jezik, ev- zasne temperature pri bolniku, ki se mu hvali in mu je želodec napet in na pritisk občutljiv, so povečini znaki akutnega že- lodčnega katarja. To je res, da je temu vzrok pogosto groba napaka v dieti. — **Anestezija.** Operacija, ki ste jo videli v filmu, je bila izvršena po lumbalni ane- steziji, kakor imenujemo vbizganje kov- kaina ali njemu sorodne spojine v hrbe- tnjaški kanal, da ondi deluje na osrednje živčevje (hrbtenni mozeg), da postanejo vsi organi neobčutljivi, ki prejemajo svoje čutne živce iz nižjih odsekov mozga. Prav tako bi se mogla izvršiti amputacija noge. — **Obup.** No, tako hudo pa ni, da bi moglo to upravičiti Vašo značko. Če je že od početka tako, je najboljšje, da Vas v Vaši bolniški blaginji upotijo do speci- jalista-nevrologa, ker je vse to nastalo na živčni podlagi zaradi zvišane razdraženo- sti Vašega živčevja. Ne oklevajte in ne postanite hipohonder, ker se bo dalo vse popraviti, ampak eno ali dve kuri boste morali že napraviti. — **Alvan.** Vaše tež- koče (glavobol, šumenje v ušesu, meglja pred očmi itd.) se dajo razlagati iz ev- vnetja srednjega ušesa. Še bolj verjetna bi bila ta bolezen, če bi se pridružile bo- lečine tik za ušhem, ako po vrhu še trpi sluh. Tu nastane nepregledna škoda, če bi hoteli to zdraviti kar doma, kajti vnetje iz srednjega ušesa se širi do bližnjih mož- ganskih kož in je zelo opasno. Pojdite k svojemu zdravniku, da vam pregleda uho in vam svetuje najprimernejše. — **G. S. R. K. v V.** Vaši starosti se bo zdrav- ljenje ranjene noge že malo zavlačevalo, ampak to, kar pripovedujete o drugi nogi ne more biti v zvezi s prejšnjo poškodbo. Zatekanje spodnjih okončin povzroča po- gosto srčna ali ledvična bolezen, zatega- delj je na mestu preiskava urina in osebni pregled, če funkcionirajo normalno nave- deni organi. Ako imate bolečine v križu bo to govorilo bolj za spremembo v led- vicah. Z mažami ni mogoče kaj doseči.

Predvajanje filma o raku in predavanju g. prof. dr. Djordja Joanovića sta imela popoln uspeh, da se je vzbudil tudi v jav- nosti interes za raka, ki je v naših krajih takoj za tuberkulozo najopasnější bo- lezen. Kakor se mora vsaka borba organizi- rati, se mora tudi v tem slučaju voditi skupen boj. Zdravništvo je vezano na naj- izdatnejšo pomoč javnosti. Za to borbo se danes v mestni posvetovalnici ustanov- lja jugosl. društvo za proučevanje in zati- ranje raka in je vsakdo vabljen in pokli- can, da po svojih močeh prispeva. Sledimo vzgledom drugih kulturnih držav!

PRISTOPITE

k jugoslovanskemu društvu za proučeva- nje in zatiranje raka, pododbor Ljubljana.

Kino

Koča v pragozdu

V naslednjem popisuje Rut Schoedsack, žena režiserja, ki je vrtel živalski ep »Rango«, svoje doživljanje v džungli.

Naš dom v pragozdu na Sumatri je bila leto dni majhna koča. Stala je na kolih, ki so jo dvigali 3 m nad zemljo. Ta višina je bila potrebna, da nas je ščitila pred ti- gri, kajti te zveri so strah človeka in ži- vali v džungli.

Ce pa smo bili zaščiteni pred tigri, ni bilo sredstva proti opicam. Kadar nas ni bilo doma, so nas obiskovale v celih tro- pih. Za zabavo so premetavale bomo pohi- štvo našega prebivališča. Seveda so tudi marljivo plenile po naši shrambi za živila. Lahko si mislite, kako mi je krvavelo srce, ko sem se vračala domov z dela in našla kočo v neredu. Čim pa je kdo odprl vrata, so se živali z vreščecimi glasovi zapodile v svobodo.

Bile pa so še druge nadloge. Tropski dež je škafoma lil skozi strop iz palmovih li- stov. Tla so bila podobna močvirju. Kadar je torej deževalo, sva imela dovolj dela z močemo. Morala sva platiti vodo iz koče in odkopavati blato od kolov, katere je zasul dež z zemljo.

Razmeroma najmanj opravka mi je daja- la kuha. Glavna živila so rasla na dreve- ših. Našli smo enaindvajset vrst banan, tri- deset vrst jagod in mnogo drugih sadežev.

Naš jedilni list so izpopolnjevale konzerve in jaja. Jabolka z jačeno kremo in krom- pir so bila naše najljubše delikatese. V po- gledu kuhe je bilo treba marsikaj iznajti. Knjiga o kuhinji v džungli še ni napisana.

O lepotilih ni, da bi govorila. Ker pa je nisem hotela zanemarjati svoje vnanosti, vem vzela s seboj dozo pudra. Končala je žalostno ob neki priliki, ko sva bila z mo- žem z doma in so obiskale kočo opice.

Sicer je bilo življenje prijetno. Vstajali smo ob štirih zjutraj, ko so se začeli oga- štati peveci in druge živali v džungli. Po tej uri ni mogoče v pragozdu misliti na spanje. Dosti dela smo imeli z moskiti, ki smo se jih branili na vse pretege. Bili smo se jih tembolji, ker prenašajo malarijo. Če se po- vem, je znašala temperatura čisto 50 do 60 stopinj, da so divje ptice in druge živali dostikrat izpodjedale temelje naše koče, mislim, da sem napisala dovolj. Človek se tudi v pragozdu ne zabava, ampak bori za življenje, ki ni v džungli nič prijetnejše kakor v civiliziranem svetu. Drugače so le njegove oblike.

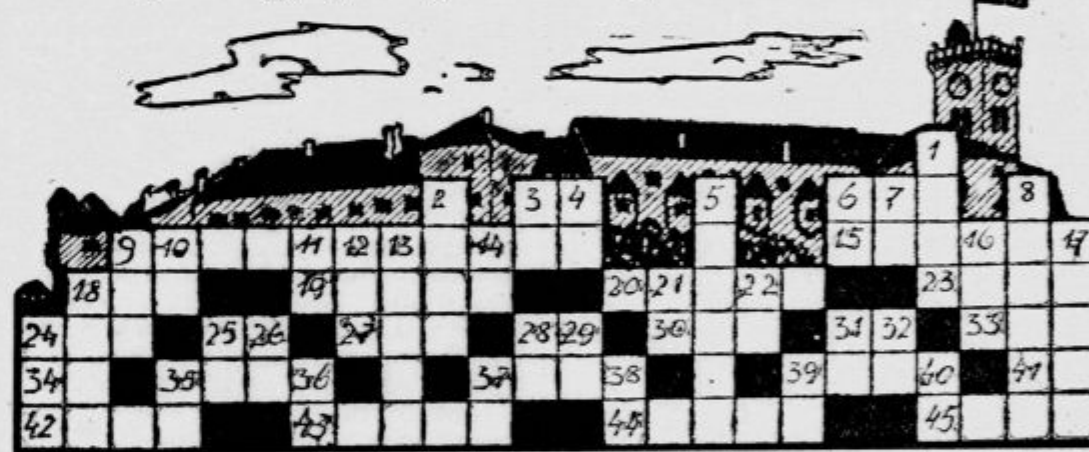
Vaš mož

se vam lahko izneveri.

ako ne pazite dovolj na nego svojega te- lesa in ako ta ni dovolj privlačna. Pozna- na, milovonjiva sol za izpiranje (Isa Spil- salz) vam pomore, da ostanete vedno zdra- va, sveža in mladostna, ako se redno nje poslužujete za svojo intimno toaleto. 346-1

Spominjajte se slepih!

Križaljka „Ljubljanski grad“

Besede pomenijo:

Navpično: 1. planet; 2. februar (češko); 3. kem. znak za prvinjo; 4. egiptsko božan- stvo; 5. sundski otok; 6. kratica; 7. ali (francosko); 8. ara (hrvatsko); 9. reka v Zetski banovini; 10. kratica društva za obrambo Jadrana; 11. francoski spolk; 12. kratica za jug. nogometno zvezo; 13. srbsko ime za Atene; 14. veznik; 15. silen; 17. razvalina Lambegarjevega gradu; 18. orodje za koš- njo; 21. kemijski znak za prvinjo; 22. vez- nik; 24. začimba; 25. predlog; 26. osebni zaimek; 28. veznik; 29. števniki; 31. kratica; 32. protivni veznik; 35. predlog (hrvatsko); 36. igralna karta; 37. kazalni zaimek; 38. veznik; 39. vzklík; 40. oblika pomožnega glagola.

Vodoravno: 3. zemljiška mera; 6. abesin- sko visočje; 9. znana reka; 15. grad na Dp-

lenjskem; 18. začimba; 19. moško krstno ime; 20. središče žrebalske obrti na Go- renjskem; 23. veter; 24. riba roparica; 25. vzklík; 27. mlečni izdelek; 28. francoski ne- določni spolk; 30. kaže čas; 31. kratica; 33. vprašalnica; 34. del voza; 35. reka v Vr- baski banovini; 37. jezero v Afriki; 39. ži- so; 41. kvartaški izraz; 42. reka v CSR; 43. ptica; 44. reka v Afriki; 45. mesto v Alže- riji.

Rešitev križaljke „Labod“

Vodoravno: 2. st; 3. bob; 6. Osluševci; 8. tt; 9. rog; 12. le; 13. jd; 15. brana; 17. Antarktika.

Navpično: 1. Klisten; 2. Sotla; 3. burja; 4. oš; 5. bel; 7. irak; 10. ona; 11. Ga; 14. Dr.; 15. bt; 16. ri.

Guy de Maupassant:

Mrtva

Blazno sem jo ljubil. Nočem vam pri- povedovati o ljubili ljubezni. Ljubezen je zmerom enaka. Srečal sem jo in jo vzljubil. To je vse. Leto dni sem jo lu- bil, blaznel sem v njenih objemih in vonj njene obleke, zvok njenih besed me je opajal, da sem pozabil na dan in noč, da nisem več vedel, ali še živim na tej suhoparni zemlji ali ne.

In potem je umrla. Kako, tega ne vem, ne spominjam se več. Nekega de- ževnega večera je prišla premočena domov in drugi dan je kasljala. Morala je leči. Kaj se je potem zgodilo — ne vem. Prišli so zdravniki, napisali re- cepte in odšli. Prišla je strežnica. — Njene roke so bile vroče, čelo ji je ža- relo in njen pogled je bil kalen. Pogo- varjala sva se. O čem? Ne vem več — pozabil sem vse, vse! Umrla je. Spomi- njam se se njene poslednje vzdih- lica, tega slabotnega, zadnjega vzdih- la. Strežnica je zastokala; razumel sem jo.

Več ne vem. Prav nič več. Prišel je duhovnik in je dejal: »Vaša ljubica...« Zdel ose mi je, da jo psuje, in vrgel sem ga ven. Za njim je prišel drugi. Zjokal sem se, ko me je jel tolažiti.

go sem ostal tako. Opazil sem, da pri- haja noč. Vzbudilo se mi je blazno po- željenje, poželenje obupanega zaljub- lenca. Hotel sem še to noč, to zadnjo noč prebiti na njenem grobu, da se iz- jočem. Toda zapazili bi me in me spo- dihi. Uporabil sem zvijačo. Vstal sem in hodil sem ter tja po tem mestu mrtvih. Blodil sem... Kako majhno je vendar to mesto v primeri z mestom živih. In vendar je polaj obljudeno. Mi potrebuje- mo visokih palač, čest, toliko prostora za rod, ki pije studenčnico, ki srka vino vinogradov in je kruh poljan. — In za vse te generacije mrtvih, za vso to lestev človeštva, ki pelje do nas, zadošča taka malenkost, kos polja, sko- raj nič! Zemlja jih sprejme vase in pozabljenje jih objame.

Na koncu pokopališča sem opazil tra- to, pod katero spijo davno umrli rodovi in kjer trohino križi, kjer bodo jutri pokopali nove mrličke. To je žalosten, krassen vrt, kjer cveto vrtnice in se dvigajo visoke, mračne ciprese. Sam sem bil, čisto sam. Stopil sem za zeleno ci- preso in se skrli med gostimi, temnimi vejami. Čakal sem, oklepajoč se dre- vesa kakor brodolomec...

Dolgo sem taval okoli. Nisem je več našel. Korakal sem naprej, butal z ro- kami in nogami, s prsi in celo z glav- ob grobove, da bi jo našel. Tipal

sem okoli kakor slepec, tipal po kam- nih, križih, ograjah in ovenelih vencih. Čital sem s prsti napise. Kaka noč, strašno, kaka noč! Nisem je našel. Strah me je bilo stopati med grobovi. Sami grobovi! Vse na okoli sami gro- bovi! Noge me niso mogle več nositi, vsedel sem se na grob. Slišal sem, ka- ko mi bije srce, a slišal sem še nekaj drugega! Oziral sem se. Kako dolgo sem tako sedel, ne vem. Onemel sem od strahu, groza me je omamila, pri- pravljen sem bil, da zavpijem, da umrem. Nenadoma se mi je zazdelo, da se plošča pod menoj premika. Resnično, premikala se je, kakor da bi jo nekdo privzdigoval. Odskočil sem v stran in videl, kako se vzdiguje kamen; prika- zal se je mrlič, okostje, ki je s skrivne- nim hrbtom vzdigovalo kamen. Videl sem to, vključ temni noči. Na križu sem čital besede:

Tu počiva Jaques Olivand, umrl je, ko mu je bilo 51 let. Ljubil je svoje, bil je dober in pošten. Naj počiva v miru!

Tudi mrtvec je čital svoj napis. Nato je pobral oster kamen in odkrutil na- pis. Strmel je s praznimi očmi na me- sto, kjer so bile besede in s konico ko- sti, ki je bila nekoč njegov kazalec, je napisal svetlikajoče črke:

Tu počiva Jaques Olivand, umrl je, ko mu je bilo 51 let. S svojo trdosrč-

nostjo je pospešil smrt svojega očeta, mučil je svoje otroke, goljufal svoje so- sede, kradel, kjer je imel priliko, in umrl kot propalica.

Ko je to napisal, je nepremično str- mel v svoje delo. In ko sem se ozrl, sem opazil, da so vsi grobovi odprti; mrtveci so bili prišli iz njih, da bi po- pravili lažne napise. Spoznal sem, da so bili vsi krvniki svojih bližnjikov, da so bili nepošteni, obrekovaki, hinavci, tatovi in goljufi vsi ti vzorni soprog, ti dobri očeti, ter čiste dečke, vsi ti, ki so bili nekoč pošteni jake. Vsi so hkratu pisali na pragu svojega večnega stanu to neumisljeno in sveto resnico, ki je na zemlji nihče ne pozna. Pomislil sem, da mora tudi ona pisati na svoj grob. Ni me bilo več strah. Tekel sem mimo odprtih grobov in okostnjakov k njej, v prepričanju, da jo bom našel. Spo- znal sem jo iz daljave, ne da bi videl njen obraz. Na križu, kjer sem prej čit- al: »Ljubila je, bila je ljubljena in je umrla« so se lesketale besede:

»Nekega dne je odšla, da bi prevara- la svojega ljubčka; prehladila se je in umrla.

Drugo jutro so me našli nezavestne- ga na njenem grobu.

(Poslovenil H. D.)

Marcel Ray:

Francija in avstrijsko-nemški blok

Ne vem, če se v Nemčiji prijatelji miru in branili politike evropskega zblizanja popolnoma zavedajo nesrečnega dojma, ki ga je povzročila v Franciji objava načrta za carinsko zvezo med Avstrijo in Nemčijo. V Franciji in v mnogih drugih državah je narodni instinkt, ki se zelo redko moti, spoznal v avstrijsko-nemških pogajanjih pojav onega »aktivizma«, ki je v modi od Hitlerjevega uspeha v Berlinu. Aktivizem ni nič drugega nego »visoka politika« izpred vojne, ki je skušala pokvariti ravnesilje in prisiliti ter oplasti nasprotnika potom nepredvidenih zvez.

Toda Evropa je že sita te visoke politike, za katere polom še vedno plačuje račune. S težavo je napravila poskus nove politike, ki obstoja v tem, da se prepreči vsakršna presenečenja in hipne spremembe. Diplomatskih uspehov se boji ravno tako kakor diplomatskih nesuclov. Za ozdravljenje in svjo reorganizacijo bi rabila dolgotrajen mir, tekem katerega naj se ne bi zgodilo nič, o čemer bi se zainteresirane stranke ne bile že v naprej dogovorile. Toda glej, naenkrat pride berlinska vlada z eno najsamostojnejših iniciativ zadnjih desetih let, ne da bi se samo za trenutek spomnila, da bi bilo treba predhodnega sporazuma, kaj je umestno in kaj neumestno. Takšen sporazum je v ostalem pravilo celo v običajski politiki, ako gre za premetevanje katerega vodnjaka ali pa zgraditev nove tramvajске proge.

Moj odlični prijatelj Georg Bernhard je nastopil odločno kot zagovornik Brünninga in Curtiusa in prevzema polno jamstvo za čistost njune namere. Dokazuje nam, da se prav po nepotrebnem razburjamo; da avstrijsko-nemški načrt nima političnega značaja; da so imeli pri njem voditelji Nemčije pred očmi samo interes Evrope in interesa Nemčije; da postavljajo poleg Briandovega sistema le drug način evropske organizacije, za kar imajo polno pravico; da pa sicer njihov načrt ni nič več ko samo načrt, ter da sprejemajo razpravo o njem bodisi v Svetu Društva narodov, bodisi v okviru evropske unije. Ob koncu navaja Georg Bernhard kot dobro dejstvo, da so nasprotniki avstrijsko-nemškega načrta pač le nacionalisti in zastopniki egoističnih interesov vseh držav ali z drugimi besedami: mednarodni sovražniki Brianda, sovražniki Evrope in sovražniki miru.

Vsaj kar se tiče zadnje točke, smatram za svojo dolžnost, da povem Georgu Bernhardu, da se temeljito moti, v kolikor je v njegovi izjavi prizadevala Francija. Objava načrta avstrijsko-nemške carinske zveze, zlasti pa način pogajanj, nista povzročila šuma samo v francoskih nacionalističnih vrstah. Pogajanja so osupnila in globoko vznemirila ogromno večino francozo brez razlike stranke in prepričanja. Ze enkrat prej je Nemčija naredila isto napako v metodi in psihologiji, ko je nedoma objavila podpis rapalskega pakta s Sovjetsko Rusijo, dasi je bila konferenca v Genovi še v polnem teku. In vendar je nemško politiko tedaj vodil še Walter Rathenau, ki je živel mnogo večje zaupanje v Evropi, nego današnji nemški politiki. S čisto nemškega stališča je imel Rathenau brez dvoma izredne razloge, da podpise pogodbo s sovjeti. Ni pa razumel, da ima Nemčija v začetku prvih poskusov zblizanja med evropskimi narodi poseben interes, da svoje razloge najprej pojasni drugim vladam, da se na ta način izogne nelepemu videzu nelojalnosti. Zase sem uverjen, da je bila objava rapalske pogodbe po okoliščinah, v katerih se je izvršila, osnovna napaka nemške politike in prvi člen v verigi dogodkov, ki so vodili do zasedbe ruhrskega ozemlja.

Bojim se, da sta nagajanje k Bismarckovim metodam in poskus »visoke politike« zavedla Brünninga in Curtiusa v še pomembnejšo pogreško. Z Bernhardovim jamstvom priznavam popolno dobro voljo berlinske vlade. Se boli bi jo priznal, če bi bil Georg Bernhard sam član vlade. Vsekakor pa je povprečnemu opazovalcu jasno, da bi morala Nemčija v sedanjem položaju biti desetkrat previdnejša, kajti končno je le v položaju Cezarjeve žene, ki ne sme tvegati nikakega sumničjenja. Najskrajnejša previdnost, najširša javnost in popolna jasnost, so bili iz tisočih razlogov prepotrebni pogoj. V tej zadevi evropskega interesa — gospod Curtius pravi, da mu je šlo samo za ta interes — se je namreč skladal eden izmed velikih interesov nemške politike z zahtevo po »anšlusu«. Zato je bilo nemogoče, ne predvidevati, da bo smatralo inozemsko javno mnenje načrt carinske unije samo za ovinek na potu do anšlusa, ako že ne za anšlus sam, skrit v gospodarsko masko. V

inozemstvu, zlasti pa v Franciji, so morali takoj smatrati, da bo nemško-avstrijska carinska zveza, še predno se bo razvila v celico gospodarsko združene Evrope, postala ognjišče, ki bo privlačilo narode južnovzhodne Evrope ter bi na ta način bila ustvarjena Mitteleuropa Friedricha Naumana, Pavla Rohrbacha, Albrechta Wirtha, Maksimilijana Hardena in vseh predvojnih nangermanistov.

Regionalni gospodarski sporazum je treba pozdraviti in želeli le, če mu je cilj združiti nasprotna gospodarstva (n. pr. gospodarstva Nemčije in Poljske, Nemčije in Čehoslovaške, Madžarske in Rumunije), dvomljiv in sumljiv značaj pa zadobiva, kadar zblizuje samo dve državi, ki sta se med vojno borili v istem taboru in ki sta si na drugi strani tako različni po veličini, da pomeni zveza popolno asimilacijo in absorpcijo slabjšega po močnejšem.

Kar pa povzroča največji sum, tudi če izpustimo politično stran ter motrimo stvar s čisto gospodarskega vidika, je dejstvo, da nemško-avstrijska carinska zveza ne le ni korak k ustvaritvi evropskega trga, marveč uvaja v srce Evrope germansko gospodarstvo, zaprti in obdano z visokimi zaščitnimi zidovi. Ali ne bi bil prvi uspeh te ženitve dvig avstrijskih carin na višino nemških? Avstrija uvaža na primer približno 5 milijonov meterskih stotov različnih vrst žita s carino dveh zlatih kron na stot. V Nemčiji je carina na žito 20 mark, t. j. desetkrat višja.

Ne spada v okvir tega članka, da v potankostih razlagam gospodarske posledice avstrijske nemškega načrta. Omenil bom med temi posledicami samo one, ki se kažejo že pri površnem proučevanju gospodarske statistike obeh držav: Znatno povišanje avstrijskih carin, kojih razliko bi moral plačati avstrijski konsument, da bi ga draginja še bolj potrla; paraliza in verjetna absorpcija avstrijske železarske, kemične, bombazne in cementne industrije in zelo verjetne tudi rafinerije sladkorja. Vse to so očitne in velike koristi za nemško industrijo istih panog, nič manjše pa tudi za poljedelstvo Nemčije, toda ob povišanih bremenih nemškega konsumenta. Skratka: carinska ženitev bi povzročila Avstriji samo neprimliko, Nemčiji bi pa dajala koristi, omejene le na proizvodnike, ne da bi pri tem odprla vsaj najmanjši izgled na boljše čase delavcem, brezposelnim in srednjemu stanu. Kaj naj potem sklepamo iz okoliščin, da si javno mnenje v obeh državah vkljub temu želi to zvezo? Da je brez dvoma mnogo bolj v soglasju s političnimi aspiracijami, kakor z gospodarskimi potrebami in da Brünning in Curtius, čeprav sta mislila na Evropo, pri vsem tem nikakor nista popolnoma izgubila iz vida političnega uspeha, ki bi ga žela v obeh državah.

Evo, tako mislijo v Franciji zlasti oni krogi, ki niso in se ne smatrajo za »nacionaliste«. Ni človeka v Nemčiji, ki bi lahko obsojal Herriota za nacionalista, ko je ta izustil grenki očitke voditeljem Nemčije, »da so obnovili dvome in namere njihove države«.

Vendar mislim vkljub temu, da ima G. Bernhard v mnogem oziru prav. Prav ima na primer, ako trdi, da po objavi Briandovega načrta zadeva ni dosegla praktičnega uspeha. Konferenca za carinsko premirje, ki se je sestala v Ženevi novembra meseca 1930, ni dala nikakega rezultata. Loucheur, tedanji minister za gospodarstvo v Steegovem kabinetu, je v popolnem soglasju z Briandom predložil januarja meseca evropski komisiji zelo skromen načrt za konferenco za ureditev prodaje žita letine 1930, ki se je bilo nakopičilo v vzhodnih državah, in za slično kasnejšo konferenco, ki naj bi izvedla organizacijo agrarnih kreditov. To sicer ni bilo mnogo, vendar pa je pomenilo začetek skupne akcije Evrope za pomoč narodom, ki jih je agrarna kriza najostreje prizadela.

Loucheur je mislil po pravici, da je že samo dejstvo, da je evropsko vprašanje krenilo iz svoje nedelavnosti, precejšen napredek in da bo stroji, ki so ga enkrat spustili v tek, nadaljeval svoje delo. Ta načrt je evropski odbor pozneje sprejel in ga celo razširil. Žitna konferenca se je nato sestala v Parizu meseca februarja. Priznati pa moramo, da ni dala nikakega pomembnega uspeha.

Kako naj si razlagamo to sterilnost? Z gospodarskim egoizmom velikih in srednjih narodov, od katerih hoče vsak trdnjati živeti kolikor mogoče od svojih lastnih sredstev ter se brani vsake koncesije sosednjih držav. Anglija uvaša v svoj imperij sistem preferenčnih tarifov, a se upira vsakemu poskusu za obnovo gospodarstva evropske celine na isti osnovi. Čehoslovaška izjavlja, da je oškodovana po avstrijsko-nemški carinski zvezi, odbi-

ja pa svoji sosedji Avstriji že mnogo let vsako carinsko olajšavo in Francija sama, ki danes očita Nemčiji, da vodi preveč aktivno in egoistično politiko, zasluži ošitek grešnega egoizma. Ali se lahko reče, da je svojo gospodarsko politiko spravila v sklad z evropsko politiko? Žal mi je, da moram to vprašanje zanikati.

Evropa pa ne bomo zgradili s kopico negacij. Goethejev Mefisto sam sebe označuje za »duha, ki vse zanika«. Ta vražji duh k sreči nima nič skupnega z Briandom. Imam mnogo razlogov za mnenje, da Briand na prihodnjem sestanku v Ženevi problema avstrijsko-nemškega sporazuma ne bo načel v duhu negacije in

Josip Fr. Knaflič:

Skrivnostni preganjalec gospoda Žulaja

Poglavje te zgodbe, kjer se bliža odločitev

— Torej ljubi doktor, sem dejal, — če sem vas prav razumel, bi bila stvar take: Gospod Žulaj zahteva, da mu povem, kdo je tisti njemu nepoznani človek, ki mu je tako nadležen in ki bi se ga rad odkrižal... Čudna reč to, kajne, ljubi doktor? Zelo čudna reč! — Torej to da storim. In če tega ne storim, tedaj me hoče gospod Žulaj kratkoma izročiti državnemu pravdniku, na podlagi teh težkih obdolžitev, ki ste mi jih tu našteali. Ali je tako?

— Tako je, prijatelj! je pokimal advokat.

— Čudovite so metode tega gospoda Žulaja, sem dejal nato, dvignivši se s stola. — Čudovite so. In mi je uganka, kaj upa mož na ta način doseči; to pa vem, da bo to pravdo izgubil, kakor je dolg in širok.

— V vaše pomirjenje vam bodi povedano, da gospod Žulaj še nikoli ni izgubil nobene pravde, je hladnokrvno in hkratu porogljivo pripomnil advokat. — Torej vi nočete?

— Ne!

Advokat je pritisnil na električni gumb, tipkarica je prišla: — To je kazensko ovadbo takoj ekspedirati! sem slišal kakor iz daljave njegov trdi, osorni glas, ker mi je zdaj spet zašumelo po glavi od tiste misli, ki me je bila prignala semkaj, ki me je vznemirjala in plašila. In naenkrat je spregovoril iz mene tuj človek:

— Dajte mi še malo premisleka, gospod doktor!

Advokat je pogledal na koledar:

— Naj bo. Dam vam še 24 ur za premislek, ker vam hočem dobro...

— Namreč, da se posvetujem s svojim pravnim zastopnikom! sem pripomnil. — To se pravi: nimam ga še, moram si ga še poiskati. Pa vas prosim, ljubi doktor, da mi nasvetujete koga vaših kolegov. Ampak takega, ki je reven in potreben! Slišal sem, da so celo med advokati nekateri, ki jim dandanes posli slabo grede; kakega takega potrebujem. Da bo mož kaj zaslužil! Ker to bo pravda, ho, pravda, kjer se bo dalo zaslužiti. Jaz mu že zakurim temu vašemu gospodu Žulaju! Izlivalno sem pogledoval zdaj na advokata zdaj na tipkarico, dražestno plavalasko, ki je še stala v sobi in ni mogla okreniti očesa od mene. Tako sem ji imponiral, ha!

Pravni zastopnik gospoda Žulaja mi na to ni dal odgovora, ker ga je klical telefon; in mi je samo nejevoljno odgnil z roko, češ: idi k vragu...

Zunaj v hodniku pa je smuknila za menoj dražestna plavalaska in mi pošepetala, doktorknisi se s svojimi rožnatimi manikiranimi prsti mojega rokava: — Gospod, če želite dobrega advokata, pojdite k doktorju... povedala mi je na uho njegovo ime, njena sapica je dišala po vaniliji. — On je šel začetnik in še nima klientele, ampak je izvrsten pravnik, sijajen zagovornik! Z njim boste zagotovo dobili pravdo... Tako ga je hvalila, nabiraje škrlatne ustnice v očarljivo — sladke nasmešek in tako divno trepaje s temnimi, dolgimi trepalnicami. Iz tega sem spoznal, da je vanj zaljubljen. In sem dejal:

— Hvala, gospodična. Takoj grem k njemu. Ali hnu smem povedati, da na vaše priporočilo?

V odgovor in zahvalo sem prejel žarek pogled. O, za tak pogled bi šel ma-

brezplodnih protestov. Gotovo bo povedal o metodi in načinu vse, kar je treba povedati in ne bo prazno besedič. Nato bo prišel za besedo Curtiusa, ki pravi, da daja za Evropo. Da pa bo delo koristno, bo treba razgrniti blago po mizi in ga urezati po pravilni meri, kajti obleka, ki nam jo dajete kažejo, je brez dvoma pretesna za potrebe Evrope.

S tem pogojem in ako se tudi francosko gospodarstvo samo končno prilagodi potrebam Evrope, ne bo imela Curtiusova pobuda zlih posledic in ne bo ostala jalova. Bil je že čas, da je kdo zabil alarm in s tem potegnil vlade iz njihove otrplosti in indiferentnosti.

gari k najslabšemu advokatu!

Pa sem imel zdaj tudi več korajžje, ta deklica mi jo je dala. In na tista pravdarska kri je zdaj tudi oživela v meni, ki jo ima v sebi vsak slovenski človek. Ha, pa se dajmo! Jaz ti že pokažem Žulaj žulajasti, kaj se pravi pravdati se z menoj, — z novinarjem, ha! In sem v duhu že gledal senzacionalno sodno razpravo: dvorana nabit polna najodličnejšega občinstva... moji kolegi reporterji slavijo pravcate orgije v poro- poročilih čez cele strani... ljudje se kar trgajo za časopise... Jaz in moj branitelj sva junaka dneva, in meni de- dežujejo v hišo mastni honorarji, njemu pa še bolj mastni klienti...

Zelo borben sem planil v pisarno svojega bodočega branitelja, tako da se me je samcata stara gospodična tam v tesni predsobi, ki je baš snažila svoj pisalni stroj, kar ustrašila in kakor v obrambo dvignila roki, v eni krtačico, v drugi krpo.

— Le dobro izkrtajte stroj, gospodična! sem ji spodbujevalno zaklical. — Bo dosti pisanja!

Advokat je bil mlad, simpatičen človek: odkrit pogled, inteligenten obraz, prijeten organ, mirno uglajen nastop, — branitelj, kot sem si ga želel, da se postavi z njim tako pred sodnim dvorom kakor pred avditorijem. In sem imel takoj polno zaupanje vanj; zaupanje, ki je narasčalo, ko sem videl, kako hitro je razumel in doumel vso to mojo zadevo, — niti praviti mi ni bilo treba dosti. Kakor da je vse tisto z Žulajem sam doživel, tako se je znal zamisliti v moj položaj in strmel sem nad bistroumnostjo, s katero je pogodil gotove kočljive okolnosti, pri čemer je taktno znal preiti preko vsega, kar se mu je zdelo, da mi je neprijetno povedati, oziroma kar želim, da ostane nedotaknjeno. To ni le izvrsten pravnik, ampak tudi izvrsten človek! sem si rekel z občudovanjem. In sem bil vesel, da mi je dana prilika poveriti mu tako imenitno pravdo in mu pomagati do kariere.

A na obrazu mojega tako simpatičnega advokata se nikakor ni hotelo prikazati veselje, nasprotno: Ko je bil o moji zadevi zadostno poučen, se je bridko nasmehnil in me pogledal s tožno — zamišljenim pogledom tako nekako, kakor pogleda zdravnik bolnika po končani preiskavi, ki ne obeta nič dobrega. In povrh je mož še vzdihnil. Da, vzdihnil je in je dejal, da storim napametneje. Če se z nasprotnikom kako z lepa pobotam... skratka: naj te pravde ne tvegam. Da slabo kaže, je dejal.

Meni je bilo, kakor da sem padel iz oblakov. Topo in nemo sem bulbil v advokata, potlej sem se pa razburil:

— Kako za vraga pa je to mogoče? Ta tožba gospoda Žulaja, to je vendar nesramnost, ki ji ni para... blaznost je to! Blaznost! In taka pravica naj bi zmagala? Potlej je pa narobe svet!

— Seveda je narobe, mi je kratkoma pritril in stopil k oknu, k svojemu kanarčku, da mu zatake nazaj na kletko sladkorček, ki je bil padel dol. Pri tem se je malo pogovoril s »Pepčkom«. Tako je klical kanarčka. (Tako so klicali tudi mene, ko sem bil majhen.) Nato se je spet okrenil k meni, me iskreno pogledal v oči in je dejal:

— Tako vam svetujem, dragi gospod: mirno poravnava! To je najpametnejše.

Pri tej stvari nimate kaj pridobiti, kvečjemu le izgubiti. Naj nasprotnik, recimo, tudi propade s svojo tožbo, jeza in sitnosti, ki jih boste imeli, to vse se nam ne izplača. Se ne izplača. Ljubi mir je več vreden. Kadar bodo ljudje miroljubni, pa ne bo nobenega pravda- nja več.

(Nadaljevanje prihodnje nedelje.)

Radio

Izvleček iz programov

Nedelja, 19. aprila.

LJUBLJANA 9: Pravno predavanje za kmeta, — 9.30: Prenos cerkvene glasbe, — 10: Versko predavanje, — 10.20: Nauk o skrivanju, — 11: Koncert radio-orkestra, — 12: Dnevne vesti in plošče, — 13.30: Prenos koncerta kamniške pevskega okrožja, — 20: Operetne arije z orkestrom pojeta gđc. Mezetova in g. Jelačin, — 21: Koncert radio-orkestra, — 22: Napoved časa in poročila, — 22.15: Jazz-band.

Ponedeljek, 20. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče, — 12.45: Dnevne vesti, — 13: Napoved časa, plošče, borza, — 17.30: Koncert radio-orkestra, — 18.30: Italijanscina, — 19: Poljscina, — 19.30: Zdravstvena ura, — 20: Nega avtomobila, — 20.30: Večer radio-orkestra, — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče, — 12.45: Koncert radio-orkestra, — 16: Plošče, — 17.30: Koncert narodnih pesmi, — 18: Prenos koncerta iz Moskve, — 20: Narodne pesmi, — 20.30: Prenos koncerta iz Berlina, — 22.30: Poročila, — 22.20: Koncert jugoslovnske glasbe, — ZAGREB 12.30: Plošče, — 17: Prenos zvočnega filma, — 20.30: Prenos koncerta iz Berlina, — 22.40: Prenašanje tujih postaj, — PRAGA 15.05: Plošče, — 16.30: Popoldanski koncert, — 19.15: Godba na klarinet, — 20.30: Klavirski koncert, — 21: Prenos programa iz Brna, — 22.20: Lahka glasba iz Moravske Ostrave, — BRNO 16.30: Popoldanski koncert, — 19: Prenos koncerta iz Prage, — 21: Poljuden orkestralni koncert, — 22.20: Prenos koncerta iz Moravske Ostrave, — VARŠA 17.45: Koncert lahke glasbe, — 19.25: Plošče, — 20.30: Koncert moderne španske glasbe, — 21: Orkestralna glasba iz Leharjeve »Frasquita«, — 23.35: Godba za ples, — DUNAJ 11: Plošče, — 13.10: Nadaljevanje koncerta na ploščah, — 15.20: Koncert orkestra, — 19.30: Koncert orkestra mandolin, — 20.30: Simfonije Gustava Mahlerja, — 22.20: Večerni koncert orkestra, — BERLIN 19: Koncert lahke glasbe, — 21.10: Orkestralni koncert, — Godba za ples, — KOENIGSBERG 16.15: Popoldanski koncert lahke glasbe, — 19.30: Orkestralni koncert, — 20.45: Drameški večer, — Prenos plesne glasbe iz Berlina, — MUEHLACKER 16.30: Popoldanski koncert orkestra, — 19.35: Orkestralni in pevski koncert, — 21.35: Koncert na citre, — Godba za ples, — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert godbe na pihala, — 17.25: Pevski in violinski koncert.

Torek, 21. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče, — 12.45: Dnevne vesti, — 13: Napoved časa, plošče, borza, — 18: Koncert radio-orkestra, — 19: Iz življenja predpotopnih živali, — 19.30: Nemščina, — 20: Sattnerjev večer: izjava pevskega društva »Ljubljana« s sodelovanjem g. Draga Zagarja, — 21.15: Koncert radio-orkestra, — Vmes napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče, — 12.45: Koncert radio-orkestra, — 16: Plošče, — 17: Klavirski koncert, — 17: Narodne melodije na ploščah, — 20: Koncert lahke glasbe, — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba, — 22.30: Poročila, — 22.50: Plošče, — ZAGREB 12.30: Plošče, — 17: Popoldanski koncert lahke glasbe, — 20.30: Koncert komorne glasbe, — 21.30: Skladbe za klavir in bariton, — 22.40: Koncert lahke glasbe, — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert, — 19.05: Koncert narodnih pesmi, — 19.30: Prenos opere iz Bratislave, — 22.20: Plošče, — BRNO 16.30: Popoldanski koncert orkestra, — 19.05: Veseloliga, — 19.30: Prenos opere iz Bratislave, — 22.20: Prenos iz Prage, — VARŠA 17.45: Poljuden simfonični koncert Griegove glasbe, — 20: Vesele pesmi, — 20.30: Mascagnijeva opera »Cavalleria rusticana« na ploščah, — Godba za ples, — DUNAJ 11: Plošče, — 12: Opoldanski koncert orkestra, — 13.10: Nadaljevanje koncerta, — 15.20: Plošče, — 19.45: Mojsirovi večer Oskarja Straussa, — 21.55: Havdnovi godalni kvarteti, — 22.45: Lahka godba orkestra, — BERLIN 18.20: Koncert na čelo, — 20: Plesni večer, — KOENIGSBERG 16.15: Popoldanski koncert lahke glasbe, — 19: Koncert komorne glasbe, — 20: Prenos plesnega večera iz Berlina, — 22.30: Prenos koncerta iz Hamburga, — MUEHLACKER 16: Prenos koncerta iz Baden-Badena, — 19.15: Skladbe Leona Blecha, — 19.50: Mešan program, — 22.40: Godba za ples, — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert vojaške godbe, — 17.25: Lahka godba orkestra, — 19.30: Prenos opere iz gledališča, — KONCERT ciganske kapele.

J. C. Curwood:

Medved Tir.

Tir se je opotekal in vedno iznova se je moral oddihniti. Ostanke svoje puške je krčevito tiščal v roki.

Končno je dospel na zeleno polje in bo rob planjave. In tukaj je še enkrat zagledal Tira. Bil je kakih tri sto korakov daleč od njega in je počasi tekkel v smeri proti vzhodni dolini. Z utripajočim srcem se je lovec hitro skril za bližnjo skalo. Šele ko je videl, da je medved izginil v goščavo, se je Langdon upal nadaljevati svojo pot.

Konja je našel še vedno tam, kjer ga je bil pustil. Langdon se je zavihnil v sedlo; šele zdaj se je čutil varnega. Nato se je, še vedno razburjen od prestanega strahu, zasmehal in zamrmral: »To bi se utegnilo tudi drugače izteči.« Ko je prijezdil v dolino, si je napolnil pipo, toda roke so se mu pri tem opravilu še vedno slumljivo tresle.

Kmalu je dospel v taborišče. Langdon si je skuhal čaj in je malo prigriznil. Muskva je sedel poleg njega in bliskal po njem s svojimi žarečimi očesi. Ali danes ne bo ničesar zani? Langdon je malčka sicer nežno gladijal po razumni glavici, toda v mislih se je bavil s Tiram. Grizli je bil prevrzel vse njegove

načrte — njemu na ljubo je moral snovati nove.

»Ko se vrne Bruze, ga pošljem za Meteosinom, da ga prikliske nazaj,« si je govoril. »Velikega grizlija ne bomo nič preganjali!« Potem je razmišljal dalje. Najbolje bo, če zapuste to taborišče in odjašejo do reke Skeene, morda celo do Jukona. Odondod proti vzhodu morajo priti v pokrajino severnih jelenov — takole prve dneve septembra. Na ta način prispjo še pred pričetkom zime v obljubene kraje.

»Tebe vzamem s seboj,« je glasno dejal Muskvi. Mali medvedek mu je razumno gledal v oči. Tedaj Langdon še ni slutil, kaj pomeni njegov sklep za malega Muskva.

Med tem se je ura pomaknila na dve. Langdon je še vedno sedel zatopljen v premišljevanje poleg svojega malega medvedka. Nenadoma se je zdrznil. Hrup mu je bil udaril na ušesa. Hitro je skočil pokonci in stekel skozi goščavo, da bi bolje slišal. Muskva je naglo kobacal za njim. Langdon se je ustavil in tudi medvedek je obstal. Strigel je z uhlji po zraku in se nato obrnil proti severu — od tam je prihajalo hrumenje. Že v prihodnjem trenutku je Langdon spoznal, da kaj gre. Ali ga ne varajo čuti? Ne! To more biti samo pasje la-

janje! Kako je bilo to mogoče, mu ni šlo v glavo. Ob tem času bi vendar morala biti Meteosin in Bruze s psi daleč spodaj na jugu — vsaj Meteosin in psi! Zakaj Bruze se je nameraval vrniti v taborišče. Lajanje je postajalo glasnejše — ni se torej varal, psi so prihajali po dolini navzgor. Iz kakršnegakoli vzroka sta bila Bruze in Meteosin krenila proti severu namestu proti jugu.

In tolpa je tulila! Hripavo in divje, kar je pomenilo, da goni divjačino. Samo na eno žival je bil mogel Bruze naslušati pse — na orjaškega grizlija.

Še nekaj časa je Langdon prisluškoval. Potem je stekel nazaj v taborišče, privezal Muskva k drevesu, vrzel drugo puško na ramo in iznova osedlal svojega konja.

Pet minut kasneje je v divjem diru jahal proti gorskemu grebenu, kjer je pred nekaj urami v smrtnem strahu stal grizliju nasproti.

XIX.

Zadnji boj.

Tir je že zopet iskal svojo Iskva. Zvečer tistega nesrečnega dne, ko so ga zasledovali lovci s psi, je bil napravil vse kaj drugega, nego je pričakoval Bruze. Namestu da bi nadaljeval svojo

pot proti jugu, je v velikem loku zavil proti severu. Tretjo noč po boju in izgubi Muskve je zopet našel Iskva. V mraku tistega dne je Bruze ustrelil Piponaskosa. Čez dva dni je Tir spet zapustil Iskva in sedaj je v tretje potoval k nji.

Grizli je godrnjal — ali niso to zopet psi? In njihovo lajanje ni prihajalo niti iz prevelike daljave! Pasja tolpa ga sicer ni posebno vznemirjala — saj je le hrumel in Tir je hitro pometel z njo. A tisto, kar je vidno prišlo za psi — vsekakor je prihajalo tudi zdaj — mu nikakor ni prijalo.

Toda danes je vendarle stal iz oči v oči nasproti enemu teh čudnih bitij, ne da bi bil ranjen. Torej stvar vendar ni bila tako nevarna, kakor je mislil.

Človek ni edino bitje, ki zaradi ljubezni spravlja svoje življenje v nevarnost.

Naglo je tekkel Tir dalje — v smeri proti jugu. Pozabil je na vso prevdno in bežal preko visokih, golih pobočij vedno proti vetru. Zaradi tega ni mogel tudi vohati psov, ampak je samo slišal njihovo lajanje. Prav tako ni vedel, ali ga zasledujejo tudi ljudje in kako blizu so mu. Ob vsakem drugem času bi bil takoj napravor velk ovine, da bi prestregel njihovo vonj.

Psi so bili komaj dobre pol milje oddaljeni od zasledovanja orjaka; Tir se za to ni niti zmenil. Nenadoma je obstal in za trenutek stregel po zraku. Potem pa je hitreje dirjal dalje — veter mu je bil prinesel vonj njegove Iskva. Tir je strahotno zarjovel. Pred njim je ležala tesna globel, iz nje se je zdaj prikazala medvedka. Hitro je pri tekla k njemu, ga ovožala in obrnila krasno glavo. Že v naslednjem trenutku pa je pričela bežati pred razsajajočo pasjo tolpo in Tir ji je nejevoljno sledil. Besna tožota se ga je polastila. Če je šlo za varnost njegove Iskva, se je izpremenil v grozno, krvoločnega satana, ki ni poznal usmiljenja. Če bi bilo ogroženo samo njegovo življenje, bi se boril samo tako dolgo, dokler bi bilo potreba. Tukaj pa je šlo za obrambo njegove samice.

Tir je vedno ostajal za medvedko in parkrat se je divje rjoveč obrnil proti napadalcem. Ko je pridiral globel, ni bilo o medvedki ne duha ne sluha. Divje razmetani bolvani so jo skrili očem preganjalcev. Tir je obstal in pogledal navkreber v goro. Tam zgoraj je bila Iskva na varnem, tu spodaj pa je bilo bojišče in njegovo mesto. Počasi se je okrenil in mirno čakal psov, ki so drečili proti njemu.

SPORT

Današnje nogometne tekme

Hakoah (Gradec) : Ilirija

Ob 16. igranje Ilirije.

Današnji nasprotnik Ilirije — graški SK Hakoah — je po sestavi svojega I. moštva profesionalen klub. Večino mest zavzemajo v moštvo tuji, deloma reprezentančni igralci židovskega porekla iz Budimpešte in iz svojih slavne dunajske Hakoah. Sestava moštva je: Kohn (prej 3. okraj Bdpst), Weiss (FTC), Fürst — Burstin I., Weitzel (Hah. Dnj), Quastler — Knapp (Hah. Dnj), Fogl (Hungaria), Burstin II., Kraus (Vivo Bdpst), Schwarz (Vienna). Zadnji rezultati Hakoah so: dvakrat 1:1 (prvenstvena in velikonočni turnir) proti graškemu prvaku GAK, proti Wr. Sportklubu 3:1, proti FC Dunaj 3:0, proti Herthi 3:3, proti FC Fiume na Reki 1:0. Jeseni je igral na grški turneji med drugim z reprezentanco Soluna 1:2. Ilirija nastopi danes kompletna. Proti gostom, ki po jakosti jasno presegajo Sturm, velikonočnega gosta iz Gradca, bo imela težko nalogo, vendar upa lahko na zmago, ako bo njena enajstorica zaigrala v dobri formi.

Zaradi slabega vremena predtekma rezerve odpade. Blagajna bo odprta od pol 16. naprej. Člani Ilirije imajo proti izkaznici o plačani članarini pravico do znižane vstopnine.

ZSK Hermes : SK Grafika

Ob 16.15, igranje ASK Primorje.

Danes nastopita kl prvenstveni tekmi SK Grafika in ZSK Hermes. Njiju jesensko srečanje je končalo s 3:3 neodločeno. Današnja tekma je odločilna in toliko, ker bo v slučaju poraza eden od obeh klubov padel v II. razred. Zaradi tega je sigurno, da bosta oba kluba napela vse moči, da obdržita svojo pozicijo v prvenstveni tabeli. Moči so precej izravnane in obeta biti tekma zanimiva.

V predtekmi nastopita ob 14.30 rezervi obeh klubov.

Dopoludne ob 8.45 igrata na igrišču Primorja Natakari in Reka, ob 9. pa Jadran in Slovan.

Otvoritev kolesarske sezone

V nedeljo je priredil SK Vrhnikar, kolesarska sekcija, pomladno otvoritveno dirko na 50 km. Startalo je 21 dirkačev »Triglavskega pododbora«, ki so pokazali izborni furto. Najboljši čas dneva je dosegel Stefan Rozman, član »Peruna« (Maribor), ki je prevozil progo v 1:38:39.4, povprečno 30.5 km na uro.

Ceste v neposredni bližini Ljubljane so nasute z ostrim gramozom, zaradi česar je več kot polovica dirkačev imela defekte. Rezultati so:

Glavna skupina na 50 km: 1. Rozman (Perun, Maribor) 1:38:39.4, 2. Jager (Velobataljon, Ljubljana) 1:38:39.8, 3. Poličar (Bratstvo, Jesenice) 1:38:40, 4. Redenšek (Disk, Domžale) 1:38:40.2.

Juniorji ista proga: 1. Gregorič (Disk, Domžale) 1:38:39.6, 2. Močnik (Disk, Domžale) 1:43:22.4, 3. Rihter (Disk, Domžale) 1:43:38, 4. Barlič (SK Zagorje) 1:46:5.4.

Na Vrhnikarju je mnogobrojno občinstvo z velikim zanimanjem sledilo poteku dirke. Pod spretnim vodstvom G. Groma, predsednika koles. sekcije SK Vrhnikar se je izvršila dirka v najboljšem redu in brez vsake nezdgo.

Občni zbor SK Celje

Dne 1. t. m. se je v 8.15 občni zbor SK Celje ob prav povoljni udeležbi članstva. Po mnogih letih se je pokazala zopet velika živahnost pri delu v klubu. Prijavili so se zopet stiri borci, ki so svojčas klub že prav uspešno vodili in s tem podžigali staro upravo kluba, ki že nekaj let sem neurno delo za procvit kluba. Občni zbor je napravljal vtis, da se hoče čisto na novo začeti z delom.

Glavno delo kluba je usmerjeno za dosego spornega igrišča v Celju. Vsi znaki kažejo, da se bo to tudi v letošnjem letu uresničilo. Sele potem se bo lahko reklo, da je klub resnično vreden svojega imena in da resnično služi vzvišenim ciljem telesne vzgoje. To se dopsadaj res skoroda ni moglo reči razen o tenis-sekciji, ki ima prav krasno urejeno prostoro v mestnem parku, dočim je nogometu in lahkoatletiki manjkali primerni prostor.

Uprava kluba je ostala, in sicer: predsednik J. Rebernik, poslevoedeči podpredsednik J. Borlak, bl. gajnik Tone Kopsar, tajnik Tome Miroslav s člani uprave gg. Wagnerjem, dr. Irvičem, Stoklasom ter pregledniki računov gg. A. Polasavcem in I. Seitelom. Na novo pa so bili izvoljeni za načelnika nogometne sekcije g. Hobacher, za tajnika g. Šrib r in blagajnika g. Zevove. V odbor hazena družine pa gđc. Presinger, Kramer in Prosenc. Tudi teniška sekcija je volila odbor v osebah gg. Borlaka, Kopošarja in Burgerja.

Izvoljeni so vsi stari sportni delavci in jamčijo v polni meri za uspešno plodonosno delo v klubu.

Savezni sodnik g. Stanko Deržaj je obšel na vnetju slepiča in se je moral včas raj podvreči operaciji v državni bolnici, kar ga bo za dalj časa izločilo iz vrst aktivnih nogometnih sodnikov. Simpatičnemu sportnemu delavcu želimo, da skoro okreva.

Službeno iz ZJSS. Naslednje klube pozivamo, da se zanesljivo udeležijo ustanovnega občnega zbora Ljubljanskega zimskega sportnega podsaveza v ponedeljek ob 20. v damski sobi kavarna Emona: Smučarski klub Ljubljana, Turistovski klub Skala, SK Ilirija, ZSK Hermes, LSK, Akademski smučarski organizacija, Slovensko planinsko društvo, SK Grafika, SK Reka, MMK Ilirija, Sokol Ljubljana, Sokol I., Smučarski klub Logatec, SPD Zagorje, SPD Trbovlje, SK Rakek.

Službene objave sekcije ZNS. Spreminja se včeraj objavljeno delegiranje sodnikov kakor sledi: igrišče Ilirije ob 9. Jadran : Slovan Betetto, ob 16. Ilirija : Hakoah Šnelar, stranska sodnika Breskvar in Zupan; igrišče Primorja ob 8.45 Natakari : Reka Dolinar, ob 14.30 Hermes rez : Grafika rez Vidic, ob 16.15 Hermes : Grafika Pevalček; v Mariboru Revid : Železničar g. Cimperman. Ako bo LNP v današnjem »Jutru« službeno še spremenil navedene pričetke tekem ali igrišča, naj se ravna po sodnikih po objavah LNP, sicer pa velja samo gornja objava.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Ker je Bratstvo brzojavno odpovedalo tekmo, ki

bi se imela danes odigrati na Jesenicah, ne odputujemo.

Teniški odsek Atene vabi člane in ljubitelje tenisa, da preizkusijo svoje raketne in krasne prostore v predsezoni od 1. maja razen nedelj vsak čas v enourni brezplačni igri. Prijavite se oskrbniku na igrišču. Istotam vse ostale informacije.

TSK Slovan. Danes morajo biti na igrišču Ilirije ob 8.15: Krek, Marchiotti I in II, Grm, Schlegl, Volkar, Vidic, Zevnik, Ključec, Börel, Grobelnik, Popadič, Pirš, Reditelj: Girel, Blazevič, Poznik, Wisiak. Ob 13.30 se odpeljemo v Kranj. Postavo za gostovanje določim po tekmi I. moštva.

SK Grafika. Za današnji tekmi s Hermesom naj se javijo ob 13.30 v garderobi Primorja: Pavlica, Muzlovič, Mekina, Bežan, Šorn, Zagar II, Bajc, Stupica II, Juvan, Pungercar, Šljiva, Stahr. — Ob 15.30 pa: Zupančič, Mihelič, Kobal, Novak, Kmetič, Strohmayer, Potrat, Katavič, Trobevišek, Srebotnjak, Stupica I. — Opremo prinesite seboj.

SK Jadran. Izredni občni zbor ob 13. maja ob 8. v restavraciji M. Soklič. Samostojne predloge je javiti na naslov Stane Logar, Jurčičev trg 3.

SK Svoboda. Trening tekma ob 10.30 na igrišču Primorja, igrajo: Podbevšek, Tavcar, Slavko, Sedmak, Smolnikar, Serše, Hočevar, Starman, Edo, Jakša, Sušteršič, Brvar, Marinšek, Tassotti, Notar. Ob 9.30 v naši garderobi.

Mariborski Motoklub priredi 26. t. m. prvi lov na lisice za vse prijatelje motosporta. Start ob 14. na Trgu Svobode. Konkurenti se morajo oglašiti eno uro prej. Lisica se bo pustila ob 13. Proga je cca 30 km dolga in sicer Temoz-Ptujška cesta-Sv. Nikolaj-Hočevarova cesta-Temoz. Lisica je obvezana označiti pot s papirnati mi odrezki, posebno na križiščih. Zasedu joči konkurenti imajo za lov predpisan maksimalni čas 2 uri. Vozač, ki se tekom dveh ur po startu dotakne lisice prvi, oziroma drugi in tretji, in ji preda legitimacijo starta, je zmagovalček. Ako se lisica v predpisanem času ne ulovi, dobi lisica nagrado zmagovalca. Predvideni sta tudi dve nadaljnji nagradi. Ostali udeleženci prejmejo v pisarni kluba blanketo Prijaviteli se je do 23. t. m. tajništvo Gosposka ulica 37-I. istočasno s prijavnino za član ne Din 20, za goste Din 40, poznejše prijave dvojna prijavnina. Prijavnina se ne vrne. Udeležba vseh članov zaželjena, gostje dobrodošli. Po lovu bo prosta zabava v gostilni Wrus pri Sv. Miklavžu z razdelitvijo nagrad.

Sport v Domžalah. Agilni domžalski sportni klub »Disk« bo danes svečano otvoril letošnjo sportno sezono, ki se je zaradi vremenskih neprilic sicer nekoliko zakasnila. Današnji program je: Ob 13. se vrši klubska otvoritvena kolesarska dirka na progi Domžale—Dragomelj—St. Jakob—Dol—Ihan—Vir—Domžale. Istočasno se vrši prva damska kolesarska dirka v Domžalah, in sicer enkrat okrog Domžal. Ob 14. nastopi v predtekmi SK Dunav iz Ljubljane proti rezervi SK Diska, a ob 15.45 SK Mladika iz Ljubljane proti prvemu moštvo Diska v revanžni tekmi. Pripomniti hočemo še, da bo iz prijaznosti sodelovala na prireditvi znana domžalska godba, kar bo privlačnost gotovo še povečalo. Pozivamo Domžalčane, da svoj klub z obilnim posetom prireditvi čim bolj podpro.

Zadnji letošnji smuški tečaj na Staničevi koči prične 23. t. m. in ga vodi priznani savezni nastavnik dr. St. Kmet. Smuka v Triglavskem pogorju je vprav idealna. Prava pomladanska smuka se bo pričela šele sedaj, ko nastaja gori solnčnat pomladanski sneg »Pirnschnee«. V tečaju so predvideni tudi skupni izleti ter bodo udeleženci tečaja imeli priliko uživati najlepšo visokopolepno pomladno smuko. Prostora je še dovolj ter se prijave še vedno sprejemajo. Tečaj lahko obiščejo tudi posamezni smučarji samo za nekaj dni, ako jim čas ne dopušča, da so ves čas v tečaju. Udeleženci tečaja odidejo lahko skupno iz Ljubljane 22. t. m. ob 15., prenočijo v Mojstranu v hotelu Rabič, odkoder je skupni odhod na Staničevo kočo ob 5. zjutraj. Nosači so na razpolago.

Hašk na Češkoslovaškem

Praga, 17. aprila.

V zadnjih dneh je na Češkoslovaškem gostoval zagrebški Hašk ter absolvirati tri tekme v Plzni, Pragi in Brnu. V vseh tekmah je Hašk sicer podlegel, toda predvedel je tako lepo igro, da je češkoslovaški tisk soglasno ugotovil, da se je nivo jugoslovenskega nogometa zelo dvignil. Hašk je pokazal izredno vztrajnost in mnogo smisla za skupno igro. Vse tri tekme so bile torej zelo zanimive, toda rezultati so bili za goste zelo neugodni.

Vaš poročevalec doznava, da so Haška v Pragi brez njegove krivde izdajali za kombinirano zagrebško moštvo. V praških sportnih krogih prevladuje mnenje, da tak aranžma nastopa zelo dobrega jugoslovenskega klubskega moštva škoduje jugoslovenskemu nogometu, ker vidijo čitatelji v inozemskem časopisu, ki je nam Slovanom v nogometu zelo nenaklonjeno, končno rezultat in naslov. Vaš poročevalec poudarja je enkrat, da Haškovi na tem nimajo prav nobene krivde. Baš nasprotno! V praškem listu so objavili svoj protest proti temu postopanju. Praški sportni krogi pravijo, da je potrebno, da stopita v stike češkoslovaški in jugoslovenski nogometni savez, da ugotovita one, ki so zakrivila, da se je Hašk smatral za kombinirano zagrebško moštvo. Na ta način bi se najbolj koristilo medsebojnemu korektnim odnosom.

V Pragi zelo dobro vedo, da je zadnja tekma češkoslovaške reprezentance z jugoslovensko enajstoro v Beogradu končala neodločeno in da je bil tudi nastop Čehoslovakov proti Jugoslovenom v Zagrebu zelo težak. Krivica, ki se je dogodila Hašku s tem, da so ga označili za zagrebško reprezentanco, je povzročila, da se je v javnosti potvrdilo razmerje sil in bi mogla neugodno vplivati na sportne odnose med obeh narodoma.

Praški sportni krogi poudarjajo končno, da je bilo docela neotrebno proti klubskemu moštvo postaviti kombinirano moštvo praške župe.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Nesrečen rudar

Ljubljana, 18. aprila

V ljubljansko bolnišnico so popoldne pripeljali strašno razmesarjenega 30-letnega rudarja Štefana Flereta iz Zagorja. Nesrečnik je bil zaposlen v rovu, kjer so podminirali steno premoga. Mina pa je predčasno eksplodirala in so drobec premoga vrgli Flereta na tla. Tovariši so ga našli z razmesarjenimi rokami in nogami in drugimi hudimi poškodbami vsega v krvi nezvestnega. Nesrečnega so takoj prenesli iz rova, naka so ga s prvim vlakom odpeljali v Ljubljano. Njegove poškodbe so težkega značaja in se je bati, da bo ubogi poškodovanec poškodbam odlegel.

Druga žrtev nesreče je bila 7-letna Marija Zarnikova iz Most pri Kamniku. Doma se je sukala okrog vitila in so jo zobci stroja mahoma pograbil za obleko, pri čemer jo je zasukalo naokrog, da je udarila z roko ob železje. Pri tem si je mala deklica zlomila levo roko in je morala na zdravljenje v ljubljansko bolnico.

Potreba novega mostu v Goricanah

Medvode, 18. aprila.

V naši občini se v zadnjem času mnogo razpravlja o potrebi mostu čez Soro v Goricanah. Sedanji most je v zelo slabem stanju in je nujno potreben nadomestitve. Najresnejši je projekt, da bi se novi most zgradil nižje od sedanjega. Na ta način bi se izognili nevarnostim ob času poplav.

Zanimanje za gradnjo novega mostu je splošno. Tako je pred časom izšel v »Slovenec« dopis, ki se zavzema za preložitve mostu višje od sedanjega. Za vsakogar, ki pozna teren in okoliščine, pa je ta projekt nemogoč, ker je vendar levi breg Sore za več metrov višji od desnega, kjer vodi banovinska cesta v Skofjo Loko. Če bi se hotela uresničiti zadnja misel, da se zgradi most višje od sedanjega, bi se moral zgraditi nasip in se ustvari umeten klanec in most bi potreboval znatno večjo razpetino, da bi se mogli spojit bano-vinska in občinska cesta.

V »Slovenec« dopisu so podpisani medvodski »občinarji« mnenja, da bi okoliškim občinam zelo škodovalo, ako bi se most zgradil nižje od sedanjega. To pa ne drži! Nekaj minut daljša pot pri preložitvi mostu pod tovarno prizadetim okoliškim občinam ne bi delala težkoč, če se upošteva dejstvo, da je v bližnjih gozdičkih kar trije poti v razdalji 300 do 500 m na razpolago občanom. Stvarnost in vzajemno delovanje vseh občanov je vsikdar prvi pogoj pri občinskih investicijah, posebno zdaj v splošni krizi.

Pri tej priliki naj navedemo dopisnika »Slovenskega Narodca«, ki se po vsej pravici zavzema za intenzivno propagando za tujski promet v našem kraju. Priporočati pa bi bilo občinskim možem, da se posuže z gramozom ceste, ki vodi od kolodvora do starega mostu čez Soro, da se izognemo upravičenim kritikam z vseh strani. Tudi razsvetljava te ceste je potrebna. Ena luč gotovo ne bo spravila iz ravnotežja občinskega proračuna.

Obrežni zid se je pogreznil v jezero

Bled, 18. aprila.

Ako gremo po Vidovdanski cesti proti Milnemu, naredi cesta pri Praprotnikovi vili hud ovinek. Tu je cesta precej ozka. Na levi strani ceste se nahaja skalnata stena hriba Straže, na desni strani ob jezeru pa je zaradi varnosti zgrajen obrežni oporni zid, ki obenem služi tudi kot ograja. Ta zid ni posebno trdn zgrajen in so ljudje že večkrat prerokovali, da ga bo nekoč pogotilno jezero. Ker pa prav sedaj kopljejo po tej cesti globok jarek, kamor polagajo glavno zbiralno cev kanalizacije, se je najbrže zid zaradi kopanja nekoliko zrušil in je tako prišlo 15. t. m. do neizogibne katastrofe.

Bilo je okrog 21. zvečer, ko so se vračale neke ženske z Bleda domov na Milno. Ko so prišle že blizu omenjenega ovinka, je naenkrat prekinil njih pogovor velik hrust. Takrat nato se je slišalo pljuskanje jezerske vode. Tudi tla so se nekoliko zamajala. Ženske, ki niso vedele, kaj se je pripetilo, so preplašene obstale. Vendar so se naposled odločile in nadaljevale pot proti domu.

Druga dne so se šele pokazale posledice nočne katastrofe. Okrog 15 metrov obrežnega zidu je izginilo pod vodo in z njim vred tudi del ceste. Zanimivo pa je, da telefonski kabel, ki je bil napeljan skozi porušeni zid, ni bil pretrgan in je ne-poškodovan obvisel nad vodo. Le srečnemu naključju se je zahvaliti, da se je katastrofa zgodila ponoči, kajti podnevi je zaposlenih na tem mestu večje število delavcev in hude posledice bi bile neizogibne.

ZA TENIS

pravkar dospelo 5706

ARTA raketi
ARTA žoge in
BEDAT tenis čevlji

Samoprodaja:

P. MAGDIČ

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 1

Kaj naj čita nežno čuteča žena?

Roman R. Tagoreja: »Dom in svet«. Izdala »Tiskovna zadruga«.

Dobro vpeljana manufakturna

tovarna

nudi mesto agilnemu

POTNIKU

za Slovenijo, Hrvatsko in Dalmacijo proti fiksumu in proviziji.

Ponudbe je poslati z opisom delovanja na »Jutro« pod: »VEŠE BRANJE«.

5784

Poceni proovrstna kolesa

»Dürkopp«, »Waffenrad«, »Torpedo« le pri

»Tehnik« Josip Banjai

Ljubljana, Miklošičeva 20, palača Okrož. urada

Zaradi prezidave!

20 % popusta!

ODPRODAJA

vsega manufakturnega blaga po že znatno znižanih cenah še

20 % POPUSTA pri takojšnjem plačilu.

Oglejte si

veliko izbiro in izkoristite ugodno priliko cenenege in neobveznega nakupa.

Odprodaja in popust samo od 18. aprila do 6. junija.

5778

J. PREAC, MARIBOR

samo GLAVNI TRG 13

Zaradi nesreče

inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah.

Se vljudno priporoča

MARIJA ROGELJ, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 26

177

Za stavbno sezijo

se priporoča slav. občinstvu in cenj. zavodom stara renomirana splošna kleparska in vodovodna instalacijska tvrdka

Jakob Fligl, Ljubljana

Delo solidno! Cene konkurenčne!

Poslovalnica: Novi trg št. 5.

Delavnica: Rimska cesta 2 in Gregorčičeva ulica 5. — S spoštovanjem
Telefon 3333 5405

Iščem družabnika

s 5000 šilingi za vodstvo novo ustanovljajoče se podružnice svoje dunajske trgovine v Ljubljani. Posredovalci izključeni. Znamko za odgovor priložiti. Ponudbe v nemškem jeziku pod »Lukrativne Sache W. F. 1288« nasloviti na Rudolf Mosse Wien. I. Sellerstätte 2.

5772

Zahvala.

Ob svoji 70letnici sem prejel toliko prisrčnih čestitk, da mi ni mogoče se za vsako posebej dostojno zahvaliti. Zahvaljujem se torej iskreno vsem svojim znanecem in prijateljem, ki so se me spomnili, tem potom, želeča jim tudi vse dobro.

JOSIPINA
ČUDNOVA-RUSOVA

5813

POTNIKI

Veliko jugoslovensko podjetje

išče večje potnike, ki govorijo slovenski ali srbohrvatski. Morajo biti jugoslovani. Državljan in čistega značaja. Ponudbe z obširnimi podatki in event. sliko na ogl. oddelku »Jutro« pod šifro »Življenjska pozicija«.

5754

Javna berza rada u Beogradu traži hitno:

Za Industriju sijalica 1 Direktora; 2 montera; 3 majstora; 6 predradnika (forarabajter).

Za Osiguravajuće društvo 1 činovnika. Za fabriku trikotaže 1 stručnjaka; za modele na flah intrazija mašinama.

Zatim više vaspitačica sa znanjem stranih jezika i 1 stručnjaka za knjigovodstvene Amerikanske mašine.

Plata primerena.
Ponude hitno glati: na Javnu Berzu rada Beograd, Miloša Podserca 2.

5815

Iz življenja in sveta

Razpust najstarejšega parlamenta na svetu

Althing (islandski parlament) se je sestel v torek k seji, na kateri so naznanili socialni demokrati min. predsedniku T. Thorhallssonu (levo), da ne bodo več podpirali njegove vlade. V veliko presenečenje vseh poslancev pa je prečital min. predsednik dekret danskega kralja, ki razpušča parlament in razpisuje nove volitve. Po zaključku Althinga se je vršilo veliko ljudsko zborovanje, ki je protestiralo proti kršenju ustave s strani vlade.

Seja islandskega parlamenta

Dežela brez vdov in ljubosumnosti

Zakonske razmere v Tibetu — Moderni nazori

Raziskovalec dr. W. Filchner, vodja odprave na Kitajsko in Tibet, piše v svoji knjigi o tibetskem zakonu:

Tibetanka se omoži v 18. letu, bolje rečeno, jo omožijo. Dekleta, ki ostanejo samske, gredo v samostan čim minejo za možitev godna leta. Tiste, ki ne gredo v samostan, pa žive od miloščine.

V zakonskih zadevah domače hčere ne odločajo morda starši, temveč najstarejši brat. Tibet je moderen! Tam nihče ne sklene zakona do smrti. Zveza se lahko razdere že po nekaj mesecih. V večini primerov pa gresta zakonca narazen čez nekaj let. Kljub temu je zakonska žena v Tibetu zelo spoštovana. Njene dolžnosti so trde, saj mora sama skrbeti za gospodinjstvo in tu di za živino.

V ozemlju Kukunor so zakonske razmere po naših nazorih potrebne reforme. Tam odvajajo moški žene sosedov v sporazumu z njihovimi možmi. Pismo dogovorjen rop se celo plača. Cena za ženo znaša od sedem jakov do deset konj ali par sto ovac.

Med prebivalci tibetske visoke planote vlada poliandrija, t. j. ena žena je istočasno

Dr. W. Filchner

žena več moških. Zato ni v teh krajih nikjer pravih vdov. Pri sklepanju zakona prejme žena od svojega izvoljenca in svojih prijateljev denarne darove, ki ji dajejo nekakšno nezavisnost v pogledu moških. Za poliandrične zakone pa prihajajo v poštev samo moževi bratje. Zakonska pogodba izrečno določa, da se pri poroki starejšega brata vzamejo v zakon tudi njegovi mlajši bratje, ki so navedeni z imeni. Če ni tega določila, imajo mlajši bratje pravo pot. Otroci iz poliandričnega zakona pa so vselej otroci starejšega brata. Imenujejo ga očeta, dočim so jim njegovi bratje strici.

Če je poliandričen zakon jalov, sme mož skleniti novo zvezo, v katero so zopet lahko avtomatično vključeni vsi bratje. Otroci iz tega zakona imenujejo prvo, torej nerodovito ženo »veliko mater«, drugo ženo pa »malo mater«.

Vzrok poliandrije je primanjkuje žensk, ima pa tudi svojo dobro stran: z njeno pomočjo se utrjuje lastnina posameznih rodbin in ostane v enih rokah. Nemara se Tibetancem ne more očitati. Evropci nimamo pravice do očitkov, saj sami nismo bog ve kako skropulozni v pogledu naših zakonov... Razlika v razmerah med Evropo in Tibetom je kvečjemu ta, da ljudje v Tibetu ne poznajo ljubosumnosti. Mož pa je tam mnogo bolj pod žensko peto kakor v Evropi. Kadar se rodi otrok je težko dognati, kdo mu jo oče. Z veseljem pozdravljajo Tibetanci samo moško potomstvo. (O doživljanju dr. Filchnerja poročata tudi tedenska revija »Življenje in svet«.)

„Mož solnce in pomladi“

Poroka odličnega tujca z bogato vdovo, ki si je zazelela solnce in pomladi

V najbližjem hotelu manjšega švedskega mesta je izstopil pred nedavnim postaven gospod v najboljših letih in s tako sigurnim nastopom, da bi ga lahko smatral za veleposelnika, tovarnarja ali gledališkega ravnatelja. On sam se je izdal za visokega uradnika švedskega višjega uradnega trasta in za enega najvišjih prijateljev kralja tega trasta, Ivarja Kreugerja. Se to je povedal, da bo odpotoval v zaupni poslovni misiji v Indijo in da ima v enem izmed Kreugerjevih podjetij vloženih 100.000 švedskih kron.

Seveda je mož vrlim prebivalcem mesta močno imponiral, začeli so ga vabiti v svoje družbe, seznanili se je z bogato vdovo, ki mu je v trenutnih zadregah rada pomagala z večjimi denarnimi vsotami, in ni minilo dolgo, pa sta se zmenila, da se vzameta. Poroka se je izvršila z največjim pompom in med drugimi voščilnimi brzojavkami je dospela tudi ena »od prijatelja Ivarja Kreugerja«.

No, pa je hotela smola, da je začela mlada žena po treh dneh bogsigavdi čemu poizvedovati, s kom se je prav za prav poročila. Rezultat: šesti dan po poroki je dala svojega moža zaradi navdobe napadnih osebnih podatkov in goljufije aretirati ter je vložila tožbo za ločitev zakona.

Odlični tujec, ki si je znal tako hitro

najti pot do vdovinega srca in njenega bančnega konta, je bil namreč eden izmed tistih, ki jih na Švedskem imenujejo »mož solnce in pomladi« in je bil pravkar odsel — tri leta je. »Možje solnce in pomladi« niso morda kakšna verska ali sportna sekta, temveč so prejeli svoje ime po malem oglasu, ki je izšel pred leti v nekem stockholmskem listu in v katerem je »dobro situiran gospod« iskal »primerno življenjsko družico s primernim imetjem«, ki naj bi mu odgovorila pod značko »Solnce in pomlad«. Celemu kupu deklet in vdov, ki so se ponudile, je dobro situirani gospod pokazal solnce in pomlad, kar končno nič ne stane, in z — vsemi se je zaročil, kar pa je dame precej stalo. Prišlo je do velikega procesa z mnogimi krmilnimi pritrditvami in od tistega časa se vsi ženitveni sleparji na Švedskem imenujejo »možje solnce in pomladi«.

Ampak naša vdova oziroma žena je bila pametna in energična ženska. Ko jo je minila prva jeza, se je procesu in drugim podobnim rečem odrekla. Šla je, pa je svojega goljufivega moža spravila iz preiskovalnega zapora ter ga ponovno vzela v svoj dom, kjer se bo — upajmo doživljenjsko — pokoril za svoje grehe.

Mednarodne neprilike

Nedavno so otvorili v Sant Jagu bakteriološki zavod, ki ga vodi znani dunajski strokovnjak prof. Kraus. Na njegovo priporočilo so naročile čilenske oblasti v Evropi bronasta poprsja Pasteurja in Kocha. Oba sta dobila častna prostora pri vstopu v novo poslopje. Ob otvoritvi zavoda bi morali zastopniki francoske kolonije okrasiti z vencem Pasteurja, zastopniki nemške kolonije pa Kocha. Toda Francozi niso prišli k otvoritvi, ker so bili užaljeni. Pasteur bi moral po njih mnenju dobiti čestni prostor spredaj. Pri Nemcih so učinkovali z istim uspehom drugi vzroki. Čilenski Nemci so vsi hudi monarhisti in so hoteli prinesiti venec s predvojnimi rdečo belo črno trakom. Nemski poslanik je vložil protest, ker ima sedanja nemška republika drugo zastavo. Pa so izostali pri proslavi tudi Nemci.

Nova raziskavanja o sladkorni bolezni

Ze nekpoliko let trdijo nekateri raziskovalci, da ni iskati samo v trebušni slinavki vzroka za pojav sladkorne bolezni. Izmenjavajo sladkorja oskrbujejo prav za prav jetra, v katerih se nakopičuje hranilni sladkor v podobi glikogena in od koder poteka potem s pomočjo krvi v posamezna telesna tkiva, zlasti v mišice.

Kakor je ugotovil dunajski raziskovalec Franz Depisch se pri tej izmenjavi lahko zgodi, da oddaja jetra krvi preveč sladkorja ali pa da ga tkiva premalo sprejmejo, kar preobremenjuje kri s sladkorjem in povzroča sladkorno bolezen. V nasprotju z »inzularno« obliko bolezni, ki poteka iz menjenj v slinavki, učinkuje znani inzulin pri tej obliki bolezni, ki ji je vzrok v jetrih ali tkivu, čisto zelo slabo. Ker se pa da s posebno metodo ugotoviti, radi katere oblike trpi bolnik, se da najti tudi primerna metoda zdravljenja.

Depisch meni, da bi pri obliki, ki jo je on odkril, utegnili koristiti prerežanje določnih živcev v okolici jeter, s čimer bi regulirali izmenjavo sladkorja med jetri in krvjo, ki jo oziroma med krvjo in tkivom. Čeprav se pa vidi njegovo mnenje teoretično pravilno in se je v živalskem eksperimentu tudi zelo dobro obneslo, vendar ga sam na človeku še ni hotel praktično preizkusiti.

Sovjetsko-nemško industrijsko sodelovanje

Pjatokov,

ravnatelj sovjetske državne banke je prišel v Berlin, kjer se pogaja z nemško vlado in zastopniki nemške industrije za 300 milijonski kredit in za razdelitev industrijskih naročil.

Predsednik Doumergue v Tunisu

Predsednik francoske republike Gaston Doumergue, čigar funkcijska doba se bliža koncu, je odpotoval preko Nice v Tunis, kjer se je udeležil velikih svečanosti v spomin 50-letnice francoskega pokroviteljstva nad to severnoafriško pokrajino.

Predsednik Doumergue pred palačo tuniškega beja (v ozadju tuniška džamija).

Lord z dvema ženama

Nova družabna senzacija v Londonu — Dve državi se potegujeta za njegovo obsodbo

Angleški aristokrat lord Langford se bo moral zagovarjati zaradi dvoženstva. Njegova zgodba je naslednja:

Lord Langford, ki se je pisal do začetka letošnjega leta Rowley, se je 1922 oženil z neko gospodično Shiel. Takrat mu je bilo 36 let, njegova nevesta pa je bila 16 let mlajša od njega. Kmalu pa je Rowley ostavil Anglijo in se izselil v Kanado, odkoder je šel v Avstralijo. Svojo ženo je pustil na Angleškem brez vseh sredstev. Morala si je sama poiskati službo, da ni umrla od pomanjkanja. Postala je natakarka v nekem londonskem restavrantu. Lani pa se je Rowley v Avstraliji v drugič oženil.

Bigamija bi mogla ostati prikrita, da ni bil Rowley plemenitaškega porekla. To pa je postalo zanj usodno. V začetku letošnjega leta je podedoval neko graščino v Angliji in takrat se je začela javnost zanimati zanj. Prišlo je na dan, da je bil že na Angleškem oženjen. Avstralska policija si ni dala mira, dokler ni popolno-

Naglo zasliševanje prič

Pospesenje düsseldorfskega procesa, ki bo najbrž končan že prve dni v tednu — Nove grozotne izpovedi in ugotovitve

V petek se je vršilo zasliševanje prič z veliko naglico. Tako je bilo zaslišanih 20 prič v dobrih 10 minutah, ki so izpovedale glede dvojnega umora 14-letne Luize Lenzen in 5-letne Gertrude Harmacher. Med pričami je bilo

tudi več otrok.

Neka 13-letna deklica se ve spominjati, da sta odšli žrtvi s Kürtenom z veseljenega prostora. Pozneje je pričala slislala smrtno vpitje žrtve. Bila je kakih 100 m oddaljena. Zdravniška ugotovitev veli, da sta Lenzen in Harmacher umrli na izkravitvi.

Sodišče je nato obravnavalo poskus umora nad 26-letno Gertrudo Schulte. Ko je pričala stopila pred sodnike in uzrla Kürtena, ki je zapil vanjo svoje svetilkačice se oči, je planila v jok. Kürten pa se je naslonil nazaj in zaprl oči.

Schulte je nato v

tajni obravnavi,

pri kateri pa so ostali poročevalci v dvorani, opisala strašne doživljanje v Kürtenovi družbi. Ko so ji pokazali napadalčvo sliko, ni spoznala Kürtena. Šele pozneje se je domislila, kakšen je bil mož, ki jo je bil napadel na travniku za gozdom ter jo skušal umoriti. Ko je bila prič prvič zaslišana in konfrontirana s Kürtenom, ji je skušal morilec izročiti listek. Imel je z njo tudi usmiljenje. Izjavil je, da obzaluje svoj čin in ji je hotel preskrbeti odškodnino za trpljenje ter je v ta namen že jel navajati, da je zakrivil smrt neke Eme Gross. Sodišče pa je pravočasno ugotovilo, da ni imel s to osebo nikakega stika.

Po teh ugotovitvah je bila obravnava spet javna. Zdravniški izvedenec je poročal, da so bile poškodbe priče tako hude, da so zdravniki skoro obupali nad pacientko, Kürten je moral

z vso silo mahati po žrtvi,

kajti v lobanjski kosti se je zalomila konic bodala, ki so jo zdravniki šele po mučnih operativnih postopkih mogli odstraniti. Rane so bile strašne.

Potem so prišle na vrsto priče v zadevi umora 31-letne Ide Reuter, s katero se je bil Kürten seznanil na nekem düsseldorfskem plesišču. Pozno ponoči sta odšla z zabave vzdolž Rena. Sedla sta na klopico. Kürten je tam potegnil kladivo in pobil Reuterjevo do smrti.

Preden so bile pozvane priče za ta umor v dvorano, je Kürten vstal in dejal predsedniku obravnave: »Glede na svoje nesrečne žrtve, ki stoje še močno pod vtisom tega, kar se je zgodilo, prosim, da se ti ljudje ne zaslišijo. Sodišče je njegovo prošnjo zavrnilo.

Neka prič iz te skupine se je peljala 30. septembra 1929 zjutraj ob 6. uri s kolesom vzdolž travnikov ob Reni. Reuterjeva je bila obilita s krvjo, njena oble-

ka je bila raztrgana in v največjem neredu.

Ko je stopila

mati umorjenke

pred sodnike, je planila v jok. Kürten: »Prosim, da se ta priča ne zasliši! Sodišče je temu ugodilo in plakajoča žena se je odstranila.

Nato se je Kürten zopet dvignil: »Rad bi ugotovil, da sem bil

pri najdbi trupel redno navzoč.

Tudi ko je policija raziskovala umore, sem se zadrževal na mestu zločinov.

Predsednik je poklical kriminalnega svetnika Momberga in ga vprašal, kaj pravi k temu. Momberg je izjavil, da je to nemogoče. Kürten pa je ostal pri svoji trditvi in ko je opisal natančen položaj pri

Morilec Kürten

preiskavi o umoru Reuterjeve, je moral Momberg potrditi, da govori morilec resnico.

Nato se je vršila v dvorani

parada groze.

Prinesli so namreč preparirane mrtvaške glave, velike in male lobanje vampirjevih žrtve. Na lobanji Reuterjeve je prof. Berg demonstriral poškodbe, ki jih je morilec zadal svoji žrtvi.

Proces stane doslej v celoti 3 in pol milijona Din. Samo priprave za obravnavo računajo na 150.000 Din. Vodstvo obravnave speši potek in upa, da bi se sodba lahko razglasila že v torek.

Kürten zahteva najraznovrstnejše ugodnosti. Sodišče mu jih dovoljuje, ker smatra, da je še vedno v preiskovalnem zaporu. Ker pa nima lastnih denarnih sredstev, mora plačevati stroške zanj država. Morilec se umiva samo s toplo vodo in toaletnim milom. Zločincu se ni še nikoli godilo tako dobro kakor zdaj. Na ječo ga spominja zgolj celica, ki je tako prirejena, da ga lahko vsak čas opazujejo.

Zanimiva je bila tudi izpoved orožnika Bräutigama. Ko je policija raziskovala umor invalida Scheera, je Bräutigama, ki se je mudil na mestu zločina po službeni dolžnosti, nagovoril mož v temnozelem plašču iz lodna. Kriminalni organi so ga vprašali, kje se je izvršil zločin. Mož, ki ni bil nihče drugi kakor Peter Kürten, se jim je pridružil in jih spremljal do mesta, kjer je ležala žrtve. Potem se je pomešal med občinstvo in z veliko pozornostjo zasledoval varnostne odrede kriminalnega svetnika Momberga. Kürten je potrdil, da so navedbe Bräutigama povsem pravilne.

Novo japonsko vlado

sestavlja baron Vakatsuki

Nepremočljive dežne plašče

iz slovitih angleških tvornic, in pelerine za uslužbenke finančne kontrole ter dežne plašče za oficirje, velika zaloga pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Vsak dan ena

»Vaš nasprotnik želi 30 korakov in pštole.«
»30 korakov? Dobro. Toda jaz sem za sabljelo

Zora voda
proti sivim lasem!
Ne barva, temveč vrača
sivim lasem prejšnjo
naravno barvo.

Zak. zašl. Odobrena od zdravstvenega
odseka pod št. 1793—20 kot za
zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh
siguren in trajen. Cena steklenici brez
pošt.nine Din 35.—.

ZORA VODA I. OREL, Zagreb
Radičeva (Duga) ul. 32.
Pošljemo po povzetju, in to samo na
čitljive naslove.

Ljuba Prennerjeva:

Pohorska vigred

»Pravijo, da je kmet - pisatelj. Toliko je, da ga eden nekaj hvali, nekaj pa popravljaj, češ, da ni vse prav tako, kakor je napisal. Potem pa nekakšne zveržene besede, tako zavito tuje kakor bežilo v fajmoštrovih mašnih bukvah. Pa — saj je že to dosti, da ga sploh po kajengah vlačijo. Kedaj bi koga izmed nas tako razglašali po svetu — zlepa že ne — kvečjemu če bi kaj ukradel ali hišo zažgal...«

Tako se je raznesla vest po vasi. Mlinarjev Janez je oral na njivi ob cesti. Voljno se je udajal plug krepki roki in pod ostrim rezilom je padala brazda za brazdo, temna in mastno se svetleča v pomladnem solncu. Orač je stopal za plugom; svež in možki, še neupognjen od dela in skrbi je s ponosno močjo odpiral zemljo solncu in jo rahljal za seme, ki bo vzklilo na njem, raslo in obrodilo, da bo spet novih moči za bodoče delo.

Dobro mu je bilo ob delu spomladi. Sam sebi se je zdel večji in močnejši. Zjutraj sta se bila sprla z ženo zaradi neke malenkosti in v jezi odšla vsak na svoje delo. Saj sta si bila menda tudi vrgla v obraz vse, kar sta mogla pobrati očitkov iz preteklosti, in ona se je jokaje zaklinjala, da vzame otroka in se vrne k očetu in materi.

»Kar pojdi!« jo je bil surovo zavrnil, »a fant je moj, da veš!« Vpregel je konje in brez besed odšel na njivo. Delo v lepem pomladanskem jutru je polagoma zrahljalo čemernost v njem in misel se je ustavila pri otroku, ki je bil njegov sin. — Ta fant! Ta ga pihne! Kak falo! je že! Komaj osem mesecev je na svetu in že je tako prebrisan! Pa kako rad ga ima in kako se mu že od daleč smeje!

Janez je odstavil plug in zamežikal v solnce. Toplota se mu je razlila po telesu in v polnem utripu srca je globoko vzdihnil. Kdo bi si mislil, da more človek imeti takšno malo otroče tako zelo rad.

»Dijo!« Konji so obrnili in plug je škripaje zdrčel v novo rez, ko so se zasvetili s ceste orožniški bajoneti. Krivoglednega Franceta so gnali v mesto. Janez je sklonil glavo in se zagledal v tekočo brazdo.

Snoči sta se bila srečala na križem-potju svojih hotenj Nac in France. Oni kmet na Zakotju je bil umrl in Nac je bil dobre volje. Ko sta se snoči vračala s sejma, je preže iz zivai s tem da je mično slikal svojo bodočnost kot gospodar na Rebernikovem. S ceste se je ob jasnih dnevih videl del Rebernikovega pašnika, tam gori nad Zakotjem. A včeraj je bilo temno, še luna ni s jala. In Nac je govoril. Govoril hadobno, sama škodoželjnost in ošabnost je tekla v naglih, bahavih besedah preko njegove slinastih ustnic. France je tudi v temi le predobro videl ta nabrekli, široka usta pod mastnimi brki. Kolko hudega, laži in goljufije so izgovorila ta usta, in on, France, je govoril za njimi, lagal, goljufal in po krivem prisegal. Denar sta delila in denar ni ogejal, da bi gorel na duši, kakor nekateri mislijo in pravijo. A tam gori je Rebernikovo, lep dom, njive, senožeti in gozdovi — joj, kako lepi gozdovi! Tudi on ima denar, več ko Nac, ki ima babo in otroke, France pa nikogar — hvalja Bogu! Popotni otrok, v kopirvah spočet in na slami rojen, tepen in vsak dan obrčan, dokler ni mogel vračati brce z nožem. Nož! Koliko jih je bil v Karpatih ubil in prekal, ki mu niso bili nikdar

rekli žal besede in ničesar vze! A ta Nac, ta umazani mastni vrag in najboji zavrnjeni človek, grabi po domu, ki bi bil imetje, moč in mir. Že je zasadil svoje dolge kremplje vanj: vzel si bo Rebernico s kmetijo vred, z njivami in gozdovi. On, France, mu bo pa lahko hodil krivo pričat za meje in ceste.

»Baba je že rekla, da bomo delali o Pongracijevem pisma.«

»Hudiča boste delali...«

Zdaj je ležal Nac krvav in trd kakor kamen v mali mrtvašnici na vaškem pokopališču. Kutra je ves dan tulila po vasi, otroci so preplašeni čepeli v bajti in se niso upali nikamor od strahu. Bali so se, da ga ne bi zagledali okrvavljenega in strašnega za kakim ogrom, za vrati ali v cestnem jarku.

Franceta so bili našli orožniki v listnjaku za Načovo bajto tako trdno spečega, da so ga zbudili šele, ko je eden zli vedro mrzle vode po njem. Ničesar ni tajil.

Zdaj so ga pa gnali vklejenega skozi vas. Razmršen je bil, povojan in mrk — »pravi razbojnik« je dejal vsak, ki ga je videl.

Stopal je med strogimi bajoneti in njegovo krivogledno oko je mrtvo strmelo nekam v bregove, kjer je tam gori na Rebernikovem travniku paslo pomladansko sončce svoje zlate žarke.

★

Luka se je vračal iz velikega mesta, koder je hodil okrog ves teden.

Slišal je bil mnogo besed o svojem delu, hoditi je moral od Poncija do Pilata, trepljali so ga po rami in mu pokroviteljsko zagotavljali, da bo že še nekaj iz njega, ako bo — ob svojem pisateljevanju vpošteval to in to — in še ono — skoro vsak izmed gospodov, ki jih je moral obiskati, ga je drugače učil, kako naj piše, da bo prišel do uspeha. Luka je pazljivo poslušal, povsod obljubil, da se bo poboljšal, in

spet odšel. Nazadnje je dobil človeka, ki mu je obljubil, da spravi njegovega »Krista« še letos na zimo pred ljudi, kar se bo gotovo dalo izvesti, ker je o delu že poročal v časopisju ugleden slovenski književnik.

Vesel je bil tega — o, zelo vesel! Le zdelo se mu je, da mora še malo počakati z veseljem. Vedel je, kam mu je pot; ko se vrne, bo z gotovostjo vedel, kako je z njegovo radostjo.

»Škoda, da ni Bukška tu,« je pomislil stokrat na dan. »Vse bi bilo lažje.« Tako je moral iti sam. V spominu je imel točno napisano ime in stan njegovega moža. Gotovo jo najde.

Mahoma se je zagledal v izložbenem oknu. Kar sram ga je bilo nerodno, ko pol kmečke obleke, visokega, starinskega ovratnika in — a kaj more on za to, da šepa?

Na policiji so bili zelo prijazni. Ustreljiva gospodična je takoj poiskala naslov.

»Da, Andrej Bondè, ravnatelj eskomptne banke, Askerčeva 14.«

»Oženjen — seveda?« je vprašal Luka, ki se je v zadregi vladno smehljaj.

Gospodična je spet sklonila glavo in poiskala še ženo.

»Oženjen — da! O — pardon — ne! Gospa je pred tednom dni umrla.«

»Kaj? Kako?« Luki se je vsa kri razlila v glavo in srce mu je temno udarilo pod grlo.

Pristopil je in bral sam.

»Marija Bondè (Gorjakova), rojena 17. maja 1895 v Ljubljani, sestra ravnatelja Eskomptne banke, Askerčeva 14« — na koncu pripis: »Umrla 2. aprila 1930 v Ljubljani...«

Pred tednom dni... 2. aprila... to je bilo... kedaj je bilo to?... Da... v sredo... v petek je bil on prišel v Ljubljano... saj bi bil šel lahko na pogreb — pa ni vedel, kedaj je pa on še sploh

kaj vedel?! Saj tudi zdaj ni prav vedel, kako je prišel iz poslopnja na cesto. Miral je nekaj časa in si odtrgal oči, ki so postajale vlažne...

Sele v vlak, ko se je vozil domov, je ob enakomerni, jekleni pesmi koles zajakal v spoznanju, kako je z njegovim veseljem.

Zdaj se je vračal po cesti k svetemu Lenartu v hladu pomladne noči — v eni takih noči, ko sanja fant o rožmarinu na dekletovem oknu in o nageljau, ki se čez noč razcvete.

Vračal se je mimo mlinarjevih njiv, mimo Katrine bajte in Petričeve gostilne, kjer je bilo še vedno glasno in veselo. Morda je Kadvček pravkar razkladal, kar je bil bral v časopisju »o Kajžarjevem Lukanu, ki ni tako terc, kakor so drugi mislili...«, morda je sedel kje tudi novi učitelj in s pogledi tovil Maričko...

Zavil je mimo cerkve na farovski sadovnjak.

Ali se je morda spominjal onega večera, ko še ni mogel verjeti, da se je utrla zvezda in padla v temo Bog ve kam, odkoder se nikdar več ne vrne?

Ali je ugibal, kako bi bilo, če bi bili moral čakati v predsobi elegantnega stanovanja, da se odpro vrata in da v naslednjem trenutku zagleda njo? Ali bi bilo lepo ali pa — nerodno?

Morda se je spominjal tete Zefe, ki ga vsak večer pričakuje z večerjo, sedi morda še zdaj na pragu in ga čaka?... Tam za farovškim zidom spita oče in mati, Nac tudi... in France ne bo nikoli več videl vrha svete Helene...

Morda? »In vendar — ljubezen je blagoslov in vsa sreča sveta...« je sodil v svojem mrevnem srcu.

Doli v farovškem sadovnjaku so koprneli uklenjeni cvetovi in čakali svoje ure, da se razgrnejo v beli dan...

Konec.

16.—26. maja
1931

MEDNARODNA SPOMLADANSKA

RAZSTAVA IN VZORČNI SEJEM V NOVEMSADU

16.—26. maja
1931Velesejemске
kožedivjačine, ki so ostale neprodane, prosim
ejenjene ponudbe. 5762Zdravič, Ljubljana,
Florijanska ulica 9

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrealno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm,
portalo, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-43
ZAGREB CELOVSKA 81 OSJEK

Stenotipistinja

perfektno, večšo nemške in srbohrvatske korespondence sprejemmo takoj. Oferte z navedbo plačilnih zahtev, referencami, prepisi spricval v nemškem in srbohrvatskem jeziku in sliko na Jugosl. Rudolf Mosse d. d. Zagreb, Jelačićev trg 5 pod »Stenotipistinja«. 5771

Prava mila zdravja
in lepote

Lilijino mlečno milo, posebno fino cvetno milo.
Lilijino kreme milo, zelo blago delujoče.
Rumenjakovo milo, tudi za otroke.
Glicerino milo, tudi za razpokano kožo.
Boraksovo milo, za solčne pege.

Katranovo milo, za glavo in lasne.
Milo za britje, higijensko čisto, vsebuje medicinsko dobro delujočo sestavino, ki se potrebuje za zdravje in lepoto. Kdor jih enkrat poskuša, ostane zvest.

STORITE TUDI VI TAKO,
POMAGALO BO TUDI VAM!

S polto 5 kosov mila v poljubni izbiri, če se pošlje denar naprej 52 Din., brez vseh daljših stroškov, ali s povzetjem 62 Din. Zraven Fellerjeva »Elsa-Creme« pomada za zaščito lica in kože, Fellerjeva Elsa-pomada za rast las, za naprej poslanih 40 Din. 2 lončka brez vseh daljših stroškov, ali s povzetjem 50 Din. Elsadont krema za robe 8 Din. 80, Elsa-Shampoo za pranje glave 3 Din. 30, Elsa-Sachet dlake 6 Din. 60. — Naroča se pri lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg
245. Savska banovina.

Zastopnike

za obisk privatnih strank iščemo. Seriozne ponudbe prosimo na upravo
pod šifro: »Eksistenca 718«. 5780

Vse

orodne stroje

za obdelavo kovin in lesa, lokomobile, cestne valjarje in stavbne stroje, trebilnice (bagerje), motorje in vse vrste strojev v specialne svrhe, kovane komade in dele iz litega jekla. Zahtevajte neobvezne ponudbe ERNST GUNTHER FAIGLE, Wien IX/2, Währingerstrasse 22. 5688

Pétrole
Hahn

nenadkriljivi higijenski lotion proti izpadanju las in prhljaju. Čisti, omehčava in daje lasem blesk, prijetno parfimira, olajša česanje in ondulacijo.

Prodaja se povsod.

Zastopstvo: ZAGREB, Bogovičeva 3. 158-4

Obupane žene!

Ni se Vam treba nič več strahiti zaradi izostanka menstruacije!

Da je možna silna pomoč ob priliki obolenja in izostanka menstruacije, izkazalo se je kot odlično in v mnogih slučajih odlikovano in od zdravnikov priporočeno sredstvo s sigurnim učinkom in uspehom profesor dr. Reichova »EROSOL«, ki že po kratkem času sigurno učinkuje in ni nikakoli ovira v prav nobenem poklicu. Cena 70 Din. pri zastarelih boleznih 100 Din. Pri žensh z večjo odporno silo 150 Din. Dvakratna doza pri kroničnih boleznih z veliko odporno silo 300 Din. — Uspeh je »povsem zagotovljen, ker vzamemo v nasprotnem slučaju denar. — Ogromno število žena izpričuje razpis in izložen rezultat tega zdravila, kakor tudi vračajoči, polni zadovoljstva. — Diskretna poštna odprema. Prosimo za čitljiv rokopiš Ordinacijski damski laboratorij Hawelka, Praga-Nusle Bozotech. ul. 10. J. 54. L. poštni predal 17 — CSR. 3685

Zlahtne kanarčke
v letini fine perve znamenite barške mojstrske šole Mark 8 iz višje. Pred peve, pare za plemo, kletke, krmo, pošlja zdravila. Velezanimiv o enik i dragocimimi navodili pošlje brezplačno Grosssch Heydenreich, Bad Suderode 418, Harz.

Velika domača
zavarovalnica

v Sloveniji najbolje uvedena, išče za povečanje svojih življenjskih zavarovanj marljivo voditelja organizacije za Ljubljano. Reflektantom, kateri mprajo dokazati doletno prakso in odgovarjajoče uspehe nudi se dobra, uspešna in trajna služba. Ponudbe na Publicitas d. d. Zagreb, Ilica 9, pod št. 26348. 5773

Baloni 70-80

od Din 1.— dalje z ali brez reklamnega tiska. Preprodajalci velikopust. Glavno zastopstvo gumijskih izdelkov

Jakobson-Spandau »HELVA« Zagreb,
Bakačeva 3. Zahtevajte ponudbe! 5737

Zakaj?

Zakaj so batje zaribani in izgledani? Zakaj so zlomljeni ali zasmojeni batni obroči?

Zakaj nastajajo izgube na kompresiji, čezmerna obraba in zgljeneli zaostanki?

Zakaj ti defekti, ki silno zmanjšajo učink in trajanje, pogonsko zanesljivost in ekonomičnost avtomobila?

Zakaj?

Zato, ker se je uporabljalo neprimerno olje, ker 1/1000 milimetra tenka plast tega olja ni mogla izdržati niti enormne temperature in tlake, ki vladajo v notranjosti eksplozivnih motorjev, niti števila okretov modernega motorja. Pravilna vrsta Mobiloil-a izdrži vse to! Zato se Mobiloil tudi imenuje »olje svetovne kakovosti.«

Vsak trgovec Mobiloil-a vzame nazaj prazne, dobro ohranjene dvolitrske ročke Mobiloil-a in plača za ročko 12. — Din. 5669

VACUUM OIL COMPANY D. D. ZAGREB

Naznanilo!

Podpisana g. K. VANIČ, vljudo sporočam cenj. občinstvu, da sta moja trgovino prevzela

Brata Šumer preje v Celju

na Glavnem trgu št. 8, ter se obenem zahvaljujem za meni dano naklonjenost in priporočam cenj. odjemalce sedanjima lastnikoma trgovine.

S spoštovanjem

K. VANIČ.

Prevzem trgovine

Podpisana tvrdka BRATA ŠUMER vljudo sporočava, da sva prevzela trgovino g.

K. VANIČ, CELJE

Prešernova ulica št. 17

ter se zahvaljujema za dosedanje naklonjenost na Glavnem trgu št. 8 ter sporočava, da bodeva tudi nadalje cenj. odjemalce postregla ravno tako kakor v zadnjem času na Glavnem trgu št. 8.

Trgovino otvoriva 20. aprila 1931. Za točno in solidno postrežbo jamčiva. 5755

Za obilen obisk se priporočava

BRATA ŠUMER.

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah „Jutra“
v Mariboru, v Celju, v Novem mestu,
v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo
tudi naročila na male oglase in inserate.

va avto-plašč

115 in elektromot
380 V poceni prod
far, Ljubljana, Rim
sta 11. 15548

Barako
4 × 12 m, primerna
diske ali stanovanj
. Naslov pove oglaš
»Jutrac. 15745-

Novo kolo
Naslov pove ogl
Jutrac, 15748-4

dožljiv čoln
sebi, prodam. Na
ove oglasni oddelk
15438-4

Arso Orodje
m. med 10. in 12.
oda Marija Staut
ka cesta Štev. 9/III
16121-4

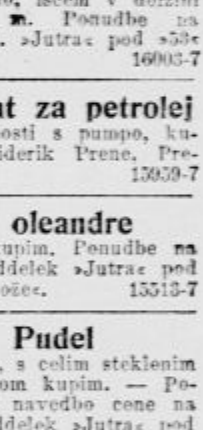
e zaklop. stole
pisarna Tribuč
telefon št. 2606
16143-6

oški voziček
ohranjen, ponikljan
ka ograja (gajbica)
naprodaj. Naslov v
n odelku »Jutra«.
16132-6

prodam en spal-
eno belo noč-
arico, eno umi-
mizico in več
steklenic. Ogle-
lahko med 9. do
dopoldne. Naslov
asnem oddelku
16111-6

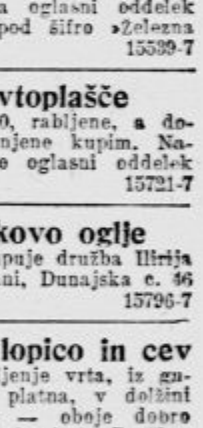
injige

upim

ški voziček
ranjen kupim. Na-
e oglasni oddetek
16079-7

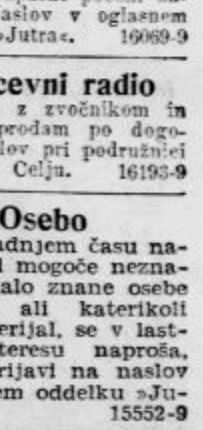
ezna vrata
šče kupim. Po-

kup. A. Druško-
z meš. blagom v
pri Ljubljani —
nikova ulica 14.
15846-7

Radio

aparati poceni na-

les
sko kolo
vo, zamenjam za
Starbna pisarna,
ga ul. 36.
15975-11
sko kolo

skola kola
obroke proda
ubljana, Hradec-
32. 15890-11

skola kola
nova prodajam
o znižani ceni —
broke! Izvolite si
dati veliko zalo-

Bremec v Celju,
a ulica štev. 2.
16188-11

E. Ebenstein:

Dva zakona

Roman

»Nič. Počakajte, kaj bo.«

»A če...«

»Mar bi bila taka nesreča, če bi vas zasnubil? Prav za prav je Dick Wardley zelo prijeten dečko.«

»Horace!« Maja je vsa preplašena pogledala lorda. »Mislija sem, da ste moj prijatelj,« je rekla nato počasi, z zastajajočim glasom. »Prijatelj bi morali poznati drug drugega. Jaz ne bi mogla Dicka nikoli vzljubiti.«

»Samo Dicka ne, ali vobče nikogar?« je naglo vprašal lord.

Maja ni odgovorila. Temna rdečica ji je pokrila obraz.

Lord Lyon je spremljal njen pogled, ki se je odvrnil od njega in se izgubil v brezmejnem prostoru nad njima. Sinjina neba je bila popolnoma izginila za kopami oblakov; njih zlate robove je bila zalila siva mrkoba, ki je delala pokrajino mračno in nebo še višje, nego je bilo prej. Nekaj galebov, ki so vrešče plahutali v višavi, se je s snežno belino svojega perja ostro odražalo na temnem ozadiju neba.

Lyon jih je nekaj časa pazljivo zasledoval. Nato je mahoma izpregovoril: »Povejte mi nekaj, Maja: ali ste zadovoljni?«

»S čim?«

»Nu, s tem, kar ste dosegli; s svojo umetnostjo in z vsem, kar sta si priborila vaša marljivost in vaš talent?«

»Recite rajši: do česar ste mi pripomogli vi, Horace, zakaj vam sem dolžnica za vse to.«

»Nesmisel. A tudi, če bi bilo res tako, bi bilo vse eno. Zmerom mora biti nekdo podajač usode, ki nam dovoljuje, da ugodimo sreči pot. Rad bi pa vedel, ali je to, kar ste že dosegli, po vašem občutku sreča?«

Maja je osuplo pogledala predse. Sreča? Ali je srečna? Tega vprašanja si doslej ni bila zadala.

»Ne vem,« je nazadnje počasi odgovorila. »Popolna sreča bi morala biti taka, da človek ne bi poznal nobene želje več. Jaz bi si pa želela še tega, da bi imela mater pri sebi. Časih se čutim tako samo. In tedaj se mi zdi vse, kar delam, popolnoma jalovo.«

»Skratka — umetnost ne more izpolniti vsega vašega življenja. A to je morda samo zdaj tako, ko stojite šele na pragu slave. Saj ste šele pokusili, Maja; kdor se hoče upijati, mora piti na dušek. Ko pridete v Ameriko in boste tam zmagoslavno potovali iz mesta v mesto in vas bodo povsod slavili, povsod...«

Skoraj prestrašeno mu je položila roko na komolec. »Ne, ne — tega nečem! Samo po nečem hrepenim: da bi se vrnila v domovino in tamkaj tiho živela pri materi. Potem bom poučevala, morda

ustanovim šolo za petje — oh, saj sama ne vem, kaj napravim — samo da ostanem pri njej in ji kolikor mogoče oslajšam življenje. Vidite, Horace, odkar sem se morala sama boriti in si sama pomagati v Parizu, sem šele spoznala, kakšno je bilo materino življenje. Tako siromašno, tako brez radosti! Zdaj naj se spočije, delala bom pa jaz.«

Ni je pogledal. V njegovih črtah je bilo nekaj napetega, kakor da bi se trudoma boril za svoj malomarni izraz. »Tedaj učiteljica petja!« je naposled hladno izpregovoril. »In to naj bo vse, kar hočete doseči? Ali vas je častihlepe popolnoma minilo?«

»Minilo — če naj ta beseda pomeni isto kakor nekdanj. Ali veste, kakšna se časih zdim sama sebi? Kakor žrebe, ki je divje in radovedno zdirjalo v daljavo, zdaj pa kopni po varnem, toplem hlevu. Če se dandanes v mislih vrnem nazaj, moram priznati, da sem si ustvarjala o vsem tem zelo fantastične in pretirane predstave. Na eni strani se mi je zdelo vse toliko večje, na drugi vse toliko manjše, nego je v resnici. Precenjevala sem ljudi in reči, zdaj pa vidim, da me ne bi mogle nikoli popolnoma izpolniti. Onega drugega pa, česar nisem hotela verjeti in kar sem podcenjevala — tega ste me vi naučili, Horace: stremeti po tem, kar je vzvišenega, in v tem iskati miru. Ali vam nisem nekoč rekla: če me naučite tega, tedaj vam bom dolžnica za več, nego če napravite iz mene slavno umetnico?« Pomolila mu je roko in ga toplo pogledala. »Toliko hvale sem vam dolžna — več, nego slutite. In najboljša, kar mi je prinesla moja umetnost, je vaše prijateljstvo.«

Ohranil je njeno roko v svoji. Nagla rdečica mu je pokrila koščen obraz. Njegov jekleni mir se je za trenutek pogreznil v valovju burnih želja. »Niti slutil nisem, Maja, da ste v letu dni tako dozoreli!«

Otožno se je nasmehnila. »To leto dni zaleže za deset navadnih let, prijatelj!«

»Ali,« je negotovo nadaljeval, »če so postale vaše želje tako skromne in če vam moja oseba le količkaj pomeni — zakaj bi se lotevali takega trnjevega poklica, da pripravite svoji materi udobno starost? Ali se v tem primeru ne bi rajši odločili in postali lady. Lyonova?«

Ni mu umaknila roke, a zmajala je z glavo. »Ne, Horace, tega ne bi mogla. Če bi vam iz hvaležnosti podala roko, ne bi bilo to nič vzvišenega, ampak nekaj zelo žalostnega, kar bi nam obema zatemnilo življenje. Vi ste vredni žene, ki vas bo ljubila iz vse duše.«

»Nikoli se ne bom oženil,« je tiho dejal.

Stisnila mu je roko. Kakor prej njegov, tako je zdaj njen pogled obvisel na galebih, ki so še vedno vrešče plahutali nad njima. »Tedaj ostaneva prijatelja kakor doslej, Horace. Tudi jaz se ne bom nikoli omožila.«

Osuplo jo je pogledal in zdajci spoznal neizmerno, žalobno koprnenje, ki je bilo zapisano na njenem obrazu, ne da bi se bila

zavedala. Tista ura, v Pratru mu je prišla na um. In mahoma je uganil ono, kar mu je bila zamolkala. On in Maja nista bila samo prijatelja, ampak — tovariša po usodi.

»Maja,« je rekel tako mehko in nežno, kakor govori človek z žalostnim otrokom. »Uboga, ljuba Maja!«

Zdrnila se je, umaknila roko in preplašeno pogledala okoli sebe. Tema se je širila nad pokrajino.

V tistem trenutku se je začul iz grada zvon, ki je vsak dan zapel ob tej uri ter opomnil dame na njihovo toaletto.

»Pojdiva, Horace, in prošim vas, pomagajte mi v tej reči,« z Dickom Wardleyem. Tako mučno bi mi bilo, če bi me prisilil, da ga odbijem — posebno zdaj, tik pred koncertom. Njegovi prijatelji in sorodniki mi ne bi tega nikoli odpustili in naklonjenosti, ki mi jo izkazujejo, bi se izpremenila v nasprotje.«

Večerja je bila pri kraju. V preprosti obleki iz mehke bele svile, ki si jo je bila sama napravila, je stala Maja pri klavirju in pela Heinzevo pesem...

Niti slutila ni, kako ljubka je bila videti in kako ganljivo se je dojmil čisti čar njenega deklišstva vseh teh bogatih, razvajenih ljudi, ki so jo gledali in poslušali.

Nikakega lišpa ni imela na sebi. Niti zlata verižica ji ni oklepala vitkega belega vratu, ki se je iztezal pri petju nekoliko naprej in naznačeval prečudno črto tilnika, spuščajoč se izpod bujnih temnih las v hlapni oblak tenčice in čipk, ki so obdajale izreze.

Ni si bilo moči misliti bolj ponižne, a tudi ne bolj mične prikazni. Dicku Wardleyu se je zdelo kakor kraljica vil. S strani je opazoval očeta. Vojvoda je sedel zraven lady Gwendoline Asherjeve in pogled, ki ga je upiral v mlado pevko, je bil prav tako dobrohoten kakor spoštljiv. Dick je sam pri sebi kar vriskal. Zdaj je bilo vse dobljeno. Jutri, ysekako pa v teku prihodnjih dni, ki jih bodo še prebil, na Rosehillu, bo smel imenovati kraljico vil svojo nevesto!

Horace Lyon je sedel ob strani, na pol skrit v enem izmed globokih oknjakov, in ni odtrgal oči od Maje — kakor vselej, kadar je pela.

Večkrat je že ugibal, v čem bi utegnil biti tisti posebni čar, v katerega je nevede uklepala svojo okolico. V njeni lepoti? V mladosti? V umetništvu? S tem se je ponašala marsikatera žena. Ali pa nena: v hladnem ravnodušju, s katerim je sprejemala poklone, in v tem, da ni prav nič izkušala ugajati? Tudi to ni bilo redka lastnost pri ženskah, ki so duševno kaj pomenile.

Danes mu je ta čar mahoma razodel svojo skrivnost. To je bila globoka, vzvišena čistost njene duše, ki je kakor skrivnostna svetloba pronicala njeno osebnost in sijala okoli nje. Bila je združitev ponosa in ponižnosti, otroka in žene, brezprimerna v svojem visokem pojmovanju življenja in ganljiva v preprosti iskrenosti svojega čutenja.

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrnino pri svetovno znani trdkli

H. Suttner
Ljubljana, Prešernova
ulica 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije. Velika zaloga ur znamk, Glasbette, J. W. C. Schaffhausen Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo, itd. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Zahtevajte veliki ilustrirani cenik od H. SUTNER, LJUBLJANA 4, zastoj in poštne prosto.

Odrasli in deca

Veliko z velikim uspehom kuro za čiščenje in posvečenje krvi z FIGOLOM FIGOL se dobiva v vsaki ekarni, a po pošti ga razpošilja proizvajalec: Lekarna dr. Semelje, Dubrovnik 2/43. Tri steklenice s poštino 1⁰⁰ Din, osem steklenic 245 Din, 1 steklenica 40 Din.

Za vsa večja mesta Jugoslavije iščem spretnega, kavcije zmožnega

zastopnika

za prvovrsten v vseh državah patentiran predmet. Dopise pod »Leuchtwunder« na inzeratno agenturo Pichler, Ptuj. 5662

1.000.000⁰⁰ - do 1.500.000⁰⁰ - Din kapitala
IŠČE

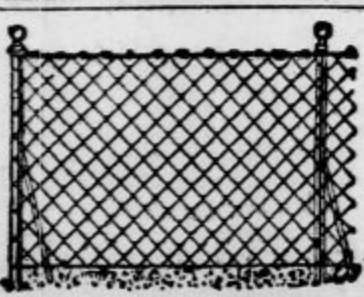
dobro vpeljano industrijsko podjetje z dokaznim čistim dobičkom 25 %
Ponudbe pod »Ugodna prilika 45« na oglasni oddelek »Jutra«.

5608

Vsi hišni posestniki

in kmetje pustijo ograditi svoja posestva z žičnim pletivom

PRVE JUGOSLOVANSKE ŽICNE INDUSTRIJE D. Z O. Z. CELJE
Telefon 117. 171

IZVANREDNA PRILIKA!

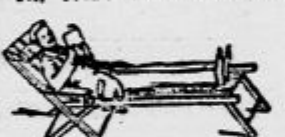
Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapiceriranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotela, nočne službe in potujoče osebe stane samo Din 390.— Razpošiljam po poštne-nom povzetju.

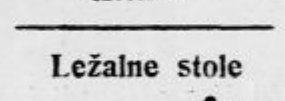
Lečna patent postelja, zložljiva, s tapiceriranim madracom, zelo praktična, stane samo Din 280.—

Ležalica za suncanje (Liegestuhl) najnovije stili, stane samo Din 150.—

Madraci punjeni z volom stanejo samo Din 750.— L. BROZOVIČ, ZAGREB Ilica 82.

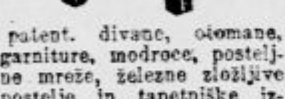
Ležalne stole

140, po povzetju 150 Din

Spalne fotelje

patent, divane, otomane, garniture, modroce, postelje, nočne, železne zložljive postelje in tapetne izdelke tudi najceneje

Rudolf Radovan
tapetnik

Mestni trg št. 13

HOTEL SKUŠIČ

»JUŽNI KOLODVOR«, ZAGREB.
Ljubljanska 33. Telefon 63-50.
priporoča svoje dobro znano sedišče Slovencev s prvovrstno restavracijo in čistimi okusno opremljenimi hotelskimi sobami po najnižjih cenah — Potniki iz Slovenije dobijo za mal denar prijetno prenočišče in dobro domačo kuhinjo. 3113

Dedno prihajajoče novosti!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Zobje beli nasmejani

Da boste imeli zobe zdrave, bele, bleščeče, ki se smejejo, kadar odprete usta, uporabljajte KOLYNOS. V treh dneh boste opazili razliko.

KOLYNOS čisti zobe in dlesna tako kot zahteva higijena, da so očisti. Njena anti-septična pena, prijetnega okusa prodre v vsako zobno razpoklino in odstrani z nje ono zoprno prevlako kakor tudi koščke hrane, ki zastanejo v zobeh. Ona uničuje nevarne klice in nevtralizira kislino na ustnih.

Ako hočete imeti zobe bele in nasmejane, nepokvarjene od madežev in gnilobe, začnite uporabljati KOLYNOS. En centimeter zadostuje, da jo razmazete po suhi ščetki.

Kot šef pisarne

ali namestnik šefa, z dolgoletno prakso na vodilnem mestu, izurjen v vseh trgovskih in pisarniških poslih, strokovnjak v knjigovodstvu, več slovenske, srbsko-hrvatske in nemške korespondence, z najboljšimi priporočili, IŠČEM primerne mesto. — Cenjene ponudbe pod šifro »Univerzalna moč« na oglasni oddelek »Jutra«.

5751

N. A. DUBOKOVIČ

veletrgovina vina, Jelsa, otok Hvar, Dalmacija

razpošilja prvovrsten prošek (dezertno vino) v posebno okusnih Bordeaux buteljkah od 7 dcl. PO CENI 24 Din za buteljko. Razpošiljamo po pošti v zabojčkih po 6, 9 in 12 buteljki franco poština in pakiranje proti povzetju. 5703

Kvaliteta mora biti,
poceni mora biti,
zato v »Jirijo«!

OBLAČILNICA
»JIRIJO«

NA OBROKE!

LJUBLJANA, MESTNI TRG 17/1

OTVORITVENO NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu, šolskim in društvenim izletnikom vjudno sporočava, da sva otvorila novo prostorno in moderno opremljeno

točilnico »Pri izvirku« v romantičnem Močilniku

Potrudila se bodeva s točno in solidno postrežbo zadovoljiti vse cenj. posetnike.

Za mnogoštevilčen obisk se priporočata 5734
Miha in Mici Jerina, Vrhnika

Oni,

ki uporabljajo gumaste predmete

Vsled velikega razširjenja svoje tovarne sem v stanu, da Vam postrežem v vsaki količini s prvovrstno kakovostjo po najugodnejših cenah. — Katalog-cenovnik na zahtevo. 5567-3

Prva jugoslovanska tovarna gume REKORD, Leskovec.

Nove zgradbe Prizidave Nadzidave Dozidave

vse te stavbne naloge lahko rešite dobro in poceni s

HERAKLITOM

izredno izolacijski, ognjavnimi in lahki gradbenimi ploščami.

NOVE ZGRADBE: Heraklit se rabi za vse ogrodne zgradbe, za izpolnjenje in oploščevanje sten in je obenem visokovreden izolacijski material. Pri masivnih zgradbah s tankimi stenami iz opeke ali betona služi za oploščevanje zunanega zidu, ki šele na ta način postane v toplotno-tehničnem oziru polnovreden.

PRIZIDAVE: Hotelske dependance, paviljoni, gospodarska poslopja se naglo zgrade s »HERAKLITOM«.

NADZIDAVE: Ako hočete zvišati donos Vaše hiše, nadzidajte eno nadstropje. HERAKLIT plošča je tudi v tem slučaju najprimernejše gradivo, ker je izredno lahko in visoko izolacijsko.

DOZIDAVE: V dosedaj neizkoriščenem podstrešju izgradite s HERAKLITOM z malimi stroški polnovredna zdrava stanovanja, ki so poleti prijetno hladna, pozimi udobno topla in suha.

Gradbena navodila, prospekte, ocene, pojasnila, daje pooblaščen zastopnik

„Material“

trgovska družba z o. r.

Ljubljana, Dunajska cesta 36/2

Telefon 27-16. Brzojavke: Material. Skladišča: Tone Vovk, Bled. Fr. Berjak, Kranj. Fr. Hladnik, Rakek. Jos. Klemenčič, Novo mesto. D. Rakusch, Celje. V. Kühar, Maribor. Viljem Dengg, Ptuj.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Bele in barvaste PLOŠČICE

ŠTEDILNIKE

in oblogo kopalnic, kuhinj, mesnic itd. dobavlja
in izvršuje najceneje

„MATERIAL“

trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2
TELEFON: 27-16. — BRZOJAV: MATERIAL

HOLANDSKE LIKERJE

st lahko vsak sam pripravi
s poznanimi holandskimi
„La Fillette“ ekstrakti iz
tovarne Holland. Vruč-
senecfabriki, Hilversum. —
Česa se v vseh lekarnah
in drogerijah ter boljših
specerijah trgovinah. Po
pošti razpošiljamo tucat za
84 Din. Sortirano po želji
po poštnem povzetju franke

»Fructale« sadni soki
Zagreb, Senoita ulica 32.

5338

Satyrin

znanejšo regeneracijo, po-
maga juče erodirane usvarja
novo življenjsko jakost in
moško moč in veselje. —
Okrepitje slabe in izmu-
čene živce in povračanje
zdravja. Cena skatljici 100
Din. Dobiva se v vseh le-
karnah. Izdeluje: Hormona
A. G., Düsseldorf, Geibel-
strasse 21. — Zahtevajte
prospekt in priloge 3 Din
v zameno.

Crema Daruvar

dovršen izdelek moderne in znanstvene
kozmetike. En potkus z vzorcem vas bo o
tem uveril. — Pošljite še danes v poštinih
znamkah 3 Din za stroške, nakar vam bomo
vzorec takoj poslali. — Crema Daruvar bo
zadovoljila tudi vas, kar dokazujejo mnoge
zahvalnice. Dobiva se v vseh trgovinah te
stroke v originalnih trikotnih skatljicah po
ceni 15 Din. — Lekarna Blum, Subotica 3.

Lepota nog Nove gumi pete

REKORD

Nogavice iz gume dajejo nogi vitko in dra-
žestno obliko. Danesja moda zahteva lepo
in graciozno obliko noge, a to se doseže
samo s nošenjem gumnatih nogavic. Noga
se ce utruja, a obtem so pokrite vse na-
pake, kakor tudi krčne žile (Krampfadern).
Nogavice iz čiste ameriške gume brez siva-
tenke, popolnoma prozorne, dajejo lepo vitko
nogo do kolena. Brza suva, v barvi kože
(Fleischfarbe) par 180 Din. Pletene gum-
nogavice iz najfinjšega trikotja za krčne
žile do kolena par 190 Din; nogavice čez
koleno in stegno samo po meri od 310 Din
naprej.

Pleša

in izpadanje las je največja nevar-
nost za staro in mlado. V 24 urah za-
stavimo izpadanje las, ra vedno
odpravimo vse prhljaj, srbeč, bra-
ste in nesnago s »ESPARCETTE«
od dr. Dorraine & Cie., Pariz. — Lasje bodo odra-
veli in opet bujno rasti. — Za uspeh garantiramo. —
Garantura stane 60 Din.

CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb, Jurišićeva 8
Zahtevajte takoj brezplačno ilustrirane cenike!

GLASBILA ZA VSE:

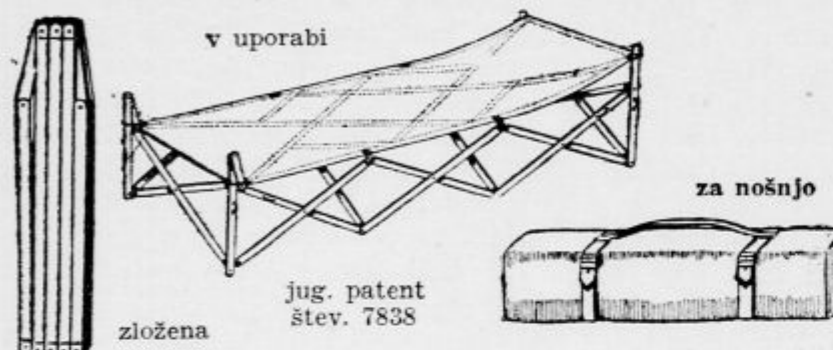
violone . od Din 89.—
gitare . od Din 199.—
trompete . od Din 480.—
harmonike od Din 85.—
krom. in klavir-harmoni-
ke, jazz instrumenti.
Zahtevajte brezplačni

CENIK

največje in najcenejše trdke glasbil Jugoslavije
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil in harmonik
Prod. podr. Maribor br. 101

Brezplačen pouk v sviranju. Navodila v ceniku

VOJAŠKA POSTELJA „MAŠA“

Absolutna stabilnost. — Z enim hipom odprto in zloženo. —
Elastično kot postelja z žimnico. — Teža samo 10 kg. — Izdelki
lastnika patenta: 4614

MAKSO ŠALGO K. D., OSIJEK I.

Najbolje kupite

šivalni stroj in kolo

za dom, obrt in industrijo samo

Gritzner- Adler

švicarski pletilni stroj »DUBIED«

Elegantna oprema, neprekosljiv material! Pisalni stroji v 3 veli-
kostih. — Novost! — Šivalni stroj kot damska pisalna miza samo pri

JOS. PETELINC — LJUBLJANA

TELEFON 2913. ZMERNE CENE TUDI NA OBROKE!

Kje se dobro in poceni stanuje v GRADCU (Avstrija)?

„Hotel Grüner Baum“
Mariahilferstrasse 30

Sobe od šiling 2.80 do 6.—. 5649 Govori se slovensko.

„ROKAVICA“

družba z o. z. v likvidaciji v Ljubljani

proda na

prostov. javni dražbi

ki se vrši

v ponedeljek 27. aprila t. l. ob 9. uri

v tovarniških prostorih v Ljubljani, Gosposka ulica 16,
vso zalogo pri njej izdelanih

ROKAVIC IN GAMAŠ

to pa le na veliko.

Interesentje morejo dobiti vzorce na vpogled že prej
pri tv. I. KORENCAN, Ljubljana, Mestni trg 20. 5750

Za regeneracijo vinogradov

prodamo

prvovrstne trte

(sadike)

s posebno dobro razvitimi koreninami (podlo-
ge napram potrebi). Zlahtne so raznih vrst
grozdja za belo in črno vino kakor tudi za
namizno grozdje.

Ovl. priv. lozni razsadnik daru-
varsko kupatilo dd. u Daruvaru

Daruvarsko kopališče

je vse leto odprto. Pred in po sezoni znatni
popusti. O trtnicah in kopališču daje vse in-
formacije 4292

Uprava kopališča Daruvar

OTROCI

potrebujejo posebno trpežne čevlje. Na žalost ne zdrži niti najboljše
usnje tako dolgo, kot bi želeli starši.

Ali naj radi tega omejimo prostost gi-
banja otrokom?

Poskusite tudi Vi, kar so že tisoči ma-
ter preizkusili, dajte pritrčiti na otroške
čevlje PALMA gumaste podpetnike. Gu-
ma je trpežnejša od usnja, radi elastič-
nejše hoje se čevlji bolje ohranijo. Pred
vsem vzdrže PALMA gumi-podpetniki
trikrat več od usnatih pet, a ne stanejo
nič več.

Domači proizvod.

Castrol-ulje

DRŽI SVE
SVJETSKE REKORDE U ZRAKU, NA VODI I NA ZEMLJI.
„INDIAN“, „MATCHLESS“ MOTOCIKLI, MICHELIN GUME, VARTA AKUMULATORI.
„TEBIN“ V. NJEMIROVSKI, ZAGREB, PRERADOVIĆEVA 18

SAV AUTO PRIBOR

Ivan Novak

STROJNO MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA

VIZMARJE (poleg postaje) — ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Oglejte si lepo zalogo raznovrstnega pohištva. — Izvršujem naročila po lastnih
in danih načrtih. 169

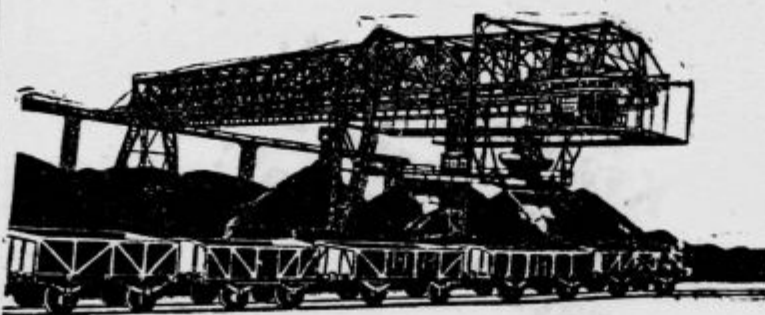
IZVRŠITEV SOLIDNA.

CENE ZMERNE.

Simmeringer

tovarniška d. d. za gradnjo strojev in vagonov

Wien XI.
Avstrija

Žerjavi in
transportne
naprave

Zastopstvo:

Inženjerska pisarna
Julius Breitwieser

Zagreb,

Frankopanska 8

Vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor

odlikovano 1922 s srebrno kolajno, 1923 z diplomom prve
vrste, 1924 z zlato kolajno

razpošilja nizke vrtnice (Buschrosen)
v krasnih barvah

najlepših duhtečih novejših in starejših hvalnih vrst, katere
so strokovnjaško priporočane za naše podnebje.

Za ceno 60.— Din 10 komadov

V slučaju, da bi pa bile katere navedenih vrst razprodane, se
nadomestijo s slično vrsto. 5681

Mabel Morse, zlatorumen	Mad. Butterfly, zlatorumen
Angele Pernet, oranžnored	Mad. Weber, lososoraz
Los Angeles, lososno oranžnored	Caroline Testout, svetlorosa
Reverend F. Page Robert, temnorumen	Margaret Dickson, temnorumen
Cristine, svetlorumen	Mrs. G. Schayer, svetlorosa
Ariel, oranžnored	Roselandia, čistorumen
Costance Cassou, oranžnored	Verschuren, oranžnored
President Cherioux, rakorvored	Elvira Aramaja, indijskorvored
Mrs. Henry Wines, skralnored	Golden Emblem, zlatorumen, rdece
Harry Kirk, zveplenorumen	obrobjena
Charles P. Kilham, oranžnored	M. E. Heriot, rakorvored
Aspirant Marcel Royer, marelično ru-	Sou. Claud. Pernet, čisto zlatorumen
menored	Sau. Gorg. Pernet, turskorvored
Mrs. Wensy Quin, zlatorumen	Ville de Paris, oranžnored
Mrs. Henry Bowels, rosa, preide v	Wilhelm Kordes, kapucin, rjavorvored
oranžnored barvo	Freiburg II., breskvorvored
Meurou, marelično brončene barve	Gloria de Holland, temnorvored
Pij XI., svetlorumen	Hadley, izmetno temnogijenervored
B. Usphard, rozorvored	Louise, Cat. Breslau, bakrenored
Columbia, svetlorosa	Ces. Augusta, svetlorosa
Golden Opelia, zlatorumen	Karolina Drusky, snežnobela
Georgens, bakreno rdečorvored	Gross aus Teplitz, vedno cvetoča —
Etoile de Holland, temnorvored	svetlorvored
Herman Neuhof, čisto temnorvored	Polyante, vedno cvetoča, rozarvored
Lord Charlemont, karminevored	Piezalke Rambler, modre in rosa

Nudim dalje tudi razne vrste rastlin, cvetličnih in zelenjaamih
sadike za vrtove, okna in balkone; cene na zahtevo pismeno.

